

(ร่าง)

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

กรมราชทัณฑ์

กระทรวงยุติธรรม

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

กรมราชทัณฑ์

กระทรวงยุติธรรม

งานราชการนั้น ต้องอาศัยความรู้ ๓ ส่วนในการปฏิบัติ
คือความรู้ในหลักวิชาที่ถูกต้อง แม่นยำ ลึกซึ้ง กว้างขวาง ความรู้
ในการปฏิบัติบริหารงานตามภาระหน้าที่ และความรู้ที่ตริวิญฉฉัย
ที่ถูกต้องด้วยเหตุผล หลักวิชา และหลักธรรม. ข้าราชการ
ทุกคนจึงต้องสร้างสมอบรมความรู้ทั้งสามส่วนนี้ ให้สมบูรณ์พร้อม
อย่าให้บกพร่องในส่วนใดเป็นอันขาด จะได้สามารถปฏิบัติงาน
ให้บรรลุผลเป็นประโยชน์ที่แท้ทั้งแก่ประเทศชาติและประชาชน.

พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
วันที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

“งานราชทัณฑ์ นับตั้งแต่อธิบดีกรมราชทัณฑ์ลงไปจนถึงเจ้าหน้าที่ทั้งหมดต้องรับภาระหน้าที่อื่นหนักและเหน็ดเหนื่อยมาก ทั้งในสายตาของคนทั่วไป ก็มองงานราชทัณฑ์ไปในทางที่ไม่เป็นมงคลว่าเป็นงานต่ำต้อย งานकुงานตาราง ทรงเห็นใจผู้ที่ทำงาน ในกรมราชทัณฑ์ ขอให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์และเจ้าหน้าที่ทุกคนอย่าได้ท้อถอย ขอให้คิดว่างานราชทัณฑ์เป็นงานที่ทำประโยชน์แก่สังคม หากอบรมผู้ต้องขัง ให้ประพฤติตนดีขึ้นไม่ได้ออกไปก็จะกลับเป็นอันตรายเป็นภัยสังคมอีก ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ มีมานะอดทน พยายามอบรมแก้ไขให้ผู้ต้องขังเป็นคนดี ฝึกหัดงานเป็นอาชีพ สำหรับเป็นเครื่องมือทำมาหากินโดยสุจริตได้ เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วก็ควรติดตามดูแลด้วยว่า เขานำเอาวิชาชีพที่ฝึกอบรมให้มันไปทำงาน การอะไรได้บ้าง”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

พระราชทานแก่นายประดิษฐ์ พานิชการ อธิบดีอธิบดีกรมราชทัณฑ์

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2516 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

นายกิตติพัฒน์ เดชะพหล
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายบริหาร

พันตำรวจโทประจักษ์ วงศ์ลีนิล
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายปฏิบัติการ

นายรัชชัย ชัยวัฒน์
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายวิชาการ

นายวีระกิตต์ หาญปริพรรณ์
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
ฝ่ายพัฒนา

คำนำ

รายงานการดำเนินการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยมีความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์และนโยบายกระทรวงยุติธรรม รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบาย และแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์มีเจตนารมณ์ให้รายงานฉบับนี้ มีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงาน องค์กร ส่วนราชการ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจทั่วไป ในการนำไปศึกษาข้อมูล รวมทั้งการสร้างเสริมความเข้าใจอันดีต่อการดำเนินการภารกิจของกรมราชทัณฑ์ และการให้โอกาสแก่ผู้ที่จะพันโทษต่อไป

สารบัญ

ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์ -

ลักษณะพิเศษของงานราชทัณฑ์ -

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ -

ส่วนที่ 01

ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน -

- แผนปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์ -

- ข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์ -

ส่วนที่ 02

ผลการปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์ -

- แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ -

พ.ศ.2563 - 2565

ส่วนที่ 03

รายงานทางการเงิน -

ตอนที่ 04

สถิติที่สำคัญ -

คณะผู้จัดทำ -

📖 ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์ 📖

■ สมัยก่อนรัชกาลที่ 5

ในยุคก่อนรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กิจการเรือนจำได้สังกัดอยู่ตามส่วนราชการต่างๆ สอดคล้องกับการปกครองแบบจตุสดมภ์ คือ แบ่งเป็นเรือนจำกรุงเทพฯ และเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอกเรือนจำกรุงเทพ มี 2 ประเภท คือ “คุก” เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป อยู่ในสังกัดกระทรวงนครบาล ส่วน “ตาราง” ใช้เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษต่ำกว่า 6 เดือน หรือนักโทษที่มีไข้ผู้ร้ายสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ที่บังคับกิจการนั้น ๆ ส่วนการเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอกมีที่คุมขังผู้ต้องขังเรียกว่า “ตาราง” การคุมขังอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการเมืองหรืออาจส่งต่อให้กระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงกลาโหม รับตัวไป คุมขังแล้วแต่กรณี

◆ พ.ศ.2444

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการปรับปรุงระเบียบราชการใหม่ โดยโปรดให้สร้างคุกใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองมหันตโทษ” และให้สร้างตารางใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองลหุโทษ” สังกัดกระทรวงนครบาล และในปี พ.ศ.2544 (ร.ศ.120) ได้มีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ” ขึ้น เพื่อให้การจัดการเรือนจำเป็นไปอย่างเรียบร้อยยิ่งขึ้น

■ พ.ศ.2458

13 ตุลาคม 2458 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชบัญญัติจัดตั้ง กรมราชทัณฑ์” โดยพระยาชัยวิชิตวิศิษฏ์ธรรมธาดา (ข้า ณ ป้อมเพชร์) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์คนแรก

■ พ.ศ.2469

ในปี พ.ศ.2469 ได้เกิดภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจ งบประมาณรายได้อาจไม่เพียงพอโดยภาพรวม พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงยุบ กรมราชทัณฑ์และให้ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม และต่อมา ได้โอนกรมราชทัณฑ์ไปเป็นแผนกหนึ่ง (แผนกราชทัณฑ์) สังกัดกระทรวงมหาดไทย

■ พ.ศ.2475

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 การราชทัณฑ์ได้ยกฐานะเป็นกรมราชทัณฑ์และมีกฤษฎา พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479

ในปี พ.ศ.2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้โอนย้ายกรม ราชทัณฑ์มาสังกัด กระทรวงยุติธรรม

■ พ.ศ.2545

ลักษณะงานพิเศษของงานราชทัณฑ์

1. ปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง

กรมราชทัณฑ์ ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติงานเฉพาะเวลาราชการเพียงวันละ 8 ชั่วโมง ซึ่งเป็นกรอบอัตรากำลังขั้นต่ำที่สุดที่สามารถจะปฏิบัติงานได้ ส่วนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการอีกวันละ 16 ชั่วโมง และในวันหยุดราชการ กรมราชทัณฑ์ต้องสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาราชการปกติทุกตำแหน่งมาเข้าเวรยามรักษาการณ์ ทำให้ข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถานต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างตรากตรำกว่าข้าราชการอื่น จึงก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย เสียขวัญ ไม่มีเวลาให้กับครอบครัวอย่างพอเพียง

2. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง อาศัยความละเอียดถี่ถ้วนและถูกต้องแม่นยำ จะเกิดความผิดพลาดไม่ได้

การรับหมายศาล การรับ - ปลอຍ - ตรวจค้นตัวผู้ต้องขัง การคำนวณวันพ้นโทษ/ลดวันต้องโทษ และการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เช่น การประหารชีวิตนักโทษเด็ดขาด เป็นงานที่ต้องปฏิบัติอย่างรอบคอบ จะผิดพลาดไม่ได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความชำนาญการและประสบการณ์เฉพาะทาง

3. ปฏิบัติหน้าที่ ไม่สามารถปฏิเสธหรือผ่อนผันปฏิบัติในเวลาต่อมา

ภารกิจหลักที่สำคัญประการแรกของกรมราชทัณฑ์ คือ การควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี กรมราชทัณฑ์ไม่อาจปฏิเสธการรับตัวผู้ต้องขังไว้ในความควบคุมได้แม้เรือนจำจะมีอัตรากำลังหรือสถานที่ควบคุมไม่เพียงพอก็ตาม ประกอบกับการควบคุมหรือการปล่อยตัวผู้ต้องขังจะต้องทำในทันทีที่ได้รับหมายศาลหรือคำสั่งตามกฎหมาย จะผ่อนผันไปดำเนินการในวันอื่นไม่ได้ ข้าราชการเรือนจำ ฯ จึงต้องปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นโดยพลันแม้ว่าจะเลยเวลาราชการหรือขาดแคลนอัตรากำลังก็ตาม ทำให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันต้องรับภาระหนักและเกิดความกดดันสูง

4. มีความยากมาก โดยเฉพาะงานด้านการแก้ไขผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม

การแก้ไขพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ร้ายโดยสันดานเป็นงานที่ยากยิ่ง เนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่สะสมพฤติกรรมความคิดและจิตสำนึกในทางที่ไม่ถูกต้องเป็นระยะเวลายาวนาน เป็นบุคคลที่มีสภาพจิตผิดปกติ คือด้าน พฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้น งานด้านการอบรมแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไป จึงเป็นงานที่ถือได้ว่ามีความยากมากเป็นพิเศษ

5. มีผลกระทบต่อความมั่นคงและปลอดภัยของสังคม

ลักษณะงานของกรมราชทัณฑ์ หากการปฏิบัติหน้าที่เกิดความบกพร่องหรือเกิดความผิดพลาดขึ้น เช่น ผู้ต้องขังแหกหักหลบหนี ปล่อยผู้ต้องขังผิดตัว หรือระบบแก้ไขผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม ความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคม

6. เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ

การปฏิบัติงานองค์การสหประชาชาติ ตามความเหมาะสมและงบประมาณที่ได้รับ นอกจากนี้ยังต้องติดต่อประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ สถานทูต สถานกงสุล ตลอดจนองค์กรเอกชนและส่วนราชการอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ เป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2510 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2506 ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2478 รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกัน

ผลการดำเนินงาน

ที่สำคัญ

โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชรมหาวัชรราชธิดา ทรงดำริให้จัดตั้ง “โครงการกำลังใจ” เพื่อประทานความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ต้องการโอกาสในสังคมไทย โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ กลุ่มผู้ต้องขังสตรี กลุ่มเด็กติดผู้ต้องขังกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และกลุ่มผู้ขาดโอกาสอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรม ทรงดำริว่ากิจกรรมต่าง ๆ จาก “โครงการกำลังใจ” น่าจะช่วยให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้ตระหนักว่า ยังมีผู้ที่เต็มใจจะให้โอกาสและเอาใจช่วยให้พวกเขาสามารถเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการกลับเข้าสู่สังคมได้ และเมื่อทุกคนได้รับโอกาสที่สมควรแล้ว เมื่อทุกคนได้รับโอกาสที่สมควรแล้ว ทรงมีรับสั่งว่า “กำลังใจ” จากสังคมรอบข้างนี้เอง ที่จะช่วยลดการกระทำผิดซ้ำซ้อน และเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้กลับมาเป็นประชากรที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเอื้อให้สังคมส่วนรวมกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สรุปผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รับผิดชอบ ตามโครงการกำลังใจ ในพระดำริฯ (แม่และเด็ก) ดังนี้

1. วันที่ 24 ธันวาคม 2562 เรือนจำจังหวัดสุโขทัย
2. วันที่ 10 มกราคม 2563 เรือนจำกลางระยอง
3. วันที่ 26 กรกฎาคม 2563 เรือนจำจังหวัดลำพูน
4. วันที่ 26 กันยายน 2563 เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ผู้ต้องขังหญิงได้รับความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับกลุ่มผู้ที่ก้าวพลาดทำให้ชีวิตต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

๒. ทำให้ผู้มีจิตกุศลและมีจิตศรัทธาได้รับทราบและสามารถมีส่วนร่วมให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่กลุ่มผู้ต้องการกำลังใจ และผู้ขาดโอกาส

๓. ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่พร้อมจะเป็นกำลังใจและให้โอกาสแก่ผู้ที่มีชีวิตที่เคยก้าวพลาดแต่ก็พร้อมจะเริ่มชีวิตใหม่ เป็นคนดีของสังคม

๔. ทำให้พระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เกี่ยวกับการประทานกำลังใจให้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่อสาธารณชนได้รับการเผยแพร่

โครงการ“ห้องสมุดพร้อมปัญญา”

เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้ได้มาตรฐานเป็น “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ซึ่งเป็นนามพระราชทานจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยกรมราชทัณฑ์ได้น้อมนำแนวพระราชดำริ ในการที่จะทำให้ประชาชนทั่วประเทศรู้หนังสือ อ่านออกเขียนได้ ให้ทุกคนรักการอ่านการเขียนส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน โดยเฉพาะผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งถือเป็นผู้ด้อยโอกาส ได้มีโอกาสหาความรู้จากการอ่านหนังสือ มาดำเนินการให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยกรมราชทัณฑ์ได้รับพระมหากรุณาจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ด้วยพระองค์เอง ปัจจุบันมีห้องสมุดเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้รับจัดตั้งเป็น “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” แล้ว ๒๗ แห่ง

ลำดับที่	ห้องสมุด	วันที่เสด็จฯ ทรงเปิด
๑	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำอำเภอธัญบุรี	๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖
๒	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดน่าน	๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗
๓	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก	๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘
๔	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดน่าน(สาขาเรือนจำชั่วคราวเขาน้อย)	๖ มกราคม ๒๕๔๙
๕	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานหญิงกลาง	๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙
๖	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางคลองเปรม	๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙
๗	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานวัยหนุ่มกลาง	๒๐ เมษายน ๒๕๕๐
๘	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำพิเศษธนบุรี	๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒
๙	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานหญิงธนบุรี	๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒
๑๐	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางสมุทรสงคราม	๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒
๑๑	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำชั่วคราวเขากิ่ง	๑๑ มกราคม ๒๕๕๓
๑๒	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางเชียงราย	๑๓ มกราคม ๒๕๕๓
๑๓	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	๕ เมษายน ๒๕๕๖
๑๔	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำอำเภอแม่สอด	๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๕	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางบางขวาง	๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๗
๑๖	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานหญิงนครราชสีมา	๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๗	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำพิเศษมีนบุรี	๗ ธันวาคม ๒๕๕๙
๑๘	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น	๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
๑๙	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางสมุทรปราการ	๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐
๒๐	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี	๙ มกราคม ๒๕๖๑
๒๑	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานหญิงพิษณุโลก	๘ มิถุนายน ๒๕๖๑
๒๒	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางนครพนม	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๒๓	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำจังหวัดตรัง	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒๔	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางระยอง	๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
๒๕	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรือนจำกลางสงขลา	๒๔ กันยายน ๒๕๖๓
๒๖	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานหญิงสงขลา	๒๔ กันยายน ๒๕๖๓
๒๗	“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ทักษสถานบำบัดพิเศษสงขลา	๒๔ กันยายน ๒๕๖๓

โครงการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ภายใต้ชื่องาน “จตุรนิทัศน์ผลิตภัณฑ์ ราชทัณฑ์ @ เซ็นทรัลพลาซ่ารัตนาธิเบศร์”

กรมราชทัณฑ์ มีนโยบายในการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยส่งเสริมให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ดำเนินการจัดฝึกอบรมวิชาชีพสาขาต่างๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังเกิดทักษะความรู้ ประสบการณ์ มีแนวทางในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ ภายหลังจากพ้นโทษ เป็นที่ยอมรับและต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน

กรมราชทัณฑ์ได้รับความร่วมมือสนับสนุนจาก เซ็นทรัลพลาซ่ารัตนาธิเบศร์ ในการให้พื้นที่ กรมราชทัณฑ์ จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย กลุ่มงานส่งเสริมทักษะการทำงาน กองพัฒนาพฤตินิสัย เล็งเห็นว่า เป็นโอกาสอันดีที่จะได้นำสินค้าและผลิตภัณฑ์จากฝีมือผู้ต้องขัง มาแสดงและจัดจำหน่ายเพื่อเผยแพร่ ให้ประชาชนทั่วไปรับรู้และได้เห็นถึงศักยภาพ ในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพของผู้ต้องขังอีกทั้งยัง ตอบสนองนโยบายเน้นหนักกว่าด้วย การส่งเสริมให้สังคมภายนอกยอมรับ ผู้พลัดพลาด กระทำความผิดการส่งเสริมการมีงานทำแก่ผู้ต้องขัง

จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ ณ บริเวณลานด้านหน้า ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลพลาซ่ารัตนาธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่วันอังคารที่ ๒๐ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ น. ถึง ๒๑.๐๐ น. รวมระยะเวลา ๗ วัน

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับคัดเลือก

- กลุ่มเฟอร์นิเจอร์เครื่องเรือน เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ เรือนจำกลางกำแพงเพชร เรือนจำกลางนครสวรรค์
- กลุ่มงานหัตถกรรมตัดเย็บ (งานผ้า) ทักษสถานบำบัดพิเศษหญิง ทักษสถานหญิงกลาง ทักษสถานหญิงนครราชสีมา ทักษสถานหญิงเชียงใหม่ ทักษสถานหญิงสงขลา เรือนจำกลางสมุทรปราการ
- กลุ่มงานศิลปะ เรือนจำพิเศษธนบุรี ทักษสถานบำบัดกลาง
- กลุ่มงานเครื่องตีและการแสดง เรือนจำราชบุรี ทักษสถานหญิงกลาง
- กลุ่มงานสินค้าการเกษตร ทักษสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก ทักษสถานเปิดห้วยโป่ง เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว เรือนจำชั่วคราวแควน้อย

กำหนดจัดกิจกรรมการแสดงผลงานของผู้ต้องขัง และ ประชาสัมพันธ์ภารกิจกรมราชทัณฑ์ ด้าน การแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัย และประชาสัมพันธ์งาน “จุดนิทรรศน์ผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ @ เซ็นทรัลพลาซ่า ชิเบคส์” จึงกำหนดการแสดงผลงานของผู้ต้องขังภายในงานขึ้น ระหว่างเวลา ๑๖.๐๐ – ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของทุกวัน ดังนี้

ที่	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	การแสดงผลงาน	กำหนดการ
๑	เรือนจำกลางขอนแก่น	โป่งกลาง	๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓
๒	เรือนจำกลางราชบุรี	ดนตรีไทย-สากล	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓	เรือนจำกลางสมุทรปราการ	ดนตรีไทย – สากล	๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓
๔	ทัณฑสถานเป็ดห้วยโป่ง	ดนตรีไทย – สากล	๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๓
๕	ทัณฑสถานหญิงกลาง	ดนตรีไทย – สากล	๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๓
๖	ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาวงกต	ดนตรีไทย – สากล	๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

.....

ส่วนที่ 1

ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

OVERVIEW OF DEPARTMENT OF CORRECTIONS

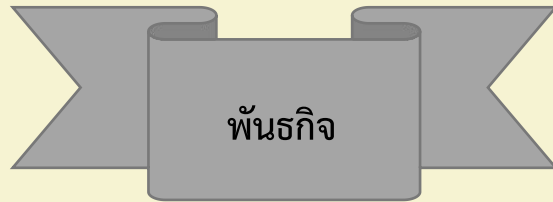
แผนปฏิบัติการ

➤ การกิจหลักตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ.2561

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุม หรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กร พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแล ตามหน้าที่ และอำนาจของกรม ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริตและสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- ① ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ② กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแล ตามหน้าที่และอำนาจของกรม ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักอาชญาวิทยาและหลักทัณฑ์วิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ
- ③ ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุม หรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม
- ④ พัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการ หลักเกณฑ์ มาตรฐาน วิธีการปฏิบัติ และการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ในระหว่างที่ถูกควบคุมตัว เพื่อบรรเทาการตรวจพิสูจน์ในสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ ตามกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
- ⑤ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

➤ แผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2563 - 2565

“ องค์กรสมรรถนะสูงด้านการควบคุมและ
พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง แบบมีอาชีพ บูรณาการ
มาตรฐาน และนวัตกรรม ”

“ควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง”

ควบคุมผู้ต้องขัง

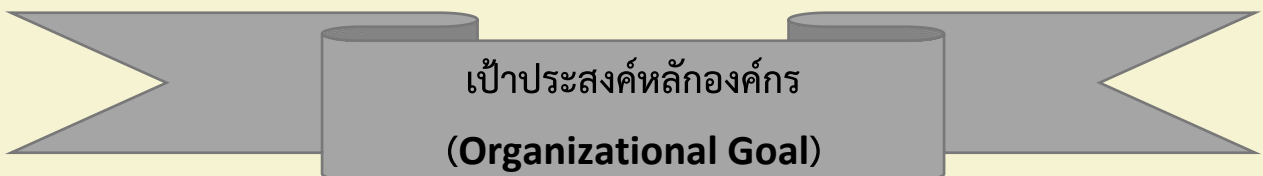

พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

- ❖ ควบคุมผู้ต้องขัง
- ❖ ควบคุมผู้ต้องกักขัง
- ❖ ควบคุมผู้ต้องกักกัน
- ❖ ควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์

- ❖ พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง
- ❖ พัฒนาผู้ต้องกักขัง
- ❖ พัฒนาผู้ต้องกักกัน

- ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพมาตรฐานเสมอภาค
- พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อเป็นพลเมืองดี มีอาชีพที่สุจริต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจองค์กร

เป้าประสงค์ที่ 1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน

- กลยุทธ์ 1 พัฒนาระบบการควบคุมผู้ต้องขัง
- 2 พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
  - 3 พัฒนาเรือนจำปลอดภัยเสถียรและพัฒนากระบวนการควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์
  - 4 ป้องปรามและแก้ไขปัญหาสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำ

เป้าประสงค์ที่ 2 พัฒนาพฤตินิสัยโดยยึดผู้ต้องขังเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

- กลยุทธ์ 1 พัฒนาจิตใจเพื่อสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้กับผู้ต้องขัง
- 2 พัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม
  - 3 สร้างภูมิคุ้มกันและบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขัง คดียาเสพติด
  - 4 อำนวยความยุติธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในพื้นที่จังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ด้านคุณภาพการให้บริการ

เป้าประสงค์ที่ 1 สร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ

- กลยุทธ์ 1 การให้บริการ จัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง
- 2 การประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

เป้าประสงค์ที่ 2 ประชาสัมพันธ์เชิงรุกและสร้างภาพลักษณ์องค์กรใหม่

- กลยุทธ์ 1 ประชาสัมพันธ์แนวคิดและนวัตกรรมใหม่
- 2 สร้างราชทัณฑ์ภาพลักษณ์ใหม่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

เป้าประสงค์ที่ 1 อำนาจการและปรับปรุงกระบวนการงานหลักให้ถูกต้องและรวดเร็ว

กลยุทธ์ 1 อำนาจการปฏิบัติงานหลักในการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์

เป้าประสงค์ที่ 2 อำนาจการและปรับปรุงกระบวนการงานสนับสนุนให้ถูกต้องรวดเร็ว

กลยุทธ์ 1 อำนาจการสนับสนุนการปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์

2 พัฒนายุทธศาสตร์และระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

3 ส่งเสริมกระบวนการงานราชทัณฑ์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการเลือกปฏิบัติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ด้านการพัฒนาองค์กร

เป้าประสงค์ที่ 1 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างมืออาชีพ

กลยุทธ์ 1 พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

2 พัฒนาทรัพยากรบุคคลสู่การทำงาน

เป้าประสงค์ที่ 2 การจัดทำฐานข้อมูลและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ถูกต้อง ทันสมัย และใช้ประโยชน์ได้

กลยุทธ์ 1 พัฒนางานราชทัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

เป้าประสงค์ที่ 3 การพัฒนากรมราชทัณฑ์ เป็นองค์กร สมรรถนะสูง

กลยุทธ์ 1 พัฒนาหน่วยงานในสังกัดให้เป็นองค์กร สมรรถนะสูง

การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของกรมราชทัณฑ์

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของกรมราชทัณฑ์ในการบริหารจัดการองค์กร นับตั้งแต่การประเมินบทบาทหน้าที่ ซึ่งรวมถึงเครือข่าย ความต้องการและมุมมองของประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และปัจจัยต่างๆ ที่อาจเข้ามากระทบ รวมถึงการประเมินศักยภาพภายในของกรมราชทัณฑ์เอง ผ่านกรอบแนวคิด 7s (7s McKinsey Framework) ที่ทำการประเมินกลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) โครงสร้างองค์กร (Structure) ระบบการทำงาน (System) บุคลากร (Staff) ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skills) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) และค่านิยมร่วม (Shared Value) เพื่อนำมาวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT analysis)

❖ 2.1 การประเมินปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (PEST Analysis)

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ของประเทศไทย รวมถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อ วิกฤตการควบคุมและการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง ซึ่งสามารถสรุปออกมาเป็นปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญตามกรอบของ PEST Analysis อันประกอบไปด้วยกลุ่มปัจจัยทางด้านนโยบายหรือการเมือง (Policy / Politics) เศรษฐกิจ (Economy) สังคมวัฒนธรรม (Sociocultural) และเทคโนโลยี (Technology) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยทางด้านนโยบายหรือการเมือง (Policy / Politics : P)

การพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้ผ่านการต้องขัง เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความสุขของคนในชุมชน ส่งผลให้กรมราชทัณฑ์ต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังและปรับเปลี่ยนทัศนคติผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้คาดหวังต่อกรมราชทัณฑ์สูงในเรื่องของการคืนคนดีสู่สังคมแต่ก็ยังไม่ให้ความสำคัญ และมีทัศนคติที่ไม่ดีพอต่อการทำงานของกรมราชทัณฑ์ ทำให้ผู้ผ่านการต้องขังไม่ได้รับโอกาสในการกลับตัวเป็นคนดี ส่งผลให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (Economy : E)

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการสร้างโอกาสให้กับผู้ต้องขัง เมื่อเศรษฐกิจดีขึ้นภาคส่วนต่าง ๆ มีโอกาสในการจ้างแรงงานผู้ต้องขังเพิ่มขึ้น ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมอาชีพภายหลังพ้นโทษได้ ทำให้เกิดรายได้ และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ แต่ถ้าเศรษฐกิจมีความผันผวนจะเป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ทำให้มีผู้กระทำผิดเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้กรมราชทัณฑ์ต้องรับภาระในการดูแลฟื้นฟู พัฒนา ผู้ต้องขังมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural : S)

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์และภาคส่วนต่างๆในสังคม ได้มีการบูรณาการในการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังร่วมกันมากขึ้น ในการจ้างแรงงานผู้ต้องขังไปทำงานที่สถานประกอบการของผู้รับจ้าง ทำงานสาธารณะรวมถึงการทำประโยชน์ต่อสังคมในด้านต่างๆทำให้ประชาชนมองภาพรวมของกรมราชทัณฑ์ดีขึ้น แต่สังคมก็ยังไม่เชื่อมั่นในกระบวนการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยของกรมราชทัณฑ์ โดยการไม่ยอมรับการให้โอกาสกับผู้พ้นโทษในการกลับคืนสู่สังคม ทำให้ผู้พ้นโทษไม่มีงานทำ ส่งผลให้เกิดการกระทำผิดซ้ำและเป็นปัญหาของกรมราชทัณฑ์ที่จะต้องดูแลผู้ต้องขังเหล่านี้ต่อไป

ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (Technology : T)

ปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้กรมราชทัณฑ์สามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยมีการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการประมวลฐานข้อมูล Big Data ระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังมีการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการบริหารงานราชทัณฑ์ อาทิ การเยี่ยมญาติออนไลน์การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์กรเพื่อสร้างภาพลักษณ์ในทางที่ดีผ่านทางช่องทางออนไลน์ได้โดยง่ายและรวดเร็ว ก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานราชทัณฑ์ ทั้งในเรื่องการควบคุมและการแก้ไขซึ่งกรมราชทัณฑ์สามารถเลือกสรรเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการปฏิบัติให้เหมาะสมกับความต้องการแต่ด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทันสมัยอย่างรวดเร็วทำให้กรมราชทัณฑ์ปรับตัวไม่ทันกับเทคโนโลยี ทั้งการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้โดยที่บุคลากรไม่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

❖ 2.2 การประเมินปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน (7s Mckinsey Analysis)

จากการวิเคราะห์สถานการณ์และการประเมินสภาพปัจจุบันของกรมราชทัณฑ์ สามารถจำแนกได้ตามกรอบแนวคิด 7s Mckinsey ประกอบด้วย การประเมินกลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) โครงสร้างองค์การ (Structure) ระบบการทำงาน (System) บุคลากร (Staff) ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skills) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) และค่านิยมร่วม (Shared Value) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)

การกำหนดกลยุทธ์เพื่อการบริหารงานราชทัณฑ์ กรรราชทัณฑ์ได้นำนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงยุติธรรม และนโยบายผู้บริหาร มาเป็นแนวทางในการบริหารงานราชทัณฑ์ เพื่อให้กรมราชทัณฑ์สามารถยกระดับการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์ให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีแนวทางการพัฒนางานราชทัณฑ์ให้มีความชัดเจน สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงตามแผนแม่บทและแผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการบริหารงานราชทัณฑ์ให้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมทันต่อสถานการณ์ ทั้งในด้านการควบคุมและการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง

อย่างไรก็ตาม การถ่ายทอดกลยุทธ์สู่การปฏิบัติขาดความชัดเจนและไม่สัมฤทธิ์ผลในระดับพื้นที่ (เรือนจำ) ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาและการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งยังขาดการติดตามประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งน่าจะเป็นหลักสำคัญที่จะเป็นปัจจัยในการนำข้อมูลย้อนกลับในการแก้ไขพัฒนาพัฒนางานราชทัณฑ์

ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ (Structure)

การจัดโครงสร้างบริหารมีความชัดเจน กรมราชทัณฑ์มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างชัดเจน อีกทั้งสายบังคับบัญชามีการถ่ายโอนอำนาจออกไปสู่ส่วนภูมิภาค ทำให้สามารถถ่ายทอดนโยบายได้ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมถึงมีการปรับปรุงโครงสร้างภารกิจของส่วนราชการให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน แต่ด้วยกรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรขนาดใหญ่มีสายการบังคับบัญชาที่ยาว จึงส่งผลให้การบริหารมีขั้นตอนมากตามลำดับสายการบังคับบัญชา

ปัจจัยด้านระบบการทำงาน (System)

ความเป็นระบบราชการทำให้มีการบริหารงานที่ชัดเจน กรมราชทัณฑ์ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ทำให้มีกระบวนการหรือแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มีระบบงานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสากล มีระบบการบริหารค่าตอบแทนสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่ตราครุฑ มีการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รวมถึงมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

กรมราชทัณฑ์ยังขาดการพัฒนาฝีมือในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ระบบข้อมูลสารสนเทศยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เกิดความซ้ำซ้อนในงานเอกสาร กระบวนการถ่ายทอดคำสั่งในการปฏิบัติงานมีความคลาดเคลื่อนในการติดต่อสื่อสารระหว่างส่วนกลางกรมและเรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมถึงกระบวนการการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอาจไม่ทั่วถึง เนื่องจากปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ และไม่สามารถจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าอบรมในหลักสูตรต่างๆได้ เนื่องจากจะทำให้อัตรากำลังในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เพียงพอ

ปัจจัยด้านบุคลากร (Staff)

บุคลากรไม่เพียงพอกับภารกิจของงาน จำนวนบุคลากรไม่เหมาะสมกับภาระงานที่ต้องปฏิบัติประกอบด้วยงานราชทัณฑ์มีความตราครุฑ มีการรับผิดชอบงานหลายหน้าที่ ขาดแคลนอัตรากำลังในสายงานวิชาชีพเฉพาะ รวมถึงปัจจุบันมีจำนวนผู้ต้องขังที่มากขึ้น เป็นผลทำให้จำนวนบุคลากรต่อจำนวนผู้ต้องขังไม่สมดุลกัน แต่บุคลากรของกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้ที่มีสหวิทยาการ มีการนำทักษะความรู้ ความสามารถแขนงต่างๆมาใช้ในการบริหารงานราชทัณฑ์ รวมถึงมีความเชี่ยวชาญในด้านการควบคุมและด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง จึงจำเป็นที่บุคลากรจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการทำงานอย่างต่อเนื่อง และต้องทำงานด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน โดยยึดถือกฎหมายและระเบียบวินัยเป็นหลัก

ปัจจัยด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skills)

กรมราชทัณฑ์มีการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์เพื่อจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรในการให้ความรู้ในด้านต่างๆของงานราชทัณฑ์ อย่างไรก็ตามบุคลากรของกรมราชทัณฑ์นั้นมีความสามารถที่หลากหลาย หากแต่อาจไม่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเท่าที่ควร เช่น ด้านเทคโนโลยี ด้านบัญชี ด้านการเงิน ด้านพัสดุ หรือ ด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เป็นต้น

ปัจจัยด้านรูปแบบการบริหารจัดการ (Style)

ผู้บริหารมีความเข้าใจในภารกิจของส่วนราชการเป็นอย่างดี มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีความมุ่งมั่นในการบริหารงาน แก้ไขปัญหารวดเร็ว มีภาวะความเป็นผู้นำสูง มีพันธมิตรระหว่างองค์กรในระดับสูง การทำงานเชิงรุก ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ แต่ด้วยมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารในระดับต่างๆ บ่อยครั้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานตามนโยบาย

ปัจจัยด้านค่านิยมร่วม (Shared Value)

กรมราชทัณฑ์มีวัฒนธรรมองค์กรที่ยาวนาน เคารพและยึดถือสายการบังคับบัญชา มีกฎระเบียบการปฏิบัติงานที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานและมีการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้ปฏิบัติ บางครั้งขาดการตระหนักรู้ผู้ปฏิบัติ รับทราบนโยบายแต่บางครั้งหน่วยปฏิบัติอาจมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปตามมิติของพื้นที่ซึ่งโดยมากจะปฏิบัติงานโดยคิดแบบแยกส่วน ทำให้ภาพรวมขององค์การขาดการประสานความสอดคล้องระหว่างกันในการร่วมกันทำงาน เพื่อเป้าหมายในภาพรวมขององค์กร

ภาพรวมสถานการณ์ภายในและภายนอกกรมราชทัณฑ์

✧ ภายในกรมราชทัณฑ์

1. มีระบบงานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล เช่น Bangkok Rules, Mandela Rules เป็นต้น
2. มีสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์เพื่อจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรในการให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ของงานราชทัณฑ์
3. การฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังเพื่อให้มีงานทำภายหลังพ้นโทษไม่หันกลับมากระทำผิดซ้ำในแต่ละพื้นที่ยังไม่เป็น
4. ข้อจำกัดด้านบุคลากรที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มมากขึ้น
5. ผู้ต้องขังมีจำนวนมากขึ้นเกินความจุล้นเรือนจำ ทำให้เป็นปัญหาการควบคุมดูแลและไม่สามารถพัฒนาพฤตินิสัยได้อย่างเต็มศักยภาพเท่าที่ควร

✧ ภายนอกกรมราชทัณฑ์

1. นโยบายรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและสังคมมุ่งหวังให้พัฒนาผู้ผ่านการต้องขัง เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างอาชีพ คือนคนดีสู่สังคมไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ
2. การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจส่งผลต่อการสร้างโอกาสให้กับผู้ต้องขังมีดอกาสในการจ้างแรงงานผู้ต้องขังเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดรายได้ และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ
3. มีการบูรณาการในการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังระหว่างกรมราชทัณฑ์และหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้ต้องราชทัณฑ์มากยิ่งขึ้น
4. การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ส่งผลให้สามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้นมีการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการประมวลฐานข้อมูล Big Data ระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขัง การเยี่ยมญาติผ่านทางไลน์ เป็นต้น

ข้อมูลพื้นฐานของกรมราชทัณฑ์

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักผู้ตรวจราชการกรม

กลุ่มตรวจสอบภายใน

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมราชทัณฑ์ *

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ฝ่ายบริหาร

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ฝ่ายปฏิบัติการ

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ฝ่ายวิชาการ

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

ฝ่ายพัฒนา

- กองพัฒนาพฤตินิสัย
- กองบริหารทรัพยากรบุคคล
- กองกฎหมาย
- กำกับ ดูแลการบริหารงาน
ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

- ❖ กองทัณฑวิทยา
- ❖ กองบริหารการคลัง
- ❖ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- ❖ กำกับ ดูแลการบริหารงาน
ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

- ✧ กองทัณฑปฏิบัติ
- ✧ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
- ✧ สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์
- ✧ กำกับ ดูแลการบริหารงาน
ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

- กองบริการทางการแพทย์
- กองมาตรฐานการปฏิบัติต่อ
ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์
- สำนักงานเลขานุการกรม
- กำกับ ดูแลการบริหารงาน
ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

จำนวนข้าราชการกรมราชทัณฑ์
แยกตามการจำแนกตำแหน่ง 4 ประเภท
ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2563

(1)ประเภท	ปฏิบัติงาน			ชำนาญงาน			อาวุโส			ทักษะพิเศษ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ทั่วไป	2665	391	3056	3626	793	4419	115	23	138	0	0	0	6406	1207	7613

(2)ประเภท	ปฏิบัติการ			ชำนาญการ			ชำนาญการพิเศษ			เชี่ยวชาญ			ทรงคุณวุฒิ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
วิชาการ	849	385	1234	1867	874	2741	180	90	270	0	3	3	0	0	0	2896	1352	4248

(3)ประเภท	ระดับต้น			ระดับสูง			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อำนวยการ	56	19	75	66	18	84	122	37	159

ลูกจ้างประจำ		
ชาย	หญิง	รวม
123	7	130

(4)ประเภท	ระดับต้น			ระดับสูง			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
บริหาร	4	0	4	1	0	1	5	0	5

พนักงานราชการกรมราชทัณฑ์		
ชาย	หญิง	รวม
890	715	1605

ส่วนกลางกรม	(ชาย) 223	(หญิง) 217	รวม	440	ชาย
เรือนจำ/ทัณฑสถาน	(ชาย) 9206	(หญิง) 2379	รวม	11585	ชาย
รวม	(ชาย) 9429	(หญิง) 2596	รวม	12025	ชาย

ส่วนที่ 2

ผลการปฏิบัติราชการ ของกรมราชทัณฑ์

PERFORMANCE RESULT OF DEPARTMENT
OF CORRECTIONS

แผนปฏิบัติการ

กรมราชทัณฑ์

พ.ศ.2563 - 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจองค์กร

เป้าประสงค์ 1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการควบคุมผู้ต้องขัง

- ❖ โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-2019)
- ❖ การพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (5ด้าน)
- ❖ การลดความแออัดในเรือนจำ (ที่นอน 2 ชั้น)
- ❖ โครงการสัมมนาวิพากษ์แผนป้องกันระงับเหตุร้ายภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

โครงการสัมมนาวิพากษ์แผนป้องกันระดับเหตุร้ายภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

เพื่อให้แนวทางปฏิบัติตามแผนป้องกันระดับเหตุร้ายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เกิดประสิทธิภาพและบรรลุ ประสิทธิภาพได้ตรงตามเป้าหมาย เป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติตามแผนให้เป็นไปในแนวทางมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 เมื่อเกิดเหตุร้ายและภัยคุกคามต่อเรือนจำ/ทัณฑสถาน จึงได้จัดทำโครงการสัมมนาวิพากษ์แผนป้องกันระดับเหตุร้ายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ระหว่างวันที่ 2 - 4 กันยายน 2563 ณ โรงแรมรอยัลฮิลล์ กอล์ฟ รีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อวิพากษ์ แผนป้องกันระดับเหตุร้ายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ถึงปัญหาอุปสรรคในการนำไปสู่การปฏิบัติ รวบรวมความรู้ที่มี ในองค์กร จากบุคลากร ทบพวน พัฒนาแนวทางปฏิบัติตามแผนรองรับสถานการณ์ ภัยคุกคาม รูปแบบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การบริหารงานราชทัณฑ์ มีผู้เข้าร่วมโครงการ รวมจำนวน 203 คน ซึ่งการดำเนินงานโครงการสัมมนา ในครั้งนี้เป็นการสัมมนาทั้งเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติการ ที่ต้องมีการวิพากษ์แผนระดับเหตุร้ายในเรือนจำที่เป็นเนื้อหาสาระสำคัญในการสัมมนา การเตรียมความพร้อม ในการดำเนินงานโครงการจึงต้องมีความครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา วิธีการในการดำเนินงาน ธุรการงานต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ผู้อำนวยการสถานกักขัง ผู้อำนวยการสถานกักกัน ซึ่งบุคลากรสังกัดกรมราชทัณฑ์ระดับสูงที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมมนาจึงเป็นเรื่องสำคัญ ในขั้นตอนการสรุปผล รวบรวม องค์ความรู้ที่ได้ในแต่ละช่วงของการดำเนินการสัมมนา ฯ จึงต้องมีความละเอียดรอบคอบเพื่อให้ได้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาพัฒนาต่อไป

ผลการดำเนินงานโครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ปีพ.ศ.๒๕๖๓

กรมราชทัณฑ์ ได้เตรียมความพร้อมรับมือการระบาดของโรคฯ โดยได้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา และเมื่อสถานการณ์ การระบาดเริ่มเข้าสู่ประเทศไทย ได้ปรับเพิ่มมาตรการให้เข้มข้นขึ้นตามสถานการณ์ประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปและเหมาะสม อีกทั้งได้กำชับให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ถือปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค ฯ อย่างเคร่งครัด ร่วมกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข รับรายงานสถานการณ์ของโรครายวันจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน เข้าสู่การประชุม WAR ROOM ในระดับผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ เพื่อแก้ไขปัญหา ควบคุม ติดตามสถานการณ์ อย่างทันทั่วถึง ที่ซึ่งสามารถสรุปมาตรการป้องกันเฝ้าระวัง และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรค Covid ๑๙ ที่สำคัญ ดังนี้

๑. คนในห้ามออก คนนอกห้ามเข้า
๒. สงสัยไว้ก่อนว่าคนเข้าใหม่เป็นผู้ติดเชื้อ
๓. สร้างความร่วมมือ
๔. ลดความแออัด
๕. สร้างความเข้าใจ

ภายหลังสถานการณ์การระบาดในประเทศเริ่มสงบ และไม่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่ภายในประเทศ กรมราชทัณฑ์จึงเริ่มผ่อนปรนมาตรการต่างๆ สอดคล้องกับมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) จนกระทั่งเริ่มเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ (COVID ๑๙) ในประเทศพม่า กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดประชุม Video Conference ร่วมกับเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่มีพื้นที่ติดชายแดนหรือต้องรับตัวผู้ต้องขังต่างด้าว เพื่อกำชับการถือปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอย่างเคร่งครัด รวมถึงการแยกกักตัวอย่างน้อย ๑๔ วัน ในกลุ่มผู้ต้องขังดังกล่าวออกจากผู้ต้องขังเข้าใหม่ที่ต้อง กักตัวรายอื่น และประสานหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่เข้ามาร่วมวางแผน ป้องกัน ควบคุมโรค และได้รับความร่วมมือ จากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกรมควบคุมโรคในการตรวจคัดกรองโรค COVID-๑๙ ในกลุ่มผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ ผลการดำเนินงาน พบว่า

ผลการคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ปีพ.ศ.๒๕๖๓

ลำดับ	ประเภท	จำนวนผู้ต้องขังเข้าใหม่ (คน)	จำนวนการคัดกรอง (คน)	พบความเสี่ยง (คน)	ได้รับการตรวจคัดกรองโควิด ๑๙ (คน)	จำนวนผู้ติดเชื้อ (คน)	สาเหตุการป่วย	หมายเหตุ
๑.	ผู้ต้องขัง / ผู้ต้องกักขัง/ผู้เข้ารับ การตรวจ พิสูจน์	๑๔๖,๔๒๐	๑๔๖,๔๒๐	๑๑,๑๘๘	๕,๘๕๒	๓	<ul style="list-style-type: none"> - รายที่ ๑ ผู้เข้ารับ การตรวจพิสูจน์ติดเชื้อจากตำรวจ - รายที่ ๒ ผู้ต้องขังติดเชื้อจาก โรงพยาบาลภายนอก ขณะออกไปรับการ รักษา - รายที่ ๓ ผู้ต้องขัง อยู่ระหว่างกักโรค ก่อนเข้าแดนปกใน เรือนจำ 	รักษาหายทั้ง ๓ ราย
๒.	เจ้าหน้าที่ ราชทัณฑ์	-	๑๑,๖๖๒	-	๒,๐๙๑	๓	<ul style="list-style-type: none"> - รายที่ ๑ ติดเชื้อ จากภายนอกเรือนจำ - รายที่ ๒ และ ๓ ติดเชื้อจากการไปเฝ้า ผู้ต้องขังป่วยที่ โรงพยาบาล 	รักษาหายทั้ง ๓ ราย

ข้อมูล ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

รูปภาพแสดงผลการดำเนินงานโครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ปีพ.ศ.๒๕๖๓

การประชุมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายนอกและกรมราชทัณฑ์

ประชุมคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อมป้องกันประชุมคณะทำงานวิชาการกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ ๒๐๑๙

คนในห้ามออก คนนอกห้ามเข้า/ห้องกักโรค ๑๔ วัน

คนในห้ามออก คนนอกห้ามเข้า

ห้องกักโรค ๑๔ วัน

ส่งสั้ยไว้ก่อนว่าคนเข้าใหม่เป็นผู้ติดเชื้อ

การกำกับติดตามผลการดำเนินงาน

การสอบสวนโรคในกรณีพบผู้ติดเชื้อโควิด ๑๙

สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

การคัดกรองผู้ต้องขังเข้าใหม่ กลับจากศาล/โรงพยาบาล

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
เรือนจำจังหวัดกระบี่

การตรวจคัดกรองโรคปอดอักเสบจากเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ในกลุ่มผู้ต้องขังเข้าใหม่และศาลเบิก

เรือน ผู้บริหารราชทัณฑ์
ด้วยวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรือนจำจังหวัดกระบี่ได้ให้อาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ ตรวจวัดไข้ผู้ต้องขังเข้าใหม่ ชาย จำนวน ๑๒ ราย หญิง ๔ ราย ด้วยเครื่องวัดไข้ชนิดอินฟราเรด (Infrared Thermometer) ตามแนวมาตรการเฝ้าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบจากเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ และตรวจคัดกรองอาการกรณีมีอาการสงสัยป่วย ได้แก่ มีไข้ ไอ เจ็บคอ หายใจลำบาก เวียนศีรษะ หอบเหนื่อย และเจ็บหน้าอก ปรากฏว่าไม่พบผู้ต้องขังเข้าใหม่ที่มีอาการของโรคปอดอักเสบจากเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ จึงเวียนมาเพื่อโปรดทราบ

ข่าวกรมราชทัณฑ์

การคัดกรองโควิด ๑๙ เชิงรุก

กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์
Medical Services Division

เขียน ผู้บริหารราชทัณฑ์
เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2563 กองบริการทางการแพทย์ได้ให้การประสานจากสถาน กิจจังหวัดกระบี่เพื่อขอความร่วมมือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสถานกักขังจังหวัดกระบี่ ๔ สาขา เข้าร่วมปฏิบัติงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่ และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินกิจกรรมการคัดกรองผู้ต้องขังโรคโควิด-19 COVID - ๑๙ โดยกิจกรรม มีการคัด กรองผู้ต้องขัง การประชาสัมพันธ์ความรู้ และการเผยแพร่สื่อ กองบริการทางการแพทย์ได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

จึงเวียนมาเพื่อโปรดทราบ

กองบริการทางการแพทย์
โทร 02-9673349

การจัดทำแผน/ซักซ้อมแผน

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
เรือนจำจังหวัดกระบี่

การตรวจคัดกรองโรคปอดอักเสบจากเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ในกลุ่มผู้ต้องขังเข้าใหม่และศาลเบิก

เรือน ผู้บริหารราชทัณฑ์
ด้วยวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรือนจำจังหวัดกระบี่ได้มีอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ ตรวจวัดไข้ผู้ต้องขังเข้าใหม่ ชาย จำนวน ๑๒ ราย หญิง ๔ ราย ด้วยเครื่องวัดไข้ชนิดอินฟราเรด (Infrared Thermometer) ตามแนวมาตรการเฝ้าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบจากเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ และตรวจคัดกรองอาการกรณีมีอาการสงสัยป่วย ได้แก่ มีไข้ ไอ เจ็บคอ หายใจลำบาก เวียนศีรษะ หอบเหนื่อย และเจ็บหน้าอก ปรากฏว่าไม่พบผู้ต้องขังเข้าใหม่ที่มี อาการของโรคปอดอักเสบจากเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ จึงเวียนมาเพื่อโปรดทราบ

ข่าวกรมราชทัณฑ์

การทำความสะอาดเรือนจำ (Big Cleaning)

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ... นายอดุลย์ จันทร์สุภูมิ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี มอบหมายให้ ผอ.ควบคุมและรักษาการ นำผู้ต้องขังชาย ทำความสะอาดเรือนจำโรตัง ให้มีความสะอาด ทั้งยังนำไปตามมาตรการ มาตรการ ป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของ Covid - ๑๙ และ โรคติดต่ออื่นๆ

ข่าวกรมราชทัณฑ์

การพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (มาตรฐาน ๕ ด้าน)

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง แต่ปัจจุบันประสบปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ปัญหาสภาพเรือนจำเก่า ชำรุด ทรุดโทรมและแออัด ปัญหาการขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่ รวมทั้งความคาดหวังของสังคมต่อการยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในมิติต่างๆที่ให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล ดังนั้นกรมราชทัณฑ์ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างมาตรฐานและยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทฤษฎี วิทยาศาสตร์ และหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของสังคมที่มีต่องานราชทัณฑ์ โดยส่วนหนึ่งที่สำคัญคือการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำ นับตั้งแต่การกินอยู่ หลับนอน การรักษาพยาบาล และสวัสดิการต่างๆรวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ

จากความสำคัญดังกล่าว กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ขึ้น เพื่อยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยเรือนจำ และพัฒนาให้เรือนจำ/ทัณฑสถานมีสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังที่ได้มาตรฐานทั้งด้านเรือนนอน สุทกรรม โรงเลี้ยงอาหาร สถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขัง ทั้งด้านกาย จิตสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมจะทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารงานเรือนจำเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการดำเนินงานการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ (มาตรฐาน ๕ ด้าน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๔๐ แห่ง ผ่านเกณฑ์การประเมินครบ ๕ ด้าน
- เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑ แห่ง (เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ๓ ด้าน ไม่ผ่านด้านเรือนนอน และสถานพยาบาล) เนื่องจากด้านเรือนนอน พื้นที่นอนไม่เพียงพอจากจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มมากขึ้น ด้านสถานพยาบาล จากการที่มีพื้นที่จำกัด ทำให้โครงสร้างเดิมที่เคยแบ่งเป็นสัดส่วนถูกยุบเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมอื่น ทั้งนี้ กองบริการทางการแพทย์ได้ให้คำแนะนำ แนวทางในการปรับปรุง/พัฒนา พร้อมทั้งแนะนำเรื่องการขอสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังเพื่อพัฒนาต่อไป
- เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการยกเว้นการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบ ๑๒ เดือน เนื่องจากอยู่ระหว่างการปรับปรุงซ่อมแซม อาคาร และสถานที่ กรณีสืบเนื่องจากเหตุการณ์ผู้ต้องขังก่อเหตุจลาจลเผาทำลายทรัพย์สินของทางราชการ

รูปภาพกิจกรรม การตรวจประเมินการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง (๕ ด้าน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

รูปภาพกิจกรรม ๑ - ๔ การตรวจประเมินสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง ได้แก่ เรือนนอน สุทกรรม
โรงเลี้ยงสถานพยาบาล การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

การลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ (การเพิ่มที่นอน/ทำที่นอน 2 ชั้น)

กรมราชทัณฑ์ เห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไขเพื่อลดสภาพความแออัดในเรือนนอน และเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังให้ดีขึ้น สอดคล้องกับนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) และข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในเรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงความต้องการขั้นพื้นฐานโดยไม่เลือกปฏิบัติโดยการปรับปรุงพื้นที่นอน สำหรับผู้ต้องขังเพื่อลดความแออัดในห้องขัง ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้อย่างรวดเร็วว่าการก่อสร้างเพิ่มเติมอาคารเรือนนอนหรือการก่อสร้างเรือนจำใหม่และใช้งบประมาณในการดำเนินการน้อยกว่า

ที่ผ่านมากรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องขังให้เป็นพื้นที่นอน 2 ชั้น ในเรือนจำต่าง ๆ ไปแล้ว **จำนวน 358,992.65 ตารางเมตร รองรับจำนวนผู้ต้องขังได้ จำนวน 299,048 คน** สามารถลดสภาพการนอนเบียดเสียดภายในห้องขังไปได้ในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจาก**จำนวนผู้ต้องขังที่เกินจากพื้นที่นอนที่มีอยู่ในปัจจุบันถึง 45,113 คน** ทำให้สถานการณ์ความแออัดของผู้ต้องขังยังคงดำรงอยู่ ทั้งนี้ การดำเนินการจัดทำพื้นที่นอน 2 ชั้น เพื่อเพิ่มพื้นที่นอนสำหรับผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์จะคำนึงถึงสภาพโครงสร้างทางกายภาพของอาคารเรือนนอน โดยจะดำเนินการในอาคารเรือนนอนที่มีโครงสร้างมั่นคงแข็งแรงที่สามารถรองรับน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นได้

สรุปข้อมูลการเพิ่มพื้นที่เรือนนอนหรือทำที่นอนสองชั้น เพื่อลดความแออัดในเรือนจำ
(ณ เดือนธันวาคม 2563)

การบริหารจัดการความจุผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์

พื้นที่นอนสำหรับผู้ต้องขังทั้งหมด

358,992.65 ตร.ม.

ประเภท	ปี 2563	
	ชาย	หญิง
ความจุผู้ต้องขังทั้งหมด	256,003	43,045
รวม	299,048	

ประเภท	ปี 2563		
	ชาย	หญิง	รวม
จำนวนผู้ต้องขัง ณ วันที่ 1 ธ.ค. 2563	300,768	43,393	344,161
ผู้ต้องขังเกินความจุ	44,765	348	45,113

โครงการสัมมนาวิพากษ์แผนป้องกันระงับเหตุร้ายภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

เพื่อให้แนวทางปฏิบัติตามแผนป้องกันระงับเหตุร้ายภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เกิดประสิทธิภาพและบรรลุ ประสิทธิภาพได้ตรงตามเป้าหมาย เป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติตามแผนให้เป็นไปในแนวทางมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 เมื่อเกิดเหตุร้ายและภัยคุกคามต่อเรือนจำ/ทัณฑสถาน จึงได้จัดทำโครงการสัมมนาวิพากษ์แผนป้องกันระงับเหตุร้ายภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ระหว่างวันที่ 2 - 4 กันยายน 2563 ณ โรงแรมรอยัลฮิลล์ กอล์ฟ รีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อวิพากษ์ แผนป้องกันระงับเหตุร้ายภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ถึงปัญหาอุปสรรคในการนำไปสู่การปฏิบัติ รวบรวมความรู้ที่มี ในองค์กร จากบุคลากร ทบพวน พัฒนาแนวทางปฏิบัติตามแผนรองรับสถานการณ์ ภัยคุกคาม รูปแบบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การบริหารงานราชทัณฑ์ มีผู้เข้าร่วมโครงการ รวมจำนวน 203 คน ซึ่งการดำเนินงานโครงการสัมมนา ในครั้งนี้เป็นการสัมมนาทั้งเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติการ ที่ต้องมีการวิพากษ์แผนระงับเหตุร้ายภายในเรือนจำที่เป็นเนื้อหาสาระสำคัญในการสัมมนา การเตรียมความพร้อม ในการดำเนินงานโครงการจึงต้องมีความครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา วิธีการในการดำเนินงาน ธุรการงานต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ผู้อำนวยการสถานกักขัง ผู้อำนวยการสถานกักกัน ซึ่งบุคลากรสังกัดกรมราชทัณฑ์ระดับสูงที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมมนาจึงเป็นเรื่องสำคัญ ในขั้นตอนการสรุปผล รวบรวม องค์ความรู้ที่ได้ในแต่ละช่วงของการดำเนินการสัมมนา ฯ จึงต้องมีความละเอียดรอบคอบเพื่อให้ได้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาพัฒนาต่อไป

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจองค์กร

เป้าประสงค์ 1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

- ❖ ผู้ต้องขังกลุ่ม Watch List
- ❖ การดำเนินงานด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง
- ❖ การลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ (การพักการลงโทษกรณีปกติและกรณีมีเหตุพิเศษ)
- ❖ การลดวันต้องโทษจำคุก
- ❖ การเลื่อนชั้น

ผู้ต้องขังกลุ่ม Watch List

จากการก่ออาชญากรรมของผู้กระทำผิดในกรณีของนายสมคิด พุ่มพวง ที่สื่อมวลชนตั้งฉายาว่า “คิด เดอะริปเปอร์เมืองไทย” และนายอภิชัย องค์กรวิศิษฐ์ ตั้งฉายาว่า “ไอซ์ หีบเหล็ก” ซึ่งเป็นผู้พันโทษจากกรมราชทัณฑ์แล้วกลับมาก่อคดีอาชญากรรมร้ายแรงสะเทือนขวัญต่อประชาชนทั้งประเทศ โดยเฉพาะกรณี นายสมคิด พุ่มพวง อดีตนักโทษเด็ดขาด เรือนจำจังหวัดหนองคายในคดีความผิดต่อชีวิต (ฆ่าผู้อื่น) รวม 5 คดี กำหนดโทษตามคำพิพากษาให้จำคุกตลอดชีวิตทั้ง 5 คดี ได้ก่อเหตุสะเทือนขวัญ ฆ่าผู้หญิงเป็นรายที่ 6 หลังจากพ้นโทษจากเรือนจำได้ประมาณ 7 เดือน สร้างความตื่นตระหนกให้กับสังคม

การกระทำผิดดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ การสอบสวน การพิจารณาพิพากษาคดี และการให้การปฏิบัติในการควบคุมดูแลของกรมราชทัณฑ์ สร้างความเคลือบแคลงสงสัย ตลอดจนความไม่มั่นคงปลอดภัยของประชาชนจนเกิดเป็นความหวาดกลัวต่ออาชญากรรม โดยเฉพาะอาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลอย่างรุนแรง (Violent personal crimes)¹ เช่น การฆาตกรรม การทำร้ายร่างกายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส การข่มขืนกระทำชำเรา เป็นต้น ซึ่งการข่มขืนกระทำชำเรา² เหมือนจะเป็นอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดความหวาดกลัวสูง เพราะเป็นการกระทำที่ใช้เวลาพอสมควร เมื่อเทียบกับอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และสามารถที่จะเกิดร่วมกับอาชญากรรมประเภทอื่นๆ ได้ด้วย

เมื่อผู้กระทำผิดทั้ง 2 ราย ต้องกลับมาอยู่ในการควบคุมดูแลของกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญหรือมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม (Watch List) จึงได้มีการดำเนินการดังนี้

กระทรวงยุติธรรม มีคำสั่งที่ 244/2562 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและกำหนดแนวทางการดูแลผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม เพื่อกำหนดแนวทางการดูแลผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคมได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ 1/2563 ลงวันที่ 6 มกราคม 2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานเฉพาะกิจเพื่อเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญของผู้พ้นโทษที่มีลักษณะพิเศษขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญ จัดให้มีระบบการเฝ้าระวัง การจัดฐานข้อมูล และแนวทางการปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกระทรวงยุติธรรม โดยเฉพาะกรมคุมประพฤติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานกิจการยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมการปกครอง เป็นต้น

อีกทั้ง ได้กำหนดกลุ่มผู้กระทำผิดที่ต้องเฝ้าผู้ต้องขังที่มีการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญหรือมีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม (Watch List) ตามคำบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ใน 7 กลุ่มลักษณะความผิด ดังนี้

- 1) กลุ่มฆ่าเด็กหรือข่มขืนเด็ก (Child murder or Child rape and homicide)
- 2) กลุ่มข่มขืนลักษณะโหดร้ายทารุณหรือฆ่าข่มขืน (Rape and Rape – murder crimes)
- 3) กลุ่มฆาตกรต่อเนื่อง (Serial murder)
- 4) กลุ่มฆาตกรโดยสันดาน/กระทำผิดซ้ำซาก/รุนแรง (Heinous crime)
- 5) กลุ่มฆาตกรโรคจิต (Crime committed by a Sociopath or a Psychopath)
- 6) กลุ่มฆาตกรรมหมู่ (Mass murder)
- 7) กลุ่มผู้กระทำความผิดยาเสพติดรายสำคัญ (Major Drug dealers)

กระทรวงยุติธรรม มีคำสั่งที่ 134/2563 ลงวันที่ 16 เมษายน 2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาระบบการจัดทำประวัติอาชญากรเชิงลึก โดยมีนายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ ที่ปรึกษาพิเศษสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมราชทัณฑ์หรือผู้แทนเป็นกรรมการ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลประวัติอาชญากรเชิงลึกในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 30 คน ที่ต้องเฝ้าระวัง การก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญหรือเป็นภัยต่อสังคมก่อนปล่อยตัว (Watch List) ตามข้อมูลของกรมราชทัณฑ์

ท้ายที่สุด กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญหรือมีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม (Watch List) กระทรวงยุติธรรม หรือศูนย์ JSOC ซึ่งเป็นการนำนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ลงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยมีกรมคุมประพฤติเป็นผู้ขับเคลื่อนหลัก ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ และหน่วยงาน

ตาราง จำนวนผู้ต้องขังที่ต้องระงับการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญหรือเป็นภัยต่อสังคม (Watch List) ที่อยู่ระหว่างการ
ต้องโทษจำคุกในปี พ.ศ.2563, พ.ศ.2568, พ.ศ.2569 และที่ปล่อยตัวพ้นโทษไปแล้ว ระหว่างปี พ.ศ.2559 – 2563

ปี พ.ศ.	สถานะผู้ต้องขัง	
	อยู่ระหว่างต้องโทษ (คน)	ปล่อยตัวพ้นโทษ (คน)
ปี พ.ศ.2559	-	42
ปี พ.ศ.2560	-	28
ปี พ.ศ.2561	-	25
ปี พ.ศ.2562	-	32
ปี พ.ศ.2563	2	30
ปี พ.ศ.2568	1	-
ปี พ.ศ.2569	2	-
รวม	5	157

การดำเนินงานด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ประจำเดือน กันยายน ๒๕๖๓

๑) การรายงานผลการดำเนินงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของเรือนจำ/ทัณฑสถาน

๑.๑ นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติรายบุคคล (Sentence Plan)

กลุ่มงานส่งเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเรือนจำ/ทัณฑสถานต่างๆ ทั่วประเทศ ให้ดำเนินงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์กรมราชทัณฑ์ และมาตรฐาน เรือนจำด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ซึ่งการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ โดยมี เป้าหมายให้ผู้ต้องขังได้รับการจำแนกลักษณะครบทุกราย กลุ่มงานส่งเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ได้ดำเนินการจัดทำสถิตินักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการจำแนกลักษณะตามแบบ จน. ๐๑ ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ดังนี้

เรือนจำ/ทัณฑสถาน เขต	จำนวนนักโทษเด็ดขาดทั้งหมด	จำนวนนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการจำแนก	คิดเป็นร้อยละ
เขต ๑	๓๔,๕๘๕	๓๔,๕๘๕	๑๐๐.๐๐
เขต ๒	๒๗,๘๐๖	๒๗,๘๐๖	๑๐๐.๐๐
เขต ๓	๓๗,๑๕๙	๓๗,๑๕๙	๑๐๐.๐๐
เขต ๔	๓๐,๓๒๑	๓๐,๓๒๑	๑๐๐.๐๐
เขต ๕	๒๔,๖๙๒	๒๔,๖๙๒	๑๐๐.๐๐
เขต ๖	๒๔,๔๗๘	๒๔,๔๗๘	๑๐๐.๐๐
เขต ๗	๒๖,๑๓๐	๒๖,๑๓๐	๑๐๐.๐๐
เขต ๘	๒๕,๒๖๒	๒๕,๒๖๒	๑๐๐.๐๐
เขต ๙	๒๑,๕๓๒	๒๑,๕๓๒	๑๐๐.๐๐
เขต ๑๐	๓๕,๗๙๙	๓๕,๗๙๙	๑๐๐.๐๐
รวม	๒๘๗,๗๖๔	๒๘๗,๗๖๔	๑๐๐.๐๐

๑.๒ ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่ได้รับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติรายบุคคล(Sentence Plan)

กลุ่มงานส่งเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเรือนจำ/ทัณฑสถานต่างๆ ทั่วประเทศ ให้ดำเนินงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์กรมราชทัณฑ์ และมาตรฐาน เรือนจำด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ซึ่งการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ โดยมี เป้าหมายให้ผู้ต้องขังได้รับการจำแนกลักษณะครบทุกราย กลุ่มงานส่งเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ได้ ดำเนินการจัดทำ สถิติผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่ผ่านการจำแนกลักษณะตามแบบจน. ๐๑ ของเรือนจำ/ ทัณฑสถานต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ดังนี้

เรือนจำ/ทัณฑสถาน เขต	จำนวนผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีทั้งหมด	จำนวนผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีที่ผ่านการจำแนก	คิดเป็นร้อยละ
เขต ๑	๖,๑๒๙	๖,๑๒๙	๑๐๐.๐๐
เขต ๒	๔,๕๓๑	๔,๕๓๑	๑๐๐.๐๐
เขต ๓	๖,๓๙๔	๖,๓๙๔	๑๐๐.๐๐
เขต ๔	๘,๙๓๗	๘,๙๓๗	๑๐๐.๐๐
เขต ๕	๕,๐๗๑	๕,๐๗๑	๑๐๐.๐๐
เขต ๖	๔,๗๗๙	๔,๗๗๙	๑๐๐.๐๐
เขต ๗	๕,๑๐๑	๕,๑๐๑	๑๐๐.๐๐
เขต ๘	๖,๒๘๔	๖,๒๘๔	๑๐๐.๐๐
เขต ๙	๔,๗๘๑	๔,๗๘๑	๑๐๐.๐๐
เขต ๑๐	๗,๑๒๑	๗,๑๒๑	๑๐๐.๐๐
รวม	๕๙,๑๒๘	๕๙,๑๒๘	๑๐๐.๐๐

๑.๓ ผู้ต้องขังที่ผ่านการจำแนกลักษณะและศึกษาประวัติผู้ต้องขังเฉพาะกรณี (Case Study) ในรายที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนต่างๆ (Mass Media) ซึ่งมีผลดำเนินการ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรือนจำ/ทัณฑสถาน เขต	จำนวน (คน)
เขต ๑	-
เขต ๒	๒
เขต ๓	-
เขต ๔	๑๑
เขต ๕	-
เขต ๖	๒
เขต ๗	-
เขต ๘	-
เขต ๙	๑
เขต ๑๐	๑
รวม	๑๗

๑.๔ การกำกับดูแลการจัดทำแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังพื้นฐานเพื่อการควบคุม (Screening: A) แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการพัฒนาพฤตินิสัย (Rehabilitation Assessment: B) และแบบประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปล่อยตัว (Offender Risk Assessment: OA) โดยมีผลดำเนินการ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ดังนี้

เรือนจำ/ ทัณฑสถาน เขต	ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี			นักโทษเด็ดขาด			นักโทษเด็ดขาด เข้าเกณฑ์พักโทษ/ล.ว. ท./เตรียมปล่อย จัดทำ แบบ OA แล้ว
	รับตัว เข้าใหม่	จัดทำ แบบ A	จัดทำ แบบ B	รับตัว เข้าใหม่	จัดทำ แบบ A	จัดทำ แบบ B	
๑	๑,๑๗๕	๑,๑๗๕	๑,๑๗๕	๑๓๔	๑๓๔	๑๓๔	๕,๑๙๖
๒	๙๘๘	๙๘๘	๙๘๘	๒๓๑	๒๓๑	๒๓๑	๒,๕๖๐
๓	๑,๑๑๙	๑,๑๑๙	๑,๑๑๙	๒๘๕	๒๘๕	๒๘๕	๒,๖๑๐
๔	๒,๗๑๓	๒,๗๑๓	๒,๗๑๓	๔๗๒	๔๗๒	๔๗๒	๒,๙๙๙
๕	๑,๑๓๗	๑,๑๓๗	๑,๑๓๗	๔๙๐	๔๙๐	๔๙๐	๑,๙๘๕
๖	๗๓๐	๗๓๐	๗๓๐	๓๓๑	๓๓๑	๓๓๑	๒,๐๓๓
๗	๑,๑๗๗	๑,๑๗๗	๑,๑๗๗	๒๑๐	๒๑๐	๒๑๐	๓,๐๕๔
๘	๑,๕๗๖	๑,๕๗๖	๑,๕๗๖	๒๗๗	๒๗๗	๒๗๗	๒,๗๐๐
๙	๑,๑๒๖	๑,๑๒๖	๑,๑๒๖	๔๔๔	๔๔๔	๔๔๔	๑,๗๖๔
๑๐	๑,๐๗๑	๑,๐๗๑	๑,๐๗๑	๒๑๒	๒๑๒	๒๑๒	๓,๐๖๖
รวม	๑๒,๘๑๒	๑๒,๘๑๒	๑๒,๘๑๒	๓,๐๘๖	๓,๐๘๖	๓,๐๘๖	๒๗,๙๖๗

๒. การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังไปคุมขังยังเรือนจำความมั่นคงต่ำ (เรือนจำชั่วคราว/ทัณฑสถานเปิด)

การตรวจสอบคุณสมบัติผู้ต้องขังที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ในการย้ายไปอยู่ในเรือนจำชั่วคราว/ทัณฑสถานเปิดที่มีเรือนนอน จำนวน ๔๙ แห่ง ข้อมูลการดำเนินงาน ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓ (ไม่นับรวมถึงการย้ายผู้ต้องขังเข้าโครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ เช่น โครงการเรือนจำโครงสร้างเบา โครงการกำลังใจ เป็นต้น) ได้แก่

เขต	เรือนจำชั่วคราวและทัณฑสถานเปิดที่รับย้าย	มีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์	มีคุณสมบัติไม่ตรงตามหลักเกณฑ์	ย้ายกลับเรือนจำ มีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจ	ย้ายดำเนินคดี	ลากิจ
๑	๑. รจช.เขาพลอง รจจ.ชัยนาท	๖	-	-	-	-
๒	๒. รจช.เขาพระกำ รจจ.ตราด	-	-	-	-	-
	๓. ทสป.บ้านเนินสูง จ.ปราจีนบุรี	๒๑	-	-	-	-
	๔. ทสป.ห้วยโป่ง จ.ระยอง	๔๓	-	๑	-	-
	๕. ทสป.ทุ่งเบญจา จ.จันทบุรี	๕๗	-	-	-	-
	๖. รจช.เขาไม้แก้ว รจจ.ระยอง	-	-	-	-	-
๓	๗. รจช.โคกตาบัน รจจ.สุรินทร์	-	-	๓	-	-
	๘. รจช.โคกจ๊กจั่น รจจ.อำนาจเจริญ	-	-	-	-	-
	๙. รจช.โคกมะตุ้ม รจจ.นางรอง	-	-	-	-	-
	๑๐. รจช.นางรอง รจจ.นางรอง	-	-	-	-	-
	๑๑. รจช.บ้านสง่างาม รจจ.บุรีรัมย์	๒	-	-	-	-
๔	๑๒. รจช.รอบเมือง รจจ.ร้อยเอ็ด	๑๙	-	-	-	-
	๑๓. รจช.หนองปลิง รจจ.มหาสารคาม	-	-	-	-	-
	๑๔. รจช.โคกค้ำม่วง รจจ.กาฬสินธุ์	-	-	-	-	-
	๑๕. รจช.นาอ้อย รจจ.สกลนคร	-	-	-	-	-
	๑๖. รจช.บ้านห้วยเตย รจจ.หนองบัวลำภู	-	-	-	-	-
	๑๗. รจช.นาโสก รจจ.มุกดาหาร	-	-	-	-	-
	๑๘. รจช.ปงยางคก ทสป.ลำปาง	-	-	-	-	-
๕	๑๙. รจช.หนองกระตัง รจจ.ลำปาง	๒	-	-	-	-
	๒๐. รจช.บ้านยู้ง รจจ.ลำพูน	-	-	-	-	-
	๒๑. รจช.ร่องห้า รจจ.พะเยา	-	-	-	-	-
	๒๒. รจช.ห้วยม้า รจจ.แพร่	-	-	-	-	-
	๒๓. รจช.ดอยฮาง รจจ.เชียงใหม่	-	-	-	-	-
	๒๔. รจช.เขาน้อย รจจ.น่าน	-	-	-	-	-
	๒๕. รจช.ห้วยระเมศ รจจ.เทิง	-	-	-	-	-
	๒๖. รจช.แค่น้อย รจจ.เพชรบูรณ์	๑๐	-	-	-	-
๖	๒๗. รจช.หนองเรียง รจจ.สวสวรรค์	-	-	-	-	-
	๒๘. ทสป.หนองน้ำขุ่น จ.นครสวรรค์	๕๒	-	-	-	-
	๒๙. รจช.คลองโพธิ์ รจจ.นครสวรรค์	-	-	-	-	-
	๓๐. รจช.แม่ระกา รจจ.กำแพงเพชร	๒๐	-	-	-	-
	๓๑. รจช.วังหิน รจจ.ตาก	-	-	-	-	-
	๓๒. รจช.เขากลิ้ง รจจ.เพชรบูรณ์	-	-	-	-	-
๗	๓๓. รจช.บางหญ้าแพรก รจจ.สมุทรสาคร	-	-	-	-	-
	๓๔. รจช.เขาบิน รจจ.ราชบุรี	-	-	-	-	-
	๓๕. รจช.หนองนางแพรว รจจ.เขาบิน	-	-	-	-	-
	๓๖. รจช.ลาดสามร้อย รจจ.สุพรรณบุรี	-	-	-	-	-
	๓๗. รจช.กระบี่น้อย รจจ.กระบี่	-	-	-	-	-
	๓๘. รจช.ทุ่งเขน รจจ.สุราษฎร์ธานี	๓๔	๑	-	-	-
๘	๓๙. รจช.ห้วยกลิ้ง รจจ.หลังสวน	-	-	-	-	-
	๔๐. รจช.บ้านบางโจ รจจ.ภูเก็ต	-	-	-	-	-
	๔๑. รจช.บ้านกระโสม รจจ.พังงา	-	-	-	-	-
	๔๒. รจช.บางหมาก รจจ.ชุมพร	-	-	-	-	-
	๔๓. รจช.เขาบางริน รจจ.ระนอง	๔	-	-	-	-
	๔๔. รจช.เขาหมาก รจจ.นครศรีธรรมราช	-	-	-	-	-
	๔๕. ทสป.บ้านนาวง จ.พัทลุง	-	-	-	-	-
	๔๖. รจช.โคกยามู รจจ.นราธิวาส	-	-	-	-	-
	๔๗. รจช.เหรียญทอง รจจ.ตรัง	-	-	-	-	-
๙	๔๘. รจช.ทุ่งปู่เปี้ยะ รจจ.เบตง	-	-	-	-	-
	๔๙. รจช.โพธิ์หมอ รจจ.พัทลุง	คืนพื้นที่ก่อสร้าง รจ.ใหม่	-	-	-	-
	๕๐. -	-	-	-	-	-
รวม ๔๙ แห่งทั้งหมด (คน)		๒๗๐	๑	๔	-	-

**โครงการปฏิบัติงานเพื่อการปล่อยตัวพักการลงโทษ
ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
เดือนตุลาคม 2562 – กันยายน 2563**

1. การพักการลงโทษกรณีปกติ
2. โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ
  - 2.1 โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 และ 2563
  - 2.2 โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดหลักสูตร “การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง” ภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 และ พ.ศ.2563
  - 2.3 การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดโครงการบำบัดและฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด (ซึ่งเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ -2563)
  - 2.4 การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดโครงการบำบัดและฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติดรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลังแผ่นดิน) (ซึ่งเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ และ พ.ศ.2562)
  - 2.5 การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563
  - 2.6 โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่ักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง พิการ และนักโทษเด็ดขาดที่มีอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563
  - 2.7 การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเพื่อคืนคนดีสู่สังคมสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563
  - 2.8 การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษเนื่องจากกระทำผิดอันเกิดจากความประมาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

สถิติพักการลงโทษ ปีงบประมาณ พ.ศ.2563

ปี	ประเภทการพักการลงโทษ										รวมทั้งหมด
	เห็นชอบกรณีปกติ	อนุมัติกรณีมีเหตุพิเศษ									
เจ็บป่วย พิการ อายุ 70 ปี ขึ้นไป		60-69 ปี	ประมาท	โครงสร้างเบา	กำลังใจ	BMC	วิวัฒน์พลเมือง	ชุมชนบำบัด			
รวม	9,760	132	49	1	3,837	629	1	209	349	5,207	14,967

สถิติการดำเนินงานพักการลงโทษ

(ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2562 - เดือนกันยายน 2563)

เดือน	ประเภทการพักการลงโทษ																		รวมทั้งหมด
	เห็นชอบกรณีปกติ									อนุมัติกรณีเหตุพิเศษ									
	พักการลงโทษกรณีทั่วไป	โทษจำคุก	กำลังใจ	วิวัฒน์พลเมือง	ชุมชนบำบัด	BMC	ประมาณ	60-69 ปี	รวม	เจ็บป่วย	พักการอายุ 70 ปี ขึ้น	60-69 ปี	ประมาณ	โทษจำคุก	กำลังใจ	BMC	วิวัฒน์พลเมือง	ชุมชนบำบัด	
ต.ค.2562	213	690	9	-	48			-	960	35	-	-	237	1		5	22	300	1,260
พ.ย.2562	444	425	3	27	111			-	1,010	16	-	-	110	1		1	28	156	1,166
ธ.ค.2562	458	606	-	18	29			-	1,111	13	-	-	118	-		12	60	203	1,314
ม.ค.2563	403	311	-	32	59			-	805	2	-	-	527	-		12	31	572	1,377
ก.พ.2563	358	363	-	53	30			-	804	-	-	-	69	-		22	8	99	903
มี.ค.2563	489	317	-	14	36			1	857	37	5	-	861	-		49	56	1,008	1,865
เม.ย.2563	658	390	-	6	20		1	2	1,077	8	14	-	422	312		20	25	801	1,878
พ.ค.2563	839	291	20	19	52		-	7	1,228	8	9	-	527	211		11	28	794	2,022
มิ.ย.2563	455	241	9	14	16	3	-	3	741	7	9	-	377	54	1	56	44	548	1,289
ก.ค.2563	675	392	18	8	26	8	-	5	1,132	2	10	1	589	50	-	21	47	720	1,852
ส.ค.2563	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก.ย.2563	35	-	-	-	-	-	-	-	35	4	2	-	-	-	-	-	-	6	41
รวม	5,027	4,026	59	191	427	11	1	18	9,760	132	49	1	3,837	629	1	209	349	5,207	14,967

การลดวันต้องโทษจำคุก

การลดวันต้องโทษจำคุกเป็นประโยชน์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๒(๕) ที่จะพิจารณาให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี มีความวิริยะอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษาและทำการทำงานจนเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกออกไปอยู่ภายนอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาศาลภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ โดยมีพนักงานคุมประพฤติติดตามสอดส่องดูแลให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษ ทั้งนี้ การที่นักโทษเด็ดขาดรายใดสมควรจะได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากลับกรองอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้เสียหาย ความปลอดภัยของสังคม นโยบายของรัฐบาลความพร้อมในการติดตามดูแลของส่วนราชการ และชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมควบคู่กันไปด้วย กอปรกับต้องสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมด้วยว่า นักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกจะไม่ออกมาเป็นภัยแก่สังคมหรือกระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งผลการดำเนินงานนักโทษเด็ดขาดที่มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ได้รับการพิจารณาปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก จำนวน ๒๑,๑๑๖ ราย ในจำนวนนี้ได้รับการอนุมัติปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก จำนวน ๑๙,๙๑๒ ราย โดยประหยัดงบประมาณค่าอาหารผู้ต้องขังจำนวน ๘๖,๓๔๑,๕๑๘ บาท (แปดสิบล้านสามแสนสี่หมื่นหนึ่งพันห้าร้อยสิบแปดบาท)

การประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก ดำเนินการเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีรองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายปฏิบัติการ เป็นประธานการประชุม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนกรมคุมประพฤติ เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการกองทัณฑปฏิบัติ กรมราชทัณฑ์ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานลดวันต้องโทษ หัวหน้าฝ่ายลดวันต้องโทษที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการกองทัณฑปฏิบัติ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจหลักในการควบคุมนักโทษเด็ดขาดไว้ตามหมายจำคุกภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด และต้องปฏิบัติต่อนักโทษเด็ดขาดตามหลักกฎหมาย หลักทัณฑ์ขวิทยา และสอดคล้องกับหลักมนุษยธรรม เพื่อก่อให้เกิดผลดีแก่การปกครองบังคับบัญชาและการรักษาวินัยของเรือนจำตลอดทั้งเป็นประโยชน์แก่การขัดเกลานิสัย ความประพฤติ พฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาดผู้นั้นให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งนักโทษเด็ดขาดจะต้องเป็นบุคคลที่มี ความประพฤติ ตั้งตนอยู่ในระเบียบวินัยเรือนจำ มีความเสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม มีความวิริยะอุตสาหะ ทำการงานให้เกิดผลดีกับทางราชการ อาจได้รับประโยชน์จากการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด ดังนั้นกรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการ การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด โดยกำหนดให้มีการเลื่อนชั้นปีละ ๒ ครั้ง คือ ในวันสิ้นเดือนมิถุนายน และในวันสิ้นเดือนธันวาคม เพื่อเป็นมาตรการในการควบคุมนักโทษเด็ดขาดให้อยู่ในระเบียบวินัย มีความประพฤติเรียบร้อย มีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพัฒนาพฤตินิสัย ปรับทัศนคติไปในทางที่ดี และเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับนักโทษเด็ดขาด ที่ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร มีมานะอดทน ทำงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการให้ได้รับการปล่อยตัวคืนคนดีสู่สังคมเร็วขึ้น ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 มีนักโทษเด็ดขาดที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง ได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้น จำนวน จำนวน 316,750 คน(ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

สถิติการเลื่อนขั้นนักโทษเด็ดขาด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

ที่	เดือน	ขั้นเยี่ยม		ขั้นดีมาก		ขั้นดี		ขั้นกลาง		ขั้นต้องปรับปรุง		แยกเป็น		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑	ตุลาคม	๓,๓๕๖	๔๖๑	๔,๔๖๐	๕๘๑	๕,๐๒๘	๖๑๙	๙๓๕	๕๑	๒๐๕	๑๙	๑๓,๙๘๔	๑,๗๓๑	๑๕,๗๑๕
๒	พฤศจิกายน	๓,๒๙๖	๔๘๔	๔,๗๘๐	๖๗๖	๕,๔๕๖	๖๒๑	๑,๓๔๒	๙๔	๑๔๙	๘	๑๕,๐๖๖	๑,๘๘๓	๑๖,๙๔๙
๓	ธันวาคม	๔,๓๒๖	๕๘๒	๖,๖๐๐	๗๑๘	๗,๓๑๘	๘๘๔	๑,๗๔๗	๑๒๘	๕๒๐	๑๙	๒๑,๑๖๙	๒,๓๓๑	๒๓,๕๐๐
๔	มกราคม	๒,๔๖๑	๔๘๑	๓,๕๘๙	๖๙๖	๔,๓๗๒	๘๓๕	๙๖๘	๑๑๙	๑๓๑	๑๙	๑๑,๕๒๑	๒,๑๕๐	๑๓,๖๗๑
๕	กุมภาพันธ์	๔,๖๑๓	๑,๑๔๔	๗,๐๘๒	๑,๖๐๓	๙,๖๘๕	๑,๖๔๔	๒,๒๙๒	๒๗๘	๔๘๐	๗๙	๒๓,๗๓๘	๔,๗๔๘	๒๘,๔๘๖
๖	มีนาคม	๗,๕๖๖	๑,๑๙๔	๙,๘๖๐	๑,๖๒๕	๑๑,๖๘๕	๑,๘๖๖	๒,๔๗๒	๒๙๑	๖๕๘	๖๓	๑๓,๖๕๐	๔,๙๙๙	๑๘,๖๔๙
๗	เมษายน	๕,๒๑๖	๕๐๘	๗,๔๑๒	๗๓๓	๘,๓๘๙	๘๗๕	๒,๑๘๖	๑๓๒	๕๔๘	๒๑	๒๓,๑๕๑	๒,๒๖๙	๒๕,๔๒๐
๘	พฤษภาคม	๖,๐๔๗	๖๗๙	๙,๓๑๒	๑,๓๗๓	๑๑,๘๘๗	๑,๖๒๒	๒,๔๒๒	๑๖๐	๓๓๖	๓๓	๒๙,๐๐๔	๓,๘๖๗	๓๒,๘๗๑
๙	มิถุนายน	๖,๘๔๒	๙๙๒	๑๑,๕๓๗	๑,๘๖๘	๑๔,๑๐๓	๒,๑๔๘	๒,๕๖๕	๒๕๑	๖๖๘	๔๙	๑๕,๗๑๕	๕,๓๐๘	๒๑,๐๒๓
๑๐	กรกฎาคม	๔,๔๐๒	๘๑๗	๗,๐๕๕	๑,๒๘๙	๙,๓๖๙	๑,๕๕๑	๑,๗๓๕	๑๙๕	๕๔๐	๒๔	๒๓,๑๐๑	๓,๘๗๖	๒๖,๙๗๗
๑๑	สิงหาคม	๑๐,๕๓๑	๑,๗๖๙	๑๑,๒๙๓	๑,๙๑๕	๑๑,๑๕๓	๑,๙๖๖	๓,๕๖๖	๓๘๒	๘๒๑	๘๓	๑๗,๓๖๔	๖,๑๑๕	๒๓,๔๗๙
๑๒	กันยายน	๓,๐๘๐	๓๖๒	๓,๔๖๐	๔๖๘	๓,๕๔๖	๔๕๗	๑,๒๗๙	๙๙	๒๓๙	๒๐	๑๑,๖๐๔	๑,๔๐๖	๑๓,๐๑๐
	รวม	๖๑,๗๓๖	๙,๔๗๓	๘๖,๓๖๗	๑๓,๕๔๕	๙๙,๑๖๐	๑๕,๐๘๘	๒๓,๕๐๙	๒,๑๘๐	๕,๒๙๕	๔๓๗	๒๗๖,๐๖๗	๔๐,๖๘๓	๓๑๖,๗๕๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิภาพตามพันธกิจองค์กร

เป้าประสงค์ 1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 3.พัฒนาเรือนจำปลอดภัยเสถียร และพัฒนาระบบการควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์

- ❖ to be number one
- ❖ เตรียมความพร้อมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ระหว่างการควบคุมตัว

โครงการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด “TO BE NUMBER ONE”

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
องค์ประธานโครงการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE

- จัดตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำทัณฑสถาน
- จัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE ภายใต้แนวคิด “ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ”

การประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ประเภทเรือนจำและทัณฑสถาน ระดับประเทศ ในงานมหกรรมรวมพลสมาชิก TO BE NUMBER ONE ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ ณ HALL ๔ ศูนย์การประชุม IMPACT FORUM เมืองทองธานี

ร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE กลุ่มดีเด่น

๒๓ ชมรม

รางวัลชนะเลิศ

เรือนจำกลางขอนแก่น

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑

เรือนจำพิเศษพัทยา

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒

เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ

แผนการดำเนินงานในปีพ.ศ. ๒๕๖๔

- การอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำทัณฑสถาน
- การเข้าร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำทัณฑสถานระดับภาคและระดับประเทศ
- การอบรมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำทัณฑสถาน ระดับประเทศ
- การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำทัณฑสถาน
- สนับสนุนงบประมาณโครงการ TO BE NUMBER ONE ให้กับกรมสุขภาพจิต

เตรียมความพร้อมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ระหว่างการควบคุมตัว

กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ และได้พัฒนา กิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ในระหว่างการควบคุมตัวตลอดจนกำหนดตารางกิจวัตร ประจำวันของผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์มีความพร้อมทั้งทาง ร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ได้ใช้เวลาช่วงที่ถูกควบคุมตัวให้เกิด ประโยชน์ในช่วงระยะเวลาสั้นๆไม่เกิน ๔๕ วันที่จะสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อให้ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ได้ รู้จักตัวเองได้ทราบถึงแนวทางการดำเนินคดี และขั้นตอนการฟื้นฟูโดยเจ้าหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำและกระตุ้นให้ ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์เกิดการปรับเปลี่ยนความคิดและมีความตั้งใจและมีความพร้อมในเบื้องต้นก่อนที่จะส่ง ต่อไปเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยเริ่มพัฒนากิจกรรมให้มีมาตรฐานตั้งแต่ปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๕๘ได้จัดทำ โครงการเตรียมความพร้อมฯ และกำหนดโปรแกรมเตรียมความพร้อมฯ พร้อมอนุมัติงบประมาณในการดำเนินงาน ให้กับสถานที่เพื่อการควบคุมตัวฯ นาร่องจำนวน ๒๓ แห่ง

ต่อมาในปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๕๙ ได้ขยายผลโครงการเตรียมความพร้อมฯ และอนุมัติ งบประมาณในการดำเนินโครงการจำนวน ๕๐ แห่ง นอกจากนี้ยังได้ติดตามประเมินผลการเตรียมความพร้อมผู้เข้า รับการตรวจพิสูจน์ระหว่างการควบคุมตัวเพื่อติดตามประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการฯ ความคิดเห็นของ เจ้าหน้าที่และผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ในด้านต่างๆ ตามโปรแกรมที่กำหนดได้แก่ ๑) ด้านกายบริหาร ๒) ด้านการ ประชุมกลุ่มประจำวัน ๓) ด้านการปฐมนิเทศ ๔) ด้านการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การฟื้นฟูสมรรถภาพ ๕) ด้าน ทางเลือกด้านอาชีพ ๖) ด้านการอบรมธรรมะ และ ๗) ด้านกิจกรรมนันทนาการพบว่าในภาพรวมทั้งเจ้าหน้าที่ และผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ข้อมูลส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าเป็นโครงการที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการตรวจ พิสูจน์เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการกิจกรรมเตรียมความพร้อมได้ตามตารางที่กำหนดและมีวิทยากรภายนอกมา บรรยายแสดงถึงมีเครือข่ายการดำเนินงานในพื้นที่ต่างงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ รวมทั้งความเหมาะสม ของสถานที่อยู่ในระดับปานกลางในปี พ.ศ.๒๕๖๐ ได้ขยายผลโครงการไปยังเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขังที่ ควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ๘๐ แห่ง โดยปรับโครงการให้มีความยืดหยุ่นและควร สนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น เพื่อให้สถานที่ควบคุมตัวฯ แต่ละแห่งสามารถเลือกกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม กับบริบทของพื้นที่และจำนวนผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์

เรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง ที่ได้รับการประกาศเป็นสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่ เพื่อการตรวจพิสูจน์ จำนวน ๘๐ แห่ง ได้เข้าร่วมโครงการและจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เข้ารับการตรวจ พิสูจน์ โดยมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ และการส่งเสริมวิชาชีพต่างๆ ซึ่งได้รับการสนับสนุนวิทยากร ภายนอกจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานคุมประพฤติในพื้นที่ สำนักงานจัดหางาน กรมบังคับคดี โรงพยาบาล เป็นต้น

สถิติผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๓

เดือน	สถิติผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์			ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ ณ สิ้นเดือน			หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ต.ค.-๖๒	๑๒,๑๑๑	๑,๓๗๙	๑๓,๔๙๐	๘,๖๖๐	๑,๐๘๘	๙,๗๔๘	
พ.ย.-๖๒	๑๒,๖๖๙	๑,๔๔๗	๑๔,๑๑๖	๙,๑๐๖	๑,๐๙๖	๑๐,๒๐๒	
ธ.ค.-๖๒	๑๐,๒๒๗	๑,๑๘๗	๑๑,๔๑๔	๗,๖๙๗	๙๕๘	๘,๖๕๕	
ม.ค.-๖๓	๑๑,๓๒๗	๑,๕๑๗	๑๒,๘๔๔	๖,๔๒๐	๙๔๔	๗,๓๖๔	
ก.พ.-๖๓	๑๐,๗๐๘	๑,๓๕๘	๑๒,๐๖๖	๖,๒๔๔	๘๓๖	๗,๐๘๐	
มี.ค.-๖๓	๘,๙๒๗	๑,๐๗๕	๑๐,๐๐๒	๕๙๘	๑๐๗	๗๐๕	ช่วงโควิดมีการรับตัว ผตส. น้อยลง
เม.ย.-๖๓	๙๖๖	๖๙	๑,๐๓๕	๒๑๐	๑๓	๒๒๓	ช่วงโควิดมีการรับตัว ผตส. น้อยลง
พ.ค.-๖๓	๓,๗๖๗	๔๑๒	๔,๑๗๙	๑,๕๗๕	๑๙๓	๑,๗๖๘	ช่วงโควิดมีการรับตัว ผตส. น้อยลง
มิ.ย.-๖๓	๔,๑๙๕	๔๐๔	๔,๕๙๙	๒,๑๙๔	๒๐๕	๒,๓๙๙	ช่วงโควิดมีการรับตัว ผตส. น้อยลง
ก.ค.-๖๓	๕,๖๖๓	๖๕๐	๖,๓๑๓	๒,๕๓๐	๓๑๕	๒,๘๔๕	
ส.ค.-๖๓	๕,๖๓๘	๖๗๙	๖,๓๑๗	๒,๙๗๕	๓๔๗	๓,๓๒๒	
ก.ย.-๖๓	๕,๔๐๔	๖๗๖	๖,๐๘๐	๓,๐๔๑	๓๖๕	๓,๔๐๖	
รวมทั้งหมด	๙๑,๖๐๒	๑๐,๘๕๓	๑๐๒,๔๕๕	๕๑,๒๕๐	๖,๔๖๗	๕๗,๗๑๗	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจองค์กร

เป้าประสงค์ 1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 4. ป้องปราม และแก้ไขปัญหาลี้ขงต้องห้ามภายในเรือนจำ

❖ ป้องปรามและแก้ไขปัญหาลี้ขงต้องห้ามภายในเรือนจำ

ป้องปรามและแก้ไขปัญหาสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำ

การจู่โจมตรวจค้นเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ

ในปัจจุบันเรือนจำและทัณฑสถาน มีสภาพแออัด จากจำนวนของผู้ต้องขังที่มีจำนวนมาก เกินอัตราความจุ ประกอบกับกำลังเจ้าหน้าที่ที่มีจำกัดไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง ทำให้เรือนจำและทัณฑสถาน กลายเป็นสถานที่ลักลอบนำสิ่งของผิดกฎหมาย สิ่งของต้องห้าม สิ่งของไม่อนุญาตต่าง ๆ มาใช้ในเรือนจำ มีการใช้ เรือนจำเป็นฐานในการกระทำความผิดกฎหมาย โดยเฉพาะในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเนื่องมาจาก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือมีขนาดเล็กซุกซ่อนได้ง่าย และการสื่อสารผ่าน สื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ทั้งผู้ต้องขังกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดเป็นผู้มีศักยภาพในการก่อการ ทั้งมีเครือข่ายภายนอก และมีกำลังซื้อสูง จึงสามารถแสวงหาเครื่องมือสื่อสารมาใช้ในการสั่งการการกระทำความผิดกฎหมายต่าง ๆ จากในเรือนจำได้ ทำให้ภาพลักษณ์ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน จนถึงกรมราชทัณฑ์เกิดความเสียหาย ด้วยความไม่ เชื่อมั่นในการปฏิบัติการกิจของกรมราชทัณฑ์ทั้งในด้านการควบคุม และการแก้ไขปรับปรุง เพื่อคืนคนดีสู่สังคม

การดำเนินการจู่โจมตรวจค้นนับเป็นก้าวอย่างหนึ่งที่หนึ่งของนโยบาย 5 ก้าวอย่างแห่งการเปลี่ยน ราชทัณฑ์ คือการควบคุมปราบปรามยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ได้เริ่มดำเนินการจู่โจมตรวจเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ โดยเริ่มดำเนินการใน เดือนพฤศจิกายน 2562 - กันยายน 2563 ซึ่งมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น อาทิ ทหารบก ตำรวจ ฝ่าย ปกครอง เป็นต้น ผลการดำเนินงานมีรายละเอียดดังนี้

❖ ด้านการจู่โจมตรวจค้น

- 1) การจู่โจมตรวจค้นกรณีปกติโดยเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 34,353 ครั้ง
- 2) การจู่โจมตรวจค้นกรณีพิเศษ โดยกรมราชทัณฑ์ร่วมกับตำรวจ ทหาร จำนวน 324 ครั้ง
- 3) การจู่โจมตรวจค้นกรณีพิเศษ โดยชุดปฏิบัติการพิเศษกรมราชทัณฑ์ จำนวน 37 ครั้ง
- 4) ผลการสกัดกั้นและตรวจค้นยาเสพติด โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ประเภท	ภายนอก (สกัดกั้น)	ภายใน	รวม
โทรศัพท์ (เครื่อง)	๑๘	๒๑	๓๙
ซิมการ์ด (อัน)	๙	๘	๑๗
ยาบ้า (เม็ด)	๑,๒๒๑	๓๔๔	๑,๕๖๕
ยาไอซ์ (กรัม)	๑๓.๔๐	๓.๙๖	๑๗.๓๖

❖ การตรวจสารเสพติดในเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง

ดำเนินการสุ่มตรวจปัสสาวะ เพื่อหาสารเสพติดทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ตรวจปัสสาวะเจ้าหน้าที่ จำนวน ๓๐,๒๔๖ คน ผลการตรวจ พบสารเสพติด จำนวน ๓ คน ยืนยันผลตรวจ พบสารเสพติด จำนวน ๓ คน

(๒) ตรวจปัสสาวะผู้ต้องขัง จำนวน ๓๔๑,๒๑๒ คน ผลการตรวจ ดังนี้

- ผลตรวจพบ จำนวน ๑๑๖ คน

- ยืนยันผลแล้ว จำนวน ๑๑๖ คน

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ

- การดำเนินงานในช่วงการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) หลีกเลี่ยงการเดินทางและการเคลื่อนย้ายกำลังพลเข้าจุดเฝ้าตรวจค้นในพื้นที่เสี่ยง ทำให้ขาดการปฏิบัติงานด้านการเฝ้าตรวจค้น เป็นเหตุให้การกำชับ การป้องปรามสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของไม่อนุญาตกระทำได้น้อย สิ่งของดังกล่าวจึงกลับเข้ามาภายในเรือนจำ/ทัณฑสถานในช่วงเวลานี้

- การนำกำลังพลเจ้าหน้าที่เดินทางเข้าสู่พื้นที่ภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในช่วงมาตรการเฝ้าระวังไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ต้องมีความเข้มงวดในการปฏิบัติ ตรวจความพร้อมทางด้านร่างกายของเจ้าหน้าที่ ทั้งการวัดอุณหภูมิ การใส่หน้ากากป้องกัน และการล้างมือบ่อยครั้งซึ่งเป็นมาตรการป้องกันของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ทำให้เพิ่มขึ้นขั้นตอนการปฏิบัติในการดำเนินการประจำวัน

- การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) การเดินทางและการเคลื่อนย้ายกำลังพลไปในพื้นที่ต่าง ๆ ต้องมีความพร้อมและมีการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

- มีการตรวจพบสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของที่ไม่อนุญาตภายในพื้นที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ในหลายแห่ง สามารถอนุมานได้ว่าในช่วงเวลา ที่ขาดการดำเนินงานในการเฝ้าตรวจค้นเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทำให้สิ่งของต้องห้ามและสิ่งของที่ไม่อนุญาตกลับเข้าสู่เรือนจำ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจองค์กร

เป้าประสงค์ 2 พัฒนาพฤติกรรมสัธย โดยยึดผู้ต้องขังเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาจิตใจ เพื่อสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้ต้องขัง

- ❖ การพัฒนาจิตใจด้วยหลักสูตรศีลคสาสมาธิ
- ❖ โครงการศึกษาบาลี

การพัฒนาจิตใจด้วยหลักสูตรสัคคสาสมาธิ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมราชทัณฑ์กำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๓๗ แห่ง ดำเนินการอบรม “หลักสูตรสัคคสาสมาธิ” แห่งละ ๑ รุ่นๆ ละไม่เกิน ๕๐๐ คน และไม่น้อยกว่า ๒๐๐ คน ตามความเหมาะสมของเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของวิทยาการและมาตรการ ในการควบคุม ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เป็นสำคัญ ทั้งนี้ การเข้าอบรมตามหลักสูตรสัคคสาสมาธิของผู้ต้องขังที่นับถือ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลามและศาสนาอื่นๆ ให้เป็นไปตามความสมัครใจของผู้ต้องขังเท่านั้น โดยกรมราชทัณฑ์ จัดสรรงบประมาณให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน เป็นค่าตอบแทนวิทยากร รุ่นละ ๑๐,๐๐๐ คน

ผลการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการอบรมผู้ต้องขังระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการ จำนวน ๑๓๗ แห่ง ผู้ต้องขังได้รับการอบรม จำนวน ๑๑,๐๑๕ คน (เนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ไม่จัดสรรเงินงบประมาณในการดำเนินการอบรมสัคคสาสมาธิ และอยู่ในช่วงระหว่างเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๒๐๑๙)

โครงการ “จัดการเรียนการสอนบาลีศึกษาในเรือนจำ”

สืบเนื่องจากการที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงงานโครงการตามแนวพระราชดำริ “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแนวพระราชดำริฯ ได้พระราชทานคำแนะนำแก่ผู้บริหาร กรมราชทัณฑ์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้มีโอกาสปฏิบัติตน และศึกษาหลักธรรมคำสอนทางศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพุทธ ซึ่งผู้ต้องขังส่วนใหญ่ นับถือ การจัดการเรียนการสอนด้านพระพุทธศาสนาหลักสูตรธรรมศึกษาอย่างเดียว อาจไม่เพียงพอ ควรส่งเสริมให้มีโอกาสศึกษาด้านพระพุทธศาสนาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขังซาบซึ้งและเข้าใจหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต อาทิ การเรียนภาษาบาลี เป็นต้น กรมราชทัณฑ์ จึงได้อนุมัติแนวพระราชดำริฯ ไปดำเนินการโดยร่วมกับสถาบันมหาบาลีวิทยาลัยวัดโมลีโลกยารามราชวรวิหาร จัดการเรียนการสอนบาลีศึกษาเบื้องต้นให้กับผู้ต้องขัง ครั้งแรกที่เรือนจำอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กราบบังคมทูลเชิญ กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการจัดการเรียนการสอนบาลีศึกษาให้กับผู้ต้องขัง ณ เรือนจำอำเภอแม่สอดเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ ทรงมีพระราชกระแสชมเชยว่า “...เป็นการที่ดี เป็นการช่วยกันส่งเสริมผู้ต้องขังให้ได้เรียนธรรมะ ทำให้ได้ใกล้ชิดพระสงฆ์ และการเรียนบาลีเป็นสิ่งที่ได้ฝึกสมอง ได้ศึกษาธรรมะไปในตัวด้วย ควรที่จะส่งเสริมอย่างจริงจัง เพราะบาลีเป็นวิชาที่สำคัญ เรียนแล้วจะทำให้คนเป็นคนดี มีคุณธรรม กรมราชทัณฑ์มีโครงการเรือนจำที่น่าจะเปิดต่อไป...” กรมราชทัณฑ์ได้ร่วมกับมหาบาลีวิทยาลัย วัดโมลีโลกยารามราชวรวิหารเปิดการเรียนการสอนบาลีศึกษาให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำกลางบางขวาง ทัณฑสถานหญิงกลาง ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ และที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร รวมเป็น ๔ แห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผู้ต้องขังเข้าสอบบาลีศึกษาของแม่กองบาลีสนามหลวง จำนวน ๙๘ คน และสอบได้ในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ บาลีศึกษา ๑-๒ จนถึงบาลีศึกษา ๔ จำนวน ๓๕ คน มีผู้ต้องขังจากทัณฑสถานหญิงกลาง สามารถสอบได้บาลี ระดับ ๔ และอยู่ในระหว่างเรียนบาลี ระดับ ๕ จำนวน ๑ คน นับเป็นเรื่องที่น่าชื่นชมยินดียิ่ง ประการสำคัญผู้ต้องขังที่ผ่านการเรียนบาลีศึกษา จะได้รับการอบรมกล่อมเกล่าพัฒนาจิตใจให้อ่อนโยน สำนึกผิดชอบชั่วดี มีกิริยามารยาท สงบ เรียบร้อย

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ(ประเด็นที่น่าไปสู่การพัฒนา)

ปัญหาเรื่องการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน เนื่องจากการเรียนบาลีเป็นการเรียนที่ยาก ผู้เรียนต้องมีความวิริยะ อุตสาหะ ต้องมีผู้แนะนำที่มีความรู้ความเข้าใจภาษาบาลี มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน และบูรณาการหน่วยงานเครือข่ายเป็นอย่างดี ควรเปิดให้มีการเรียนการสอนบาลีศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังทั่วประเทศและได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณให้เพียงพอในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจองค์กร

เป้าประสงค์ 2 พัฒนาพฤติกรรมนิสัย โดยยึดผู้ต้องขังเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

- ❖ โครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว โศกนาถนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์
- ❖ โครงการกำลังใจ
- ❖ โครงการขับเคลื่อนโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุข
- ❖ โครงการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์
- ❖ แผนพัฒนาเรือนจำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
- ❖ โครงการปฏิบัติงานด้านการคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำออกทำงานภายนอก และการลงหุงต้มอาหาร
- ❖ โครงสร้างเบารายงานประจำปี 2563
- ❖ โครงการประชารัฐร่วมรัฐ

๓.๑.๒ โครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์

หลักเศรษฐกิจใหม่

การน้อมนำ สืบสานและต่อยอด
หลักเศรษฐกิจใหม่ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

บ้านโคก ขุดหนอง ทำนา

การประยุกต์ทฤษฎีใหม่แบบ
ชาวบ้าน บ้านโคก ขุดหนอง ทำนา
เป็นการสร้างเกษตรต้นแบบ
ทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ขนาดเล็ก

พึ่งพาตนเองได้

เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถพึ่งพาตนเองได้
เมื่อพ้นโทษออกไปภายนอกและช่วยเหลือ
ผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน ช่วยให้
ผู้ต้องขังสามารถกลับคืนสู่สังคมได้

ผลการดำเนินงาน

รุ่นที่ ๑

จัดอบรมเมื่อวันที่ ๑ - ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓
ในเรือนจำทัณฑสถาน จำนวน ๑๓๗ แห่ง
มีผู้เข้ารับการอบรม
๒๗,๐๘๑ คน

รุ่นที่ ๒

จัดอบรมเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน - ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
ในเรือนจำทัณฑสถาน จำนวน ๑๐๐ แห่ง
มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น
๑๓,๐๘๘ คน

รุ่นที่ ๓

จัดอบรมเมื่อวันที่ ๑ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

ในเรือนจำทัณฑสถาน จำนวน ๕๑ แห่ง

มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น

๕,๘๔๓ คน

รุ่นที่ ๔

จัดอบรมเมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม - ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ในเรือนจำทัณฑสถาน จำนวน ๔๗ แห่ง

มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น

๕,๖๘๘ คน

รุ่นที่ ๕

จัดอบรมเมื่อวันที่ ๑๐ - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
ในเรือนจำทัณฑสถาน จำนวน ๖๒ แห่ง
มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น
๘,๑๒๓ คน

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่

หลักสูตร "ผู้นำการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กรมราชทัณฑ์" รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๓
ณ ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง จังหวัดชลบุรี
โดยมีตัวแทนจากเรือนจำทัณฑสถานเข้าร่วมทั้งสิ้น ๑๓๗ แห่ง

รวมจำนวนผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรมแล้ว **๕๙,๘๒๓** คน
และได้รับการปล่อยตัวจำนวนทั้งสิ้น **๔๐,๐๒๐** คน
(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ผลการติดตามผู้ต้องขังที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการ ฯ

- ติดตามได้จำนวน **๘๐๔** คน
- มีผู้พ้นโทษได้นำไปใช้จริง **๒๔๐** คน

โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงดำริให้จัดตั้ง “โครงการกำลังใจ” เพื่อประทานความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ต้องการโอกาสในสังคมไทย โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ กลุ่มผู้ต้องขังสตรี กลุ่มเด็กติดผู้ต้องขัง กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และกลุ่มผู้ขาดโอกาสอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรม ทรงดำริว่ากิจกรรมต่าง ๆ จาก “โครงการกำลังใจ” น่าจะช่วยให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้ตระหนักว่า ยังมีผู้ที่เต็มใจจะให้โอกาสและเอาใจช่วยให้พวกเขาสามารถเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการกลับเข้าสู่สังคมได้ และเมื่อทุกคนได้รับโอกาสที่สมควรแล้ว เมื่อทุกคนได้รับโอกาสที่สมควรแล้ว ทรงมีรับสั่งว่า “กำลังใจ” จากสังคมรอบข้างนี้เอง ที่จะช่วยลดการกระทำผิดซ้ำซ้อน และเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้กลับมาเป็นประชากรที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเอื้อให้สังคมส่วนรวมกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สรุปผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รับผิดชอบตามโครงการกำลังใจ ในพระดำริฯ (แม่และเด็ก) ดังนี้

๑. วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรือนจำจังหวัดสุโขทัย
๒. วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ เรือนจำกลางระยอง
๓. วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เรือนจำจังหวัดลำพูน
๔. วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๓ เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี

โครงการขับเคลื่อนโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุข : ๕ วิธีสร้างสุขในเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดนโยบายเน้นหนักเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตามโครงการราชทัณฑ์ ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์" โดยร่วมกันกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ผู้ต้องขังโดยทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตามภารกิจของกองพัฒนาพฤตินิสัย ซึ่งรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ปรากฏว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมา การจัดอบรมโปรแกรมต่างๆ ทั้งโปรแกรมพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย การให้การศึกษา การพัฒนาจิตใจตามหลักศาสนา หรือการพัฒนาทักษะอาชีพ ตลอดจนการจัดอบรมโปรแกรมเฉพาะตามลักษณะแห่งคดี ยังเป็นไปเพื่อมุ่งต่อการจัดอบรมผู้ต้องขังเฉพาะกลุ่ม ไม่สามารถดำเนินการได้กับผู้ต้องขังทั้งหมดทุกราย และยังมีโปรแกรมที่มีลักษณะดังกล่าวนี้เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและใจ สร้างความเข้มแข็งทางใจ ความรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รู้จักสร้างสุขให้กับตนเองและคนรอบข้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ต้องขังสามารถมีกลไกในการควบคุมตนเองให้รู้จักยับยั้งชั่งใจในการกระทำผิด โดยเฉพาะเมื่อพ้นโทษออกมาสู่สังคมภายนอกเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกลับไปกระทำผิดซ้ำ

โปรแกรมราชทัณฑ์ ปันสุข จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้ต้องขังให้ผู้ต้องขังทุกคนที่ผ่านกระบวนการแรกจับ ปล่อยนิเทศได้เตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่กระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยตามแผนการบริหารโทษ (Sentence Plan) รายบุคคล โดยใช้ช่วงเวลาในการอบรมนี้เพื่อปรับมุมมอง วิธีคิดใหม่ๆ ที่นำไปปรับใช้กับตนเองหรือส่งต่อเรื่องราวดีๆ ให้คนรอบข้าง เพื่อให้เตรียมพร้อม และปรับตัวกับการใช้ชีวิตในสังคมเรือนจำอย่างมีความสุขมากขึ้น รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มองเห็นช่องทางแห่งการสร้างความสุข มองโลกในแง่บวก และมีเป้าหมายในชีวิต โปรแกรมดังกล่าว ประกอบด้วยเนื้อหา ๕ วิชาสร้างสุข ๕ Happy จึงถือเป็นกระบวนการพัฒนาผู้ต้องขังเพื่อให้สามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถอยู่ร่วมกันในเรือนจำมีการบริหารจัดการชีวิตให้มีความสุข อย่างยั่งยืน สร้างทัศนคติบวกต่อมุมมองในการดำเนินชีวิตการอยู่ร่วมกับผู้อื่นการรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีต่อครอบครัว องค์กร และสังคมต่อไปภายหลังพ้นโทษ

มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลางเขาบิน เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางพิษณุโลก เรือนจำกลางคลองไผ่ เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เรือนจำกลางนครราชสีมา เรือนจำกลางนครพนม เรือนจำกลางเชียงใหม่ เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำกลางบางขวาง ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก และทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง ดำเนินการจัดโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุขโดยใช้งบประมาณส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ภายใต้อำนาจการเบิกจ่ายของผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าตอบแทนวิทยากร ค่าวัสดุในการฝึกอบรมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมจำนวน 121,057 บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันห้าสิบบาทถ้วน) ซึ่งมีผู้ต้องขังผ่านโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุข จำนวน 2,143 คน

เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางนครปฐม เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทัณฑสถานหญิงธนบุรี ทัณฑสถานหญิงสงขลา และทัณฑสถานหญิงกลาง ดำเนินการจัดโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุขโดยไม่ได้ใช้งบประมาณ ซึ่งมีผู้ต้องขังผ่านโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุข จำนวน 3,198 คน

สรุปจำนวนผู้ต้องขังที่ผ่านโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุข ซึ่งเรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 24 แห่ง ที่ดำเนินการประจำปี 2563 รวมจำนวนทั้งสิ้น 5,341 คน ทั้งนี้มีเรือนจำ/ทัณฑสถานซึ่งสามารถจัดโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุขและมีผู้ผ่านโปรแกรมราชทัณฑ์ปันสุขมากที่สุด 5 ลำดับแรก ดังนี้

ลำดับที่ 1 เรือนจำกลางสมุทรปราการ	จำนวน 1,620 คน
ลำดับที่ 2 เรือนจำกลางสงขลา	จำนวน 536 คน
ลำดับที่ 3 เรือนจำกลางพิษณุโลก	จำนวน 437 คน
ลำดับที่ 4 เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก	จำนวน 369 คน
ลำดับที่ 5 ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	จำนวน 257 คน

โครงการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์

จากสถานการณ์ที่กรมราชทัณฑ์ต้องเผชิญกับปัญหา อัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันมีผู้ต้องขังในความควบคุมดูแล จำนวน 376,499 คน (ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2563) ในขณะที่ศักยภาพภายในเรือนจำและทัณฑสถานสามารถรองรับผู้ต้องขังได้เพียง 200,000 คน จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานเรือนจำในหลายด้าน อาทิ ผู้ต้องขังล้นเรือนจำ การเกิดทุกขภาวะในเรือนจำ และการกลับมากระทำผิดซ้ำของผู้ต้องโทษ รวมทั้ง อัตราการเพิ่มของผู้ต้องขังมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคาดการณ์ว่าภายใน 10 ปี จะมีอัตราการเพิ่มของผู้ต้องขังสูงถึง ร้อยละ 32.4 เฉลี่ยใน 5 ปี จะมีผู้พ้นโทษประมาณ 147,000 คน และจะมีผู้พ้นโทษกลับมากระทำผิดซ้ำใน 3 ปีแรก ร้อยละ 35 หรือประมาณ 48,500 คน ซึ่งคดีส่วนใหญ่จะเป็นคดียาเสพติดและความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน โดยส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาที่ผู้พ้นโทษไม่สามารถหางานทำหรือไม่สามารถประกอบอาชีพสุจริตได้ภายหลังพ้นโทษ ประกอบกับทัศนคติของสังคมภายนอกที่ไม่ยอมรับอดีตคนเคยคุก ตลอดจนมีข้อกฎหมายวิชาชีพ ประมาณ 25 ฉบับ ไม่รับคนเคยคุกเข้าทำงาน อาทิ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 30 (10) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96 (9) พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 มาตรา 38/2 (3) พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 34 ข (3) พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559 มาตรา 13 (3) เป็นต้น

จากสถานการณ์ดังกล่าว **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน** จึงได้มอบหมายกรมราชทัณฑ์ และคณะผู้ทรงคุณวุฒิสมาชิกที่เกี่ยวข้อง โดยมี ดร.โฆสิต สุวินิจจิต เป็นประธานคณะอนุกรรมการอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นอนุกรรมการ และมีรองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ที่กำกับดูแลกองพัฒนาพฤตินิสัยเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ร่วมกันทำการศึกษาดัง**แนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์** (Correctional Industrial Estate) เพื่อเป็นการแสวงหารูปแบบ แนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น อันเป็นทางออกหนึ่งในการคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน ให้ผู้พ้นโทษหรืออดีตคนเคยคุกได้มีพื้นที่ยืนในสังคม ลดปัญหาความแออัดของประชากรผู้ต้องขังในเรือนจำ พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังในทุกมิติ ทั้งในมิติด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และการฝึกทักษะอาชีพ พัฒนายกระดับฝีมือแรงงานคุณภาพสูง อีกทั้ง เป็นการสร้างผู้พ้นโทษให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ เป็นการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างอนาคตที่ดี ซึ่งจะเป็ปัจจัยส่งเสริมให้อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษลดลง และเป็นการคืนคนดี มีคุณภาพสู่สังคมอย่างยั่งยืนต่อไป อันเป็นการเปลี่ยนภาระให้เป็นพลังด้วย โดยความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร ภาควิชาการ ภาคสังคมที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมบูรณาการทั้งมิติการอุตสาหกรรม การเงิน การลงทุน การเกษตรและการท่องเที่ยว

โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อลดความแออัดในเรือนจำ ให้มีพื้นที่ ในการพัฒนาพฤตินิสัย จิตใจ คุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นคนดีคืนสู่สังคมได้แท้จริงและยั่งยืน อันเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน สร้างอาชีพของผู้ต้องขัง และเป็นแหล่งงานสร้างรายได้ มีอนาคตเพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ เพื่อสร้างชุมชนคนเคยคุกที่มีความเข้าใจซึ่งกัน ตลอดจนเป็นการติดตาม ดูแล ป้องกันไม่ให้กลับเข้าสู่วงจรเดิม

2. เพื่อให้เป็นนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ เป็นนวัตกรรมแห่งแรกของโลกที่เป็นแหล่งแรงงานฝีมือมาตรฐานสูง คุณภาพดี มีวินัย ขยัน เป็นศูนย์พัฒนาฝีมือและอาชีพของผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (Demand site) เป็นนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับการยกเว้นด้านกฎหมายวิชาชีพของคนเคยคุกเป็นการเพิ่มโอกาส/ทางเลือกให้แก่ผู้พ้นโทษและครอบครัว ให้อยู่ในสังคมชุมชนที่เข้าใจกัน

กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่

1. กลุ่มนักโทษชั้นดีขึ้นไป มีความประพฤติดี เหลือโทษจำคุกต่อไปไม่เกิน 2 - 3 ปี หรือที่ได้รับการพักการลงโทษ ลดวันต้องโทษ ให้ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งสภาวะร่างกาย จิตใจ วิชาชีพ และมีรายได้

2. กลุ่มผู้พ้นโทษแล้ว (ทั้งใหม่และเก่า) มีสังคมที่ดี มีงานทำ มีอาชีพมั่นคง มีที่อยู่อาศัย มีอนาคตที่ดี โดยมีระบบติดตาม ดูแล ป้องกันไม่ให้กลับเข้าสู่วงจรเดิม

โดยภายในนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ 2 โซน ได้แก่ 1. โซนเรือนจำ (กลุ่มนักโทษชั้นดีขึ้นไป) 2. โซนผู้พ้นโทษ ซึ่งบริเวณโดยรอบประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤตินิสัย ศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรมธุรกิจบริการ ที่อยู่อาศัย สันทนาการท่องเที่ยวเชิงสังคม

โดยความร่วมมือกับภาคราชการและภาคธุรกิจในการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานตามความสามารถของผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ มีค่าตอบแทนที่เป็นธรรมตามมาตรฐาน มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับ และได้รับการยกเว้นกฎหมายวิชาชีพที่กีดกันผู้พ้นโทษ และสิทธิประโยชน์จากการส่งเสริมการลงทุน

พื้นที่ดำเนินการนำร่อง - พื้นที่นำร่อง 1 แห่งในภาคกลาง-ตะวันออก eec. (สมุทรปราการ, ฉะเชิงเทรา, ชลบุรี, ระยอง) โดยมีแนวทางจัดหาพื้นที่ 2 แนวทาง คือ 1. ที่ดินราชพัสดุ หรือ 2. ที่ดินเอกชน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

➡ **ทางสังคมมี** ความปลอดภัย และความสงบสุขในสังคม ลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ ลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ และป้องกันไม่ให้ผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่วงจรเดิม

➡ **ทางเศรษฐกิจ** แหล่งแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพดี ราคาถูก เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเกิดผู้ประกอบการใหม่ ศูนย์กลางการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการของราชทัณฑ์ (online/offline) และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคม

จากการดำเนินงานการสร้างงาน สร้างอาชีพผู้พ้นโทษ ด้านการสร้างนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ ดังกล่าวได้มีความคิดเห็นจากภาคสังคม (ที่มา : ศูนย์สำรวจความคิดเห็น "นิด้าโพล" ร่วมกับ สำนักงานกิจการยุติธรรม วันที่ 30 กันยายน 2563) พบว่า มีประชาชนหรือภาคสังคมเห็นด้วยกับการตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ ร้อยละ 91.75 **ลักษณะกิจกรรมฝึกวิชาชีพ**ในนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ที่สังคมคิดว่าเหมาะสม ได้แก่ งานประกอบเครื่องยนต์ เกษตรกรรม งานผลิตเฟอร์นิเจอร์หรืองานไม้ งานเสริมสวย/ตัดแต่งทรงผม และงานประดิษฐ์/ตัดเย็บเสื้อผ้า การคืนคนดีสู่สังคมผ่านกระบวนการของนิคมอุตสาหกรรม มีส่วน**ช่วยให้อัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง มีผู้เห็นด้วย** ร้อยละ 73.44 และเห็นว่า**รูปแบบ**การตั้งนิคมควรเป็นโรงงานในพื้นที่ปิด ร้อยละ 54.05 และควรเป็นนิคมทั่วไป ร้อยละ 43.58 จึงนับว่าแนวคิด “การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ จะเป็นนวัตกรรมเพื่อสังคมที่ยั่งยืน” ต่อไป

คณะอนุกรรมการ โดยกรมราชทัณฑ์เป็นฝ่ายเลขานุการ ได้มีการประชุมและศึกษาดูงานมาแล้ว
จำนวน 21 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่	วันที่	สถานที่
1.	25 มิถุนายน 2563	กระทรวงยุติธรรม
2.	2 กรกฎาคม 2563	เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางระยอง และทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง
3.	9 กรกฎาคม 2563	กระทรวงยุติธรรม
4.	16 กรกฎาคม 2563	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง และทัณฑสถานบำบัดพิเศษปทุมธานี
5.	23 กรกฎาคม 2563	กระทรวงยุติธรรม
6.	30 กรกฎาคม 2563	นิคมอมตะซิตี้ ชลบุรี และเรือนจำกลางสมุทรปราการ
7.	6 สิงหาคม 2563	กระทรวงยุติธรรม
8.	13 สิงหาคม 2563	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง และเรือนจำกลางคลองเปรม
9.	20 สิงหาคม 2563	เรือนจำพิเศษมีนบุรี
10.	10 กันยายน 2563	เรือนจำพิเศษธนบุรี และทัณฑสถานหญิงธนบุรี
11.	17 กันยายน 2563	กระทรวงยุติธรรม
12.	5 ตุลาคม 2563	ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก และทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา
13.	8 ตุลาคม 2563	กระทรวงยุติธรรม
14.	16 ตุลาคม 2563	นิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ เรือนจำกลางสงขลา ทัณฑสถานหญิงสงขลา และทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
15.	22 ตุลาคม 2563	กระทรวงยุติธรรม
16.	5 พฤศจิกายน 2563	กระทรวงยุติธรรม
17.	12 พฤศจิกายน 2563	หอการค้าจังหวัดสมุทรสาคร และเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
18.	16 พฤศจิกายน 2563	เรือนจำชั่วคราวบ้านบึง ชลบุรี
19.	3 ธันวาคม 2563	สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
20.	17 ธันวาคม 2563	กระทรวงยุติธรรม
21.	24 ธันวาคม 2563	กระทรวงยุติธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ได้เป็นประธานพิธีวางศิลาฤกษ์เรือนจำอุตสาหกรรมฝึกออาชีพ
ล้างพลาด เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563 ณ เรือนจำชั่วคราวบ้านบึง สังกัดเรือนจำกลางชลบุรี
เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นนาร่องในการฝึกออาชีพให้กับผู้ต้องขังในรูปแบบอุตสาหกรรม

การศึกษาแนวทางการจัดหาแหล่งทุนในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ และแหล่งทุนเพื่อช่วยเหลือผู้
พ้นโทษ ในการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ

คณะกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการจัดหาแหล่งทุนในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์และแหล่งทุนช่วยเหลือผู้พ้นโทษ
ในการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ ได้ประชุมคณะกรรมการฯ แล้ว ๒ ครั้ง
เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

- แนวทางที่จะช่วยเหลือผู้พ้นโทษ
- ตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานภาคการผลิต
- ภาพใหญ่ของนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์จะเป็นการ
แก้ไขปัญหานักโทษล้นคุก
- โรงงานที่จะดำเนินการในนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์
ต้องกำหนดประเภทให้ชัดเจน
- จัดหาแหล่งเงินทุนในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์

แผนการพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) มีนโยบายในการพัฒนาพื้นที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคมเพื่อส่งเสริมและให้โอกาสผู้ต้องขัง ได้ฝึกทักษะและสามารถต่อยอดเป็นอาชีพหลังพ้นโทษได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน และมีข้อสั่งการในการประชุมผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ครั้งที่ 25/2563 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 มอบหมายผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม (นายอายุตม์ สินธพพันธุ์) ศึกษารูปแบบการพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว และคณะกรรมการราชทัณฑ์ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสาธารณูปโภค พลังงานและสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวของกรมราชทัณฑ์ รายละเอียดปรากฏตามคำสั่งคณะกรรมการราชทัณฑ์ ที่ 4/2563 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 กรมราชทัณฑ์ จึงได้ดำเนินการสำรวจการพัฒนาพื้นที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

- แผนการพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแบบ Quick Win (เดือนกันยายน 2563) 5 อันดับแรก มีดังนี้
  1. ภาคตะวันออก
    - ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง จังหวัดระยอง
    - เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว สังกัดเรือนจำกลางระยอง จังหวัดระยอง
    - เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด จังหวัดตราด
  2. ภาคกลาง/ตะวันตก
    - เรือนจำกลางราชบุรี จังหวัดราชบุรี
  3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
    - ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา

● แผนพัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2564 – 2566)

พ.ศ.2564 (24 แห่ง)	พ.ศ.2565 (21 แห่ง)	พ.ศ.2566 (19 แห่ง)
ภาคเหนือ (เขต 5 , 6)		
<ul style="list-style-type: none"> - รจช.ดอยฮาง สังกัด รจก.เชียงใหม่ - รจช.เขาน้อย สังกัด รจจ.น่าน - รจช.ปงยางคก สังกัด ทสพ.ลำปาง - รจช.หนองกระเทียม สังกัด รจก.ลำปาง - รจช.แค่น้อย สังกัด รจจ.เพชรบูรณ์ - รจช.คลองโพธิ์ สังกัด รจจ.เพชรบูรณ์ - รจช.ห้วยระเมศ สังกัด รจจ.เทิง 	<ul style="list-style-type: none"> - รจก.ตาก - รจช.ห้วยม้า สังกัด รจจ.แพร่ - รจช.บ้านยู้ง สังกัด รจจ.ลำพูน - รจช.ร่องห้า สังกัด รจจ.พะเยา - รจช.แม่ระกา สังกัด รจก.กำแพงเพชร - รจช.หนองเรียง สังกัด รจจ.สวรรคโลก 	<ul style="list-style-type: none"> - ทสพ.หนองน้ำขุ่น - รจจ.ฝาง - รจจ.แม่สะเรียง - รจช.เขาสมอแครง สังกัด รจก.พิษณุโลก - รจจ.พิษณุโลก - รจจ.อุทัยธานี - รจจ.อุตรดิตถ์ -
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เขต 3 , 4)		
<ul style="list-style-type: none"> - รจช.โคกตาบัน สังกัด รจก.สุรินทร์ - รจจ.หนองบัวลำภู - รจช.รอบเมือง สังกัด รจจ.ร้อยเอ็ด - รจช.นาโสก สังกัด รจจ.มุกดาหาร - รจก.นครพนม 	<ul style="list-style-type: none"> - รจก.อุบลราชธานี - รจจ.กันทรลักษ์ - รจจ.รัตนบุรี - รจช.นางรอง สังกัด รจจ.นางรอง - รจช.บ้านโคกมะตูม สังกัด รจจ.นางรอง 	<ul style="list-style-type: none"> - รจจ.สกลนคร - รจจ.พล - รจจ.บัวใหญ่
ภาคกลาง (เขต 1 , 7 , 10)		
<ul style="list-style-type: none"> - รจช.เขากลิ้ง สังกัด รจก.เพชรบุรี - รจช.เขาพลอง สังกัด รจจ.ชัยนาท - รจจ.พระนครศรีอยุธยา - ทสญ.ธนบุรี - ทสญ.กลาง - รจจ.กาญจนบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> - รจจ.สระบุรี - รจจ.ชัยบาดาล - รจช.หนองนางแพรว สังกัด รจก.เขาบิน - รจจ.ประจวบคีรีขันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - รจช.เขาบิน สังกัด รจจ.ทองผาภูมิ - รจก.บางขวาง - รจพ.ธนบุรี
ภาคตะวันออก (เขต 2)		
<ul style="list-style-type: none"> - ทสพ.ทุ่งเบญจา - รจพ.พัทยา - รจจ.จันทบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> - รจจ.สระแก้ว 	
ภาคใต้ (เขต 8 , 9)		
<ul style="list-style-type: none"> - รจช.เหรียญทอง สังกัด รจจ.ตรัง - รจช.ทุ่งเขน สังกัด รจก.สุราษฎร์ธานี - ทสพ.บ้านนาวง 	<ul style="list-style-type: none"> - รจช.บ้านกระโสม สังกัด รจจ.พังงา - รจช.บางหมาก สังกัด รจจ.ชุมพร - รจช.เขาหมาก สังกัด รจก.นครศรีธรรมราช - รจช.บ้านบางใจ สังกัด รจจ.ภูเก็ต - รจจ.สตูล 	<ul style="list-style-type: none"> - รจจ.ตะกั่วป่า - รจจ.เกาะสมุย - รจจ.ทุ่งสง - รจจ.ระนอง - รจก.ปัตตานี - รจก.สงขลา

กิจกรรม เช่น ร้านกาแฟ/เบเกอรี่ , ร้านอาหาร , จุดเช็คอิน/มุมพักผ่อน , ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผู้ต้องขัง , ร้านจำหน่ายผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร , แหล่งเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้ , สวนสัตว์ , สวนสมุนไพร , แปลงสาธิตต่าง ๆ , ลานเอนกประสงค์ , คาร์แคร์ , บ้านต้นไม้ เป็นต้น

โครงการ “เที่ยวสุขใจ ให้โอกาส ผู้ก้าวพลาดสู่สังคม”

กรมราชทัณฑ์ ได้ *Kick off* โดยได้เปิดตัวโครงการเรือนจำท่องเที่ยวขึ้นเป็นครั้งแรกขึ้นที่ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง และเรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2563 ภายใต้แนวคิด “เที่ยวสุขใจให้โอกาสผู้ก้าวพลาดสู่สังคม” กิจกรรมที่น่าสนใจ อาทิ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โครงการเกษตรผสมผสาน การปศุสัตว์เชิงท่องเที่ยว อาซาฮาบัต สวนสัตว์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่กรมราชทัณฑ์นำมาใช้เป็นกระบวนการบำบัด ฟื้นฟู และปรับพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้พร้อมออกสู่สังคม ร่วมกับกิจกรรม (Gimmick) “เซฟลูกกรงเหล็ก” ซึ่งเป็นการประกวดแข่งขันการประกอบอาหารประเภทสเต็ก ระหว่างสองเรือนจำที่เป็นเรือนจำท่องเที่ยวดังกล่าว โดยมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสมาคมเดอะเซฟแห่งประเทศไทย ร่วมเป็นกรรมการตัดสินและให้คำแนะนำในการประกอบอาหาร กิจกรรมในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาฝีมือด้านการประกอบอาหาร นำไปสู่การสร้างรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพ มีค่าตอบแทนที่สูง เป็นที่ต้องการตลาด และยังสามารถพัฒนาตนเองสู่การเป็นเจ้าของกิจการได้ และเพื่อเป็นการยกระดับฝีมือและมาตรฐานแรงงาน ได้มีการพัฒนาให้ผู้ต้องขังมีทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เป็นการเพิ่มช่องทางในการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ การสอนทักษะทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบง่าย การคิดกำไร ต้นทุนในการประกอบอาชีพควบคู่กันไปอีกด้วย โดยกำหนดเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศด้วยแล้ว

ก้าวต่อไป....กรมราชทัณฑ์จะยังมุ่งมั่นและสร้างสรรค์การรับรู้ ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการให้โอกาสแก่ผู้พ้นโทษอย่างต่อเนื่อง โดยการขับเคลื่อนแผนเรือนจำท่องเที่ยว 3 ปี ซึ่งจะครอบคลุมเรือนจำ 64 แห่ง หรือการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยว พิกัดจุดเช็คอินแห่งใหม่ของประเทศไทยอีก 64 แห่งเป็นอย่างน้อย ภายใน 3 ปี (พ.ศ.2564-2566) โดยความร่วมมือและการผนึกกำลังจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งกระทรวงแรงงาน กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา รวมถึงภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และที่สำคัญยิ่งคือภาคเครือข่ายภาคประชาชนที่เป็นผู้ให้โอกาสกับคนเคยคุก ผ่านเรือนจำท่องเที่ยว...มิติใหม่แห่งการให้โอกาสด้วยการสร้างงาน สร้างอาชีพให้ผู้พ้นโทษในการคืนคนดีสู่สังคมอย่างแท้จริงและยั่งยืนต่อไป...

เพื่อต่อยอดความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนวัฒนธรรมแห่งการให้โอกาสแก่ผู้พลัด นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้กำหนดให้มีการเปิดโครงการเรือนจำท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องอีก 3 แห่ง ได้แก่

ระยะที่ 1

วันที่ศุกร์ที่ 4 ธันวาคม 2563 เรือนจำกลางราชบุรี

Cook & Coff วันที่ 4 ธันวาคม 2563 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ได้เป็นประธานพิธีเปิดโครงการเรือนจำท่องเที่ยว ครั้งที่ 2 ณ เรือนจำกลางราชบุรี ภายใต้แนวคิด “Cook & Coff @ราชบุรี ท่องเที่ยวเกษตรวิถี...คืนคนดีสู่สังคม” อันเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สร้าง “ประกายแห่งความหวัง และประกายแห่งความเชื่อมั่น” ของสังคมในการหยิบยื่นโอกาสแก่ผู้ต้องขังให้กลับตัว กลับใจแก้ไขสิ่งผิด ประกอบสัมมาอาชีพที่สุจริต มีรายได้เลี้ยงตน เลี้ยงครอบครัว กลับมาเป็นคนดีของชุมชน และสังคมได้อีกครั้งหนึ่ง

...**ในระยะต่อไป Phase 2** กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดแผนการเปิดโครงการในเรือนจำอีก 10 แห่ง เพื่อให้ครอบคลุมทั่วประเทศต่อไป **ภายใต้แบรนด์ “Cook & Coff”**

นอกจากนี้ เพื่อให้การสืบสาน เชื่อมโยงแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเกี่ยวกับวิถีความเป็นเมืองเกษตรกรรมของคนไทยเข้าด้วยกันแบบร่วมสมัย จึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาผู้ต้องขังด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ เปลี่ยนกระบวนคิดจากการทำการเกษตรหรือการผลิตสินค้าเกษตรจากรูปแบบดั้งเดิมพื้นฐาน เป็นการยกระดับไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง รวมถึงการอนุรักษ์ความเป็นวัฒนธรรมของพื้นที่ **ภายใต้โครงการส่งเสริมการเกษตร Quick Win 4 โครงการ** ได้แก่ โครงการฝึกทักษะการปลูกทุเรียน โครงการการฝึกทักษะการเลี้ยงไก่ชน โครงการการฝึกทักษะการเลี้ยงโคขุน และการเลี้ยงสุนัขเพื่อการพัฒนาพฤตินิสัย อีกด้วย

เหนือสิ่งอื่นใดความสำเร็จที่เกิดขึ้น ย่อมมาจากความร่วมมือและการผนึกกำลังจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญยิ่งคือภาคีเครือข่ายภาคประชาชนที่เป็นผู้ให้โอกาสกับผู้พลัดเหล่านี้ เพื่อสร้างมิติใหม่แห่งการให้โอกาสด้วยการสร้างงาน...สร้างอาชีพให้ผู้พ้นโทษในการคืนคนดีสู่สังคมอย่างแท้จริงและยั่งยืนต่อไป...

สถานะโครงการ : อยู่ระหว่างดำเนินการเปิดเรือนจำท่องเที่ยวনারંગ ทั้ง 10 เขต

สรุปผลการดำเนินงาน Qucik Win 4 โครงการ
ตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

ระหว่างวันที่ 23 พฤศจิกายน - 16 ธันวาคม 2563

1. โครงการเลี้ยงสุนัขเพื่อพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

รุ่นที่ : 1

วันที่ดำเนินการ : 23 พฤศจิกายน - 4 ธันวาคม 2563

รจ./ทส. ดำเนินการ : จำนวน 80 แห่ง

ผู้ต้องขัง : จำนวน 2,484 คน

สุนัขในโครงการ : จำนวน 337 ตัว

2. โครงการส่งเสริมการฝึกวิชาชีพปลูกทุเรียน

รุ่นที่ : 1

วันที่ดำเนินการ : 30 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม 2563

รจ./ทส. ดำเนินการ : จำนวน 22 แห่ง

ผู้ต้องขัง : จำนวน 635 คน

จำนวนทุเรียน : จำนวน 533 ต้น

3. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ชน

รุ่นที่ : 1

วันที่ดำเนินการ : 1 - 4 ธันวาคม 2563

รจ./ทส. ดำเนินการ : จำนวน 45 แห่ง

ผู้จำนวนไก่ชน : จำนวน 312 ตัว

4. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ (โคขุน)

รุ่นที่ : 1

วันที่ดำเนินการ : 30 พฤศจิกายน - 4 ธันวาคม 2563

รจ./ทส. ดำเนินการ : จำนวน 23 แห่ง

ผู้ต้องขัง : จำนวน 465 คน

จำนวนโคเนื้อ (โคขุน) : จำนวน 107 ตัว

โครงการปฏิบัติงานด้านการคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ

ออกทำงานจ่ายนอก และการลงหุงต้มอาหาร

การส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ และการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานนอกเรือนจำ เป็นมาตรการหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์นำมาใช้ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชน โดยอาศัยทรัพยากรในชุมชนแบบต่างๆ เข้าช่วยในการแก้ไขผู้กระทำผิด เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขผู้กระทำผิด เพื่อให้เกิดการยอมรับ การสนับสนุนจากชุมชน และยังเป็นโอกาสให้ผู้กระทำผิดซึ่งได้รับการลงโทษมาแล้วระยะหนึ่งได้เรียนรู้ และเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ก่อนที่จะพ้นโทษตามคำพิพากษาศาล นอกจากนี้การส่งนักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ และการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานนอกเรือนจำ ยังเป็นการเพิ่มกิจกรรมของการฝึกทักษะวิชาชีพ และการใช้แรงงานนักโทษเด็ดขาดอีกลักษณะหนึ่ง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่กิจการสาธารณะและนักโทษเด็ดขาด อีกทั้งยังเป็นการจูงใจให้นักโทษประพฤติอยู่ในระเบียบวินัย มีความอดุสาหะ ตั้งใจรับการศึกษาอบรม และขยันทำงาน เพราะนักโทษจะได้ประโยชน์ โดยได้ลดวันต้องโทษจำคุกเท่ากับจำนวนวันที่ออกทำงานสาธารณะ การปล่อยตัวคุมประพฤติเป็นการลดความแออัดในการคุมขัง และเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณในการเลี้ยงผู้ต้องขังอีกทางหนึ่งด้วย

ผลการดำเนินงาน นักโทษเด็ดขาดได้รับการอนุมัติออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ ออกทำงานจ่ายนอก และลงหุงต้มอาหาร ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ มีดังนี้

๑. นักโทษเด็ดขาดได้รับการอนุมัติออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ จำนวน ๑,๒๗๗ คน
๒. นักโทษเด็ดขาดได้รับการอนุมัติออกทำงานจ่ายนอก จำนวน ๔,๐๕๓ คน
๓. นักโทษเด็ดขาดได้รับการอนุมัติลงหุงต้มอาหาร จำนวน ๒,๗๗๘ คน

สถิติการดำเนินงานสาธารณชนนอกเรือนจำ
ปีงบประมาณ พ.ศ.2563

ปีงบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	จำนวน
	<ul style="list-style-type: none"> - เรือนจำ/ทัณฑสถานที่ส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณชน - รวมโครงการที่ดำเนินการ - โครงการที่มีผลประโยชน์ตอบแทน - โครงการที่ไม่มีผลประโยชน์ตอบแทน - ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงิน - นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับอนุมัติให้ออกทำงานสาธารณชน - นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติ <p>จากการออกทำงานสาธารณชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับอนุมัติจ่ายออกทำงานนอกเรือนจำ - นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับอนุญาตลงหุงต้มอาหาร <p>ก่อนเวลา 06.00 นาฬิกา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ต้องกักขังที่ได้รับอนุญาตออกทำงานภายนอกสถานกักขัง 	<ul style="list-style-type: none"> 36 แห่ง 78 โครงการ 41 โครงการ 37 โครงการ 15,561,947.93 บาท 1,277 คน 199 คน 4,053 คน 2,778 คน 79 คน

โครงการ.....โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา).....

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย โดยการควบคุมผู้ต้องขัง ให้เป็นไปตามหลักทัณฑวิทยาสมัยใหม่ และข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามแนวทางของสหประชาชาติ และการแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนตนเป็นพลเมืองดี มีความพร้อมในการกลับสู่สังคม

การที่ผู้ต้องขังใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับกฎระเบียบ วินัย ตลอดจนสภาพสังคมในเรือนจำ เมื่อได้รับการปล่อยตัวให้ออกไปใช้ชีวิตในชุมชน และสังคมภายนอกอาจไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว และสังคมที่มีการปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี การศึกษา การประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสมบูรณ์ จึงอาจกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าว กรมราชทัณฑ์จึงจัดให้มีโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยพบว่าผู้ต้องขังทุกคนที่มีระยะเวลาต้องโทษเหลือจำตั้งแต่ ๖ เดือน - ๑ ปี เป็นช่วงเวลาของการเตรียมตัว ด้านวุฒิภาวะ ทักษะทางสังคม รวมทั้งสภาวะทางจิตที่ดีต่อการเสริมสร้างความพร้อมที่จะออกไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุข

กรมราชทัณฑ์ ได้พัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ระยะเวลา ๑๒ สัปดาห์ (๓ เดือน) ต่อรุ่น เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังแบบเข้มข้น ก่อนที่จะปล่อยตัวพ้นโทษออกไปใช้ชีวิตในสังคม ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ ความคิด ทักษะการใช้ชีวิต ครอบครัว อาชีพ และการให้ข้อมูลหน่วยงานภาคสังคมที่สามารถให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ กำหนดจัดอบรมผู้ต้องขัง ในเรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๒๓ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๒๐,๔๑๐ คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	รุ่นที่ ๑/๖๓ ๑๘ พ.ย.๖๒ - ๗ ก.พ.๖๓		รุ่นที่ ๒/๖๓ ๙ มี.ค. - ๒๙ พ.ค. ๖๓		รุ่นที่ ๓/๖๓ ๒๙ มิ.ย. - ๑๘ ก.ย.๖๓	
		ผู้ต้องขัง ชาย	ผู้ต้องขัง หญิง	ผู้ต้องขัง ชาย	ผู้ต้องขัง หญิง	ผู้ต้องขัง ชาย	ผู้ต้องขัง หญิง
๑	ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรม เขาพระภิก	๕๐๐	๐	๕๐๐	๐	๕๐๐	๐
๒	ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐
๓	ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐
๔	ทัณฑสถานเปิดบ้านนาวง	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐
๕	ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง	๔๒๐	๐	๔๒๐	๐	๔๒๐	๐
๖	ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐
๗	เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง (รจก.เพชรบุรี)	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐
๘	เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว (รจก.ระยอง)	๕๐๐	๐	๕๐๐	๐	๕๐๐	๐

๙	เรือนจำชั่วคราวโคกคำม่วง (รจจ.ภาพสินธุ์)	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐
๑๐	เรือนจำชั่วคราวโคกมะตูม (รจจ.นางรอง)	ติดอบรมเฉพาะกิจ ๓/๖๒		๕๐๐	๐	๕๐๐	๐
๑๑	เรือนจำชั่วคราวปวงยางคก (ทสพ.ลำปาง)	๕๐๐	๐	๕๐๐	๐	๕๐๐	๐
๑๒	เรือนจำชั่วคราวร่องห้า (รจจ.พะเยา)	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐

ลำดับ	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	รุ่นที่ ๑/๖๓ ๑๘ พ.ย.๖๒ - ๗ ก.พ.๖๓		รุ่นที่ ๒/๖๓ ๙ มี.ค. - ๒๙ พ.ค. ๖๓		รุ่นที่ ๓/๖๓ ๒๙ มิ.ย. - ๑๘ ก.ย.๖๓	
		ผู้ต้องขัง	ผู้ต้องขัง	ผู้ต้องขัง	ผู้ต้องขัง	ผู้ต้องขัง	ผู้ต้องขัง
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑๓	เรือนจำชั่วคราวรอบเมือง (รจจ.ร้อยเอ็ด)	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐
๑๔	เรือนจำชั่วคราวหนองเรียง (รจจ.สวรรคโลก)	๓๐๐	๐	๕๐๐	๐	๕๐๐	๐
๑๕	เรือนจำชั่วคราวห้วยกลั้ง (รจจ.หลังสวน)	ติดอบรมเฉพาะกิจ ๓/๖๒		๕๐๐	๐	๕๐๐	๐
๑๖	เรือนจำชั่วคราวห้วยม้า (รจจ.แพร่)	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐
๑๗	เรือนจำชั่วคราวแคน้อย (รจจ.เพชรบูรณ์)	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐	๐	๓๐๐
๑๘	ทัณฑสถานหญิงธนบุรี	๐	๒๐๐	๐	๐	๐	๐
๑๙	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	๐	๒๐๐	๐	๒๐๐	๐	๒๐๐
๒๐	ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	๐	๒๐๐	๐	๒๐๐	๐	๒๐๐
๒๑	ทัณฑสถานหญิงสงขลา	๐	๑๕๐	๐	๑๕๐	๐	๑๕๐
๒๒	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง	๐	๐	๐	๐	๐	๒๐๐
๒๓	เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง (รจจ.ชัยนาท)	๐	๐	๐	๐	๓๐๐	๐
รวมทั้งสิ้น		๔,๙๒๐	๑,๐๕๐	๖,๑๒๐	๘๕๐	๖,๔๒๐	๑,๒๕๐
รวมจำนวนความจุผู้ต้องขังเรือนจำ โครงสร้างเบาต่อรุ่น		๕,๙๗๐		๖,๙๗๐		๗,๔๗๐	
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมี ผตข. ผ่านการอบรมจำนวนทั้งสิ้น ๒๐,๔๑๐ คน							

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ – ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๙ แห่ง เป้าหมายผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม จำนวน ๕,๙๗๐ คน มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม จำนวน ๕,๖๗๒ คน (ดำเนินการแล้วเสร็จ)

- รุ่นที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๙ มีนาคม – ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๐ แห่ง เป้าหมายผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม จำนวน ๖,๙๗๐ คน มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม จำนวน ๕,๘๘๑ คน (ดำเนินการแล้วเสร็จ)

- รุ่นที่ ๓/๒๕๖๓ กำหนดจัดการฝึกอบรมระหว่างวันที่ ๒๙ มิถุนายน – ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ ดำเนินการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๒ แห่ง เป้าหมายผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม จำนวน ๗,๔๗๐ คน กรมราชทัณฑ์ส่งคำขอรับการสนับสนุนเงินดอกเบี้ยอันเกิดเงินกลางของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จึงทำให้ไม่สามารถจัดการฝึกอบรมได้ตามแผน

สรุปจำนวนที่ปล่อยตัวตามประเภทและโครงการพักการลงโทษ

ประเภท/ โครงการ	กรณีปกติ	เจ็บป่วย พิการ	สูงอายุ	โครงสร้าง	กำลังใจ	วิวัฒน์ พลเมือง	ชุมชน บำบัด	BMC	ประเภท	รวม
จำนวนที่ ปล่อย(ราย)	4,978	133	67	7,865	688	400	776	12	2	14,921
	33	0.89	0.45	52.76	4.62	2.68	5.21	0.01	0.01	

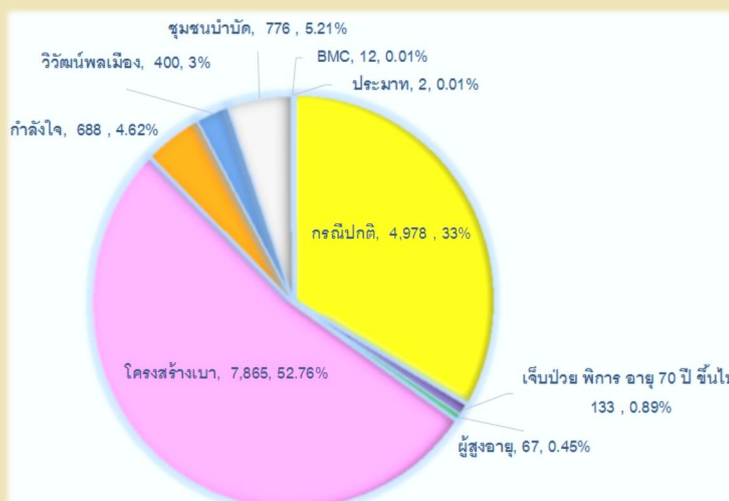
การดำเนินงานพักการลงโทษ ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 (ตุลาคม 2562 – กันยายน 2563) ได้ดำเนินการพักการลงโทษ ทั้งสิ้น 14,291 ราย แบ่งเป็น การพักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 9,713 ราย และการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน 5,208 ราย

โดยดำเนินการตามโครงการพักการลงโทษ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ดังนี้

1. การพักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 4,978 ราย คิดเป็น ร้อยละ 33 ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ

2. โครงการ “กำลังใจ” ในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จำนวน 688 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.62 ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ โดยปล่อยตามเกณฑ์พักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 59 ราย กรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน 629 ราย

3. โครงการหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา) จำนวน 7,865 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.76 ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ โดยปล่อยตามเกณฑ์พักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 4,028 ราย กรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน 5,208 ราย

4. โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษเนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรง หรือพิการ หรือมีอายุตั้งแต่ 70 ปี ขึ้นไป จำนวน 133 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.89 ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ

5. โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตนักโทษเด็ดขาดสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.45 ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ โดยปล่อยตามเกณฑ์พักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 18 ราย กรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน 49 ราย

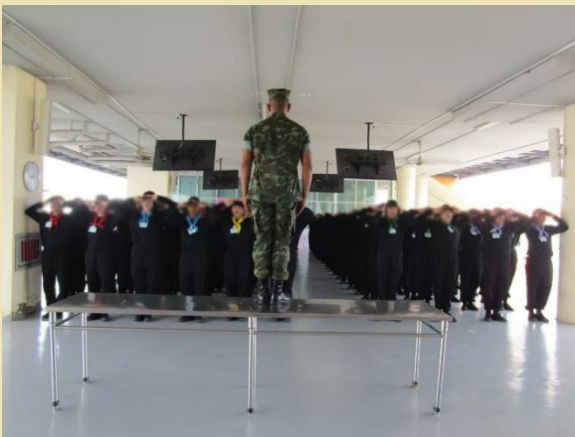
6. โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด จำนวน 776 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.21 ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ โดยปล่อยตามเกณฑ์พักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 427 ราย กรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน 349 ราย

7. โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์ เพื่อพลังแผ่นดิน) จำนวน 400 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.68 ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ โดยปล่อยตามเกณฑ์พักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 191 ราย กรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน 209 ราย

8. โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.01

ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ โดยปล่อยตามเกณฑ์พักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 11 ราย กรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน 1 ราย

9. การพักการลงโทษเนื่องจากกระทำผิดอันเกิดจากความประมาท จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษ โดยปล่อยตามเกณฑ์พักการลงโทษกรณีปกติ จำนวน 1 ราย กรณีมีเหตุพิเศษ จำนวน 1 ราย

- การพัฒนาด้านจิตใจ/ความคิด/ทักษะการใช้ชีวิต

- การเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ

- การเตรียมความพร้อมด้านครอบครัว/สังคม

โครงการ ประชากรร่วมรัฐพัฒนาผู้ต้องขังสู่ภาคอุตสาหกรรม

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจสำคัญในด้านการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำผิด ตั้งแต่รับตัวเข้าสู่เรือนจำ จนกระทั่งปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม ซึ่งในปัจจุบันความคาดหวังของสังคมนั้น ไม่เพียงแต่การควบคุมผู้ต้องขังไว้มิให้หลบหนีหรือกระทำความผิดซ้ำแก่สังคมเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงความคาดหวังที่ผู้พ้นโทษจะไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำหรือสร้างปัญหาให้กับสังคมอีกด้วย ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังในด้านต่างๆ ควบคู่ไปด้วย โดยแนวทางหนึ่งคือการให้ผู้ต้องขังฝึกทักษะการทำงานและการฝึกวิชาชีพต่างๆ ภายในเรือนจำ เพื่อให้ความรู้ สร้างทักษะ ปลูกฝังวินัย และความรับผิดชอบ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ พลเอกไพบูลย์ คุ้มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (ตำแหน่งในขณะนั้น) ได้มีแนวคิดในเรื่องการสร้างการยอมรับของผู้พ้นโทษ โดยเล็งเห็นถึงความจำเป็นของการมีงานทำภายหลังพ้นโทษ ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ จึงมีดำริให้กรมราชทัณฑ์พิจารณาแนวทางในการพัฒนาทักษะฝีมือในการทำงานของผู้ต้องขัง ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้ออกไปฝึกวิชาชีพและทักษะการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมภายนอกเรือนจำ เพื่อปรับตัว สร้างความคุ้นเคย และเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวพ้นโทษ ซึ่งนโยบายดังกล่าว จึงเป็นที่มาของ “โครงการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ” หรือ “โครงการประชากรร่วมรัฐพัฒนาผู้ต้องขังสู่ภาคอุตสาหกรรม” นี้

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการประชารัฐร่วมรัฐพัฒนาผู้ต้องขังสู่ภาคอุตสาหกรรม
(โครงการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ)

ปี (พ.ศ.)	เดือน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน(แห่ง)	สถานประกอบการ (แห่ง)	ผู้ต้องขัง (คน)
๒๕๖๐	ตุลาคม	๒๗	๓๗	๓๖๓
๒๕๖๐	พฤศจิกายน	๒๗	๓๗	๓๖๗
๒๕๖๐	ธันวาคม	๒๗	๓๘	๓๖๒
๒๕๖๑	มกราคม	๒๘	๓๘	๔๐๕
๒๕๖๑	กุมภาพันธ์	๒๙	๔๐	๔๗๓
๒๕๖๑	มีนาคม	๓๐	๓๙	๔๕๔
๒๕๖๑	เมษายน	๓๓	๔๒	๕๓๕
๒๕๖๑	พฤษภาคม	๓๙	๔๘	๘๗๘
๒๕๖๑	มิถุนายน	๔๐	๕๕	๖๙๗
๒๕๖๑	กรกฎาคม	๔๓	๘๓	๘๐๓
๒๕๖๑	สิงหาคม	๔๔	๖๔	๘๐๐
๒๕๖๑	กันยายน	๔๕	๖๔	๗๘๒
๒๕๖๑	ตุลาคม	๔๖	๖๕	๘๐๓
๒๕๖๑	พฤศจิกายน	๔๕	๖๔	๘๐๐
๒๕๖๑	ธันวาคม	๕๑	๗๒	๗๘๓
๒๕๖๒	มกราคม	๕๒	๗๑	๙๓๖
๒๕๖๒	กุมภาพันธ์	๔๙	๗๓	๑,๐๔๔
๒๕๖๒	มีนาคม	๓๙	๗๓	๑,๑๗๗
๒๕๖๒	เมษายน	๔๖	๘๓	๑,๓๒๒
๒๕๖๒	พฤษภาคม	๔๙	๘๔	๑,๓๒๔
๒๕๖๒	มิถุนายน	๕๐	๘๘	๑,๓๗๘
๒๕๖๒	กรกฎาคม	๕๐	๘๕	๑,๓๕๕
๒๕๖๒	สิงหาคม	๔๙	๘๔	๑,๓๒๘
๒๕๖๒	กันยายน	๔๙	๘๔	๑,๓๓๒
๒๕๖๒	ตุลาคม	๔๙	๘๕	๑,๒๘๘
๒๕๖๒	พฤศจิกายน	๕๐	๘๖	๑,๒๙๘
๒๕๖๒	ธันวาคม	๕๐	๘๖	๑,๓๑๓
๒๕๖๓	มกราคม	๕๐	๘๖	๑,๓๗๖
๒๕๖๓	กุมภาพันธ์	๕๐	๘๒	๑,๓๓๕
๒๕๖๓	มีนาคม	๕๑	๘๓	๑,๓๘๗
๒๕๖๓	เมษายน	๕๑	๘๓	๑,๔๒๑
๒๕๖๓	พฤษภาคม	๑	๑	๒๐
๒๕๖๓	มิถุนายน	๑	๑	๒๐

๒๕๖๓	กรกฎาคม	๖	๘	๑๖๕
๒๕๖๓	สิงหาคม	๑๔	๒๑	๔๑๘
๒๕๖๓	กันยายน	๑๖	๒๔	๔๗๑
๒๕๖๓	ตุลาคม	๑๖	๒๕	๕๐๑
๒๕๖๓	พฤศจิกายน	๑๖	๒๕	๔๘๑

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ปัญหา อุปสรรค

ช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๓ กรมราชทัณฑ์มีมาตรการป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด ๑๙) เป็นเหตุให้การส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงานต้องถูกระงับลง ปัจจุบันเริ่มมีการส่งออกแล้วแต่เป็นเพียงส่วนน้อยเมื่อเทียบกับยอดเดือนเมษายน ๒๕๖๓

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจองค์กร

เป้าประสงค์ 2 พัฒนาพฤติกรรมสัส โดยยึดผู้ต้องขังเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างภูมิคุ้มกันและบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด

❖ โครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด

โครงการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ประกอบด้วย ๘ ยุทธศาสตร์หลัก โดยในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการเสพติดและการติดยาเสพติดโดยยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางเพื่อลดอุปสงค์ด้านยาเสพติด ให้ผู้เสพติดเข้าถึงบริการด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตลอดจนได้รับการติดตามดูแลช่วยเหลืออย่างมีคุณภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อป้องกันการเสพติดซ้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมราชทัณฑ์ มีเป้าหมายการดำเนินการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ในระบบต้องโทษ จำนวน ๒๓,๐๐๐ คน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายใหม่ของรัฐบาลที่มีการปรับภารกิจระบบการบำบัดและฟื้นฟูผู้เสพติดและผู้ติดยาเสพติดในระบบต่างๆ ให้อยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงสาธารณสุข กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการประเมินคัดกรองผู้ต้องขังตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่เข้าไปใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.๒ ซึ่งตามมาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพติด/ผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ ในเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้จัดทำร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้ ผู้เสพติด และผู้ติด ซึ่งผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดกรองว่าเป็นผู้ติด จะเข้าสู่โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัดและวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ ส่วนผู้เสพติดจะเข้าสู่โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ส่วนผู้ใช้จะเข้าสู่ระบบการให้คำปรึกษาและกิจกรรมเพื่อป้องกันการกลับไปใช้ยาเสพติด ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ยังมีโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อเป็นการฟื้นฟูความรู้ และเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังติดยาเสพติดในการกลับคือสู่สังคม นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการอบรมความรู้ด้านยาเสพติดเพิ่มเติม เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนางานด้านยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมทั้งให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล เพื่อให้ผู้ต้องขังติดยาเสพติดได้รับการบำบัดและฟื้นฟูฯ และสนองตอบต่อนโยบายกรมราชทัณฑ์ ในการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังติดยาเสพติด เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคมต่อไป

สถิติผลการดำเนินงานด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑				ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒				ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓			
	เป้าหมาย (แห่ง)	เป้าหมาย (คน)	ผลลัพธ์ (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)	เป้าหมาย (แห่ง)	เป้าหมาย (คน)	ผลลัพธ์ (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)	เป้าหมาย (แห่ง)	เป้าหมาย (คน)	ผลลัพธ์ (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
๑. หลักสูตรชุมชนบำบัด	๗๘ (แห่ง)	๖,๓๐๐ (คน)	๘,๖๔๐ (คน)	๑๓๗.๑๔ (ร้อยละ)	๘๙ (แห่ง)	๗,๕๐๐ (คน)	๗,๕๙๑ (คน)	๑๐๑.๒๑ (ร้อยละ)	๙๕ (แห่ง)	๗,๓๐๐ (คน)	๖,๕๕๕ (คน)	๘๙.๗๙ (ร้อยละ)
๒. หลักสูตรวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ด้วยกระบวนการลูกเสือ (ลูกเสือวิวัฒน์เพื่อพลังแผ่นดิน)	๔ (แห่ง)	๑,๒๐๐ (คน)	๑,๐๑๐ (คน)	๘๔.๑๗ (ร้อยละ)	๖ (แห่ง)	๒,๕๐๐ (คน)	๒,๕๙๒ (คน)	๑๐๓.๖๘ (ร้อยละ)	๖ (แห่ง)	๒,๐๐๐ (คน)	๒,๑๓๑ (คน)	๑๐๖.๕๕ (ร้อยละ)
๓. หลักสูตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน	๑๐๐ (แห่ง)	๑๒,๗๐๐ (คน)	๑๒,๖๒๖ (คน)	๙๙.๔๒ (ร้อยละ)	๑๑๗ (แห่ง)	๑๓,๐๐๐ (คน)	๑๓,๘๐๗ (คน)	๑๐๖.๒๑ (ร้อยละ)	๑๒๐ (แห่ง)	๑๕,๕๐๐ (คน)	๑๔,๑๑๗ (คน)	๙๑.๐๘ (ร้อยละ)
๔. หลักสูตรฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษในเรือนจำ/ทัณฑสถาน	๑๒๒ (แห่ง)	๕๐,๐๐๐ (คน)	๕๐,๐๕๒ (คน)	๑๐๐.๑๐ (ร้อยละ)	๑๒๒ (แห่ง)	๑๕,๐๐๐ (คน)	๑๕,๖๒๖ (คน)	๑๐๔.๑๗ (ร้อยละ)	๑๒๔ (แห่ง)	๑๕,๐๐๐ (คน)	๑๓,๙๙๐ (คน)	๙๓.๒๗ (ร้อยละ)
๕. โครงการพัฒนาหน่วยบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่มาตรฐาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน ผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพฯ จำนวน ๑๗ แห่ง				เรือนจำ/ทัณฑสถาน ผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพฯ จำนวน ๒๑ แห่ง				เรือนจำ/ทัณฑสถาน ผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพฯ จำนวน ๑๑ แห่ง			
๖. โครงการอบรมหลักสูตรการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	-				๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหน่วยบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่มาตรฐาน ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๒ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๔๑ คน ๒. การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการให้คำปรึกษาเบื้องต้น การให้คำแนะนำแบบสั้น (Brief Advice: BA) และการบำบัดแบบสั้น (Brief Intervention: BI) รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๕๔ คน ๓. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลระบบข้อมูล				๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหน่วยบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่มาตรฐาน ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรีโดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๔ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๔๒ คน ๒. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลระบบข้อมูล การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ กันยายน ๒๕๖๓ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๕๐ คน มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๔๙ คน			

โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑				ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒				ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓			
	เป้าหมาย (แห่ง)	เป้าหมาย (คน)	ผลลัพธ์ (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)	เป้าหมาย (แห่ง)	เป้าหมาย (คน)	ผลลัพธ์ (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)	เป้าหมาย (แห่ง)	เป้าหมาย (คน)	ผลลัพธ์ (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
					<p>การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๖-๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๕๐ คน</p> <p>๔. การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการให้คำปรึกษาเบื้องต้น การให้คำแนะนำแบบสั้น (Brief Advice: BA) และการบำบัดแบบสั้น (Brief Intervention: BI) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๖๓ คน</p>							

(แหล่งข้อมูล : ข้อมูลจากระบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติด (บสต.) และข้อมูลจากศูนย์สุขภาพจิต กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)
(หมายเหตุ : ในแต่ละปีงบประมาณหน่วยบำบัดฟื้นฟูฯ บางแห่ง มีการดำเนินการมากกว่า ๑ หลักสูตร)

ภาพการจัดกิจกรรม

กิจกรรม ฝึกอบรมหลักสูตรการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(๑). การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหน่วยบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่มาตรฐาน ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยมี ผู้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน กลุ่มเป้าหมาย ๒๔ แห่ง จำนวน ๔๒ คน

(๒) อบรมเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลระบบข้อมูลบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ กันยายน ๒๕๖๓ ณ สถาบันวิชาการ ทีโอที งามวงศ์วาน และโรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน มีผู้เข้าอบรม ๔๙ คน

กิจกรรม บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด

กิจกรรม บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบวิวัฒนาการเมืองราชทัณฑ์

กิจกรรม บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

กิจกรรม ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

กิจกรรม นิเทศ กำกับ ติดตาม เรือนจำ/ทัณฑสถานที่ดำเนินงานด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ลงพื้นที่เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจองค์กร

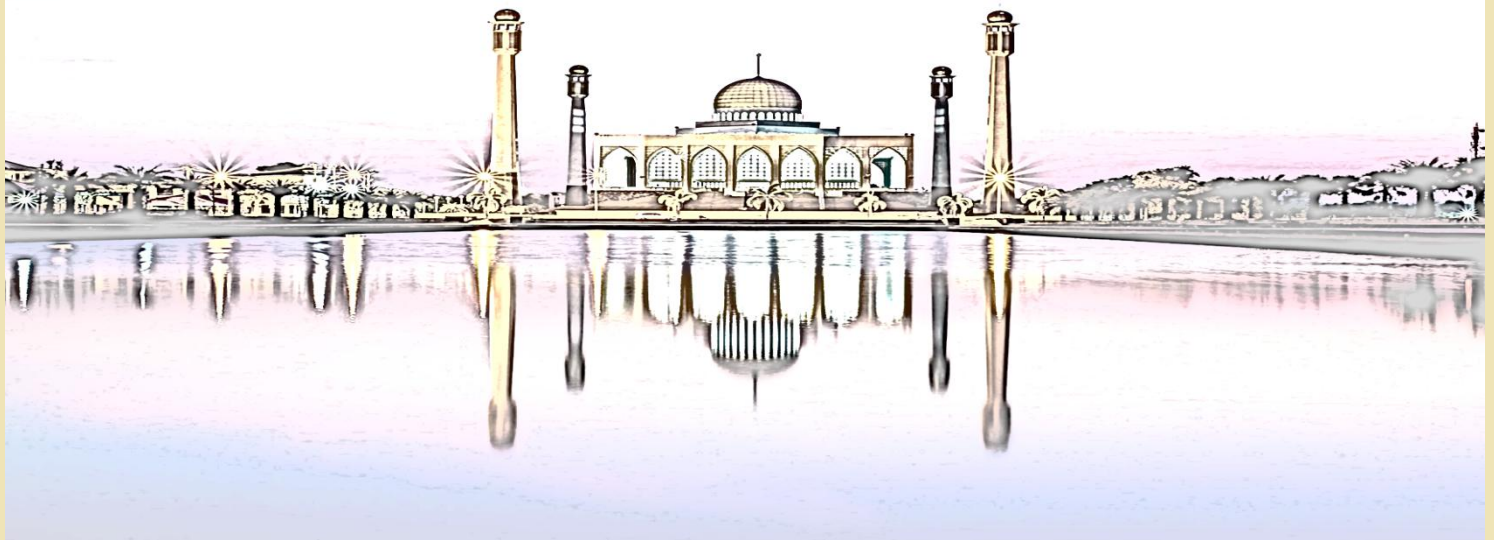
เป้าประสงค์ 2 พัฒนาพฤติกรรมนิสัย โดยยึดผู้ต้องขังเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 4 อำนวยความยุติธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในพื้นที่จังหวัด

- ❖ การดำเนินการกิจกรรมตามแผนบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
ของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

การดำเนินการกิจกรรมตามแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา
จังหวัดชายแดนภาคใต้ของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

เรือนจำกลางสงขลา

๑.๑ โครงการอบรมภาษามลายูถิ่น (ยาวิ) และวัฒนธรรมมุสลิมสำหรับเจ้าหน้าที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๓๐ คน ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๑.๒ โครงการฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ อบรมหลักสูตรประกอบด้วย ๔ มิติ ได้แก่ มิติด้านครอบครัว มิติด้านกีฬานันทนาการ มิติด้านศาสนา และมิติด้านเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยเรือนจำกลางสงขลาจัดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ จัดการแข่งขันกีฬา ๔ ประเภท ได้แก่ กีฬาฟุตบอล วอลเลย์บอล เซปักตะกร้อ และแชร์บอล จัดการอบรมความรู้แก่ผู้ต้องขังตามหลักสูตรการศึกษาศาสนาอิสลามภาคบังคับ ระดับพื้นฐาน (ฟิรดูอัยน์) ชั้นต้น ชั้นกลาง ชั้นสูง โดยเชิญอาจารย์จากสมาคมครูสัมพันธ์อิสลามแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม และฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตร ๓๐ ชั่วโมงแก่ผู้ต้องขัง วิชาทาสีภายในอาคาร การตัดผมชายสไตล์แฟชั่น การเดินไฟฟ้าภายในอาคาร การเชื่อมโลหะ พร้อมกันนี้ เรือนจำกลางสงขลา มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม อาทิ กิจกรรมวันรายอ เป็นต้น

เรือนจำกลางปัตตานี

เรือนจำกลางปัตตานี มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ โครงการอบรมโปรแกรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ โดยมีการดำเนินการใน ๔ มิติ เช่นเดียวกับเรือนจำกลางสงขลา โดยเรือนจำกลางปัตตานี ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมด้านศาสนา โดยเน้นการอบรมหัวข้อ ศาสนาอิสลามกับการพัฒนาชุมชน การอยู่ร่วมแบบสังคมพหุวัฒนธรรม การปกครองในระบบประชาธิปไตย เป็นต้น สำหรับด้านกีฬานันทนาการ ได้มีการจัดกิจกรรมกีฬาเซปักตะกร้อ กีฬาฟุตบอล และจัดการละเล่นขบร้อง อานาซิดกุ่มปัง ด้านเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เรือนจำฯ จัดให้มีการฝึกวิชาชีพระยะสั้น ได้แก่ วิชาชีพช่างปุกระเบื้อง ช่างเชื่อมโลหะ และการทำชาชัก และด้านครอบครัว เรือนจำฯ ใช้วิธีการจัดอบรมแทนการเยี่ยมญาติใกล้ชิด เนื่องจากเรือนจำฯ ยังมีมาตรการป้องกันอันตรายจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อยู่ โดยมีการอบรม บทบาทมุสลิมกับหน้าที่ผู้นำครอบครัว หลักสูตรครอบครัวจิตอาสา ทำความดีด้วยหัวใจ การอบรมสุขภาพดี ครอบครัวมีความสุข เป็นต้น

เรือนจำกลางยะลา

เรือนจำกลางยะลา มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ โครงการอบรมโปรแกรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ โดยมีการดำเนินการใน ๔ มิติ เช่นเดียวกับเรือนจำกลางสงขลา โดยเรือนจำกลางยะลา ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมในมิติด้านศาสนา โดยมีการฝึกอบรมวิชาเตาฮีด วิชาฟิกซ์ วิชาอ่านอัลกุรอาน และวิชาตะเศวูฟ สำหรับมิติด้านกีฬานั้น ทนากการมีการฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล ทักษะปั่นจักลัด การละเล่นขบร้องอานาซีตคุมปัง และการแข่งขันฟุตบอลเชื่อมสัมพันธ์สังคมพหุวัฒนธรรม มิติด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย มีการฝึกวิชาชีพทำโรตี และเครื่องดื่ม ร้อน – เย็น การทำสกรีนเสื้อและซิลสกรีนช่างเชื่อมโลหะ มิติด้านครอบครัว มีการอบรมสุขภาพดี ครอบครัวมีสุข สายใยแห่งครอบครัว และทักษะชีวิต การอบรมมุสลิมกับหน้าที่ผู้นำครอบครัว และการเยียวยาครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบตามแนวทางยุติธรรมนำสันติสุข และเรือนจำฯ ยังได้มีการจัดกิจกรรมเยี่ยมญาติใกล้ชิดพร้อมทั้งการมีการแสดงของผู้ต้องขัง

เรือนจำจังหวัดนราธิวาส

เรือนจำจังหวัดนราธิวาส มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ โครงการอบรมโปรแกรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ โดยมีการดำเนินการเพียง ๓ มิติ คือ มิติด้านศาสนา มิติด้านกีฬานันทนาการ และมิติด้านเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยการดำเนินกิจกรรมมิติด้านครอบครัวมีการปรับเปลี่ยนมิให้มีการเยี่ยมญาติใกล้ชิดแบบเผชิญหน้า แต่ใช้ระบบออนไลน์ในการเยี่ยมญาติแทน เนื่องจากเรือนจำจังหวัดนราธิวาสอยู่ใกล้กับด่านตรวจคนเข้าเมืองอำเภอสุไหงโกลอก ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับสหพันธรัฐมาเลเซีย ซึ่งมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มากกว่าพื้นที่อื่น สำหรับกิจกรรมในมิติด้านอื่น เรือนจำจังหวัดนราธิวาส ยังสามารถดำเนินการฝึกอบรมในพื้นที่ของเรือนจำได้ โดยมีการคัดกรองวิทยากรที่เข้ามาในพื้นที่เรือนจำอย่างเคร่งครัด ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรม ดังนี้ มิติด้านศาสนาได้มีการฝึกอบรมหลักสูตรการศึกษาศาสนาอิสลามภาคบังคับ โดยมีการประเมินความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับดี รวมทั้งเรือนจำ ยังได้มีการจัดกิจกรรมตามวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม มิติด้านกีฬานันทนาการ เรือนจำ ได้มีการจัดการแข่งขันกีฬา ภายในเรือนจำ โดยให้มีการแข่งขันกีฬาเทเบิลเทนนิส เซปักตะกร้อ กีฬาฮาเฮ โดยเน้นการเรียนรู้สังคมพหุวัฒนธรรม มิติด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เรือนจำ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพด้านเครื่องยนต์ และช่างเชื่อมโลหะ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ด้านคุณภาพการให้บริการ

เป้าประสงค์ 1 สร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ

กลยุทธ์ที่ 1 การให้บริการ จัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

- ❖ โครงการพัฒนาระบบการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ❖ การดำเนินงานภายใต้ข้อกำหนดกรุงเทพฯ (Bangkok Rules)
- ❖ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดแมนเดลา
- ❖ การสงเคราะห์ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงระหว่างเดินทางกลับภูมิลำเนา
- ❖ การจัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพุดินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง
- ❖ สวัสดิการผู้ต้องขังพิการ
- ❖ สวัสดิการเด็กติดผู้ต้องขังและผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓
- ❖ สวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุ

โครงการพัฒนาระบบการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

กรมราชทัณฑ์ โดยกองบริการทางการแพทย์ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการดูแลสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขัง รวมถึงการได้รับสิทธิประกันสุขภาพจากรัฐ ซึ่งเป็นสิทธิที่ผู้ต้องขังคนไทยพึงได้รับให้เท่าเทียมประชาชนทั่วไป และด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอันหาที่สุดมิได้ จึงได้จัดทำ “โครงการพัฒนาระบบการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับบริการและเข้าถึงการรักษาด้านสุขภาพที่เสมอภาค สอดคล้องกับโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ที่ทรงพระราชทานความเมตตา เป็นการดูแลสุขภาพสุขภาพผู้ต้องขังที่ยั่งยืน ให้พร้อมที่จะได้รับการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางพระราชทานความช่วยเหลือ มีแผนการดำเนินงาน มีดังนี้

๑. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ได้พระราชทานเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้แก่เรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย ๒๕ แห่ง รวมถึงโรงพยาบาลแม่ข่ายในพื้นที่ที่ดูแลรับผิดชอบเรือนจำ โดยได้ดำเนินการ

๑. สำรวจความต้องการ
๒. วางแผนการดำเนินงาน
๓. จัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อ/ตรวจรับ เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์พระราชทาน
๔. แนวทางการรับพระราชทาน

๒. ด้านบุคลากรและการอบรมให้ความรู้

๑. จัดให้มีแพทย์เข้าตรวจรักษาในเรือนจำ
๒. จัดให้มีจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ทั้งในกลุ่มแพทย์ พยาบาล และผู้คุม
๓. จัดให้มีการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) และฝึกอบรมครู ก.

๔. ด้านสถานที่

๑. สำรวจความต้องการ
๒. ยกระดับมาตรฐานของสถานพยาบาล เพื่อให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต.) ในระบบของสาธารณสุข
๓. การปรับปรุงอนามัยสิ่งแวดล้อม การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพในเรือนจำ
๔. การบริหารจัดการโรคติดต่อในเรือนจำ

๙. สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำ/ทัณฑสถานเป้าหมาย ๒๕ แห่ง ประกอบด้วย

๑. ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน ๑ แห่ง

(เรือนจำกำหนดโทษตลอดชีวิต/ประหารชีวิต เนื่องจากต้องควบคุมผู้ต้องขังป่วย)

๒. เรือนจำความมั่นคงสูงสุด จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

๒.๑ เรือนจำกลางเขาบิน

๒.๒ เรือนจำกลางระยอง

๒.๓ เรือนจำกลางพิษณุโลก

๒.๔ เรือนจำกลางคลองไผ่

๒.๕ เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

๓. เรือนจำกำหนดโทษสูง จำนวน ๑๒ แห่ง ได้แก่

๓.๑ เรือนจำกลางสมุทรปราการ

๓.๒ เรือนจำกลางชลบุรี

๓.๓ เรือนจำกลางนครราชสีมา

๓.๔ ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา

๓.๕ เรือนจำกลางนครพนม

๓.๖ เรือนจำกลางเชียงใหม่

๓.๗ เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก

๓.๘ เรือนจำกลางนครปฐม

๓.๙ เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี

๓.๑๐ เรือนจำกลางสงขลา

๓.๑๑ เรือนจำกลางบางขวาง

๓.๑๒ เรือนจำกลางคลองเปรม

๔. ทัณฑสถานหญิง จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่

๔.๑ ทัณฑสถานหญิงกลาง

๔.๒ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

๔.๓ ทัณฑสถานหญิงชลบุรี

๔.๔ ทัณฑสถานหญิงธนบุรี

๔.๕ ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก

๔.๖ ทัณฑสถานหญิงสงขลา

๔.๗ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง

งบประมาณในการดำเนินงาน

(๑) ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นจำนวนเงิน ๑๙๐,๐๗๒,๘๖๓ บาท (หนึ่งร้อยเก้าสิบล้านเจ็ดหมื่นสองพันแปดร้อยหกสิบบาทถ้วน)

(๒) งบประมาณของกรมราชทัณฑ์ แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิต: ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล ในวงเงิน ๗๔๘,๐๑๙ บาท (เจ็ดแสนสี่หมื่นแปดพันสี่บาทถ้วน)

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณในการพระราชทานความช่วยเหลือ ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ส่งผลให้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่

- การจัดให้มีแพทย์จากเข้าตรวจรักษาผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยในเรือนจำ โดยโรงพยาบาลแม่ข่ายที่ดูแลรับผิดชอบเรือนจำในพื้นที่ รวมทั้ง ได้รับการสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์จากโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม (โรงพยาบาลค่าย) โรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นบุคลากรทางการแพทย์จิตอาสา

- การจัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) โดยได้รับความร่วมมือจากกระทรวงสาธารณสุข ในการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม และจิตอาสาในพื้นที่ในการร่วมเป็นวิทยากร

- การฝึกอบรมครู ก. เพื่อพัฒนาครูฝึก อสรจ. โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ร่วมจัดทำหลักสูตรและฝึกอบรม

- การจัดทำสื่อ วีดีโอ พระราชทาน เพื่อใช้เป็นที่การเรียนการสอนต้นแบบในการให้ความรู้และทบทวนบทเรียนให้กับผู้ต้องขัง โดยได้รับความร่วมมือจากกระทรวงสาธารณสุข

- การป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพเรือนจำ รวมทั้งการบริหารจัดการโรคติดต่อในเรือนจำ

- การปรับปรุงอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยได้รับความร่วมมือจากศูนย์อำนวยการใหญ่จิตอาสาพระราชทาน และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา สรุปได้ดังนี้

๑) การพระราชทานเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์จำนวน ๗๕๖ ชิ้น ด้วยทรัพย์สินส่วนพระองศ์ในวงเงิน ๑๙๐,๐๗๒,๘๖๓ บาท (หนึ่งร้อยเก้าสิบล้านเจ็ดหมื่นสองพันแปดร้อยหกสิบบาทถ้วน) ให้กับทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และเรือนจำ/ทัณฑสถานเป้าหมาย ๒๔ แห่ง รวมเป็น ๒๕ แห่ง และโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขอีก ๑๒ แห่ง โดยได้ทรงเสด็จพระราชดำเนินเปิดโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี และสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา เพื่อพระราชทานเครื่องมือแพทย์ รถเอกซเรย์เคลื่อนที่ สัญลักษณ์การเริ่มโครงการฯ พร้อมทั้งพระราชทานวีดิทัศน์แก่ผู้แทน อสรจ. ณ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ เป็นที่แรก และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงพัชร เป็นผู้แทนพระองค์ในการเสด็จพระราชทานตามหมายกำหนดการ ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๓

๒) การพระราชทานความช่วยเหลือด้านบุคลากรและการอบรมให้ความรู้ ได้จัดให้มีแพทย์ในพื้นที่จากโรงพยาบาลแม่ข่ายเข้าตรวจรักษาในเรือนจำ รวมทั้ง ขอรับการสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์กับโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม (โรงพยาบาลค่าย) โรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นบุคลากรทางการแพทย์จิตอาสา นอกจากนี้ ยังจัดให้มีการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) โดยจัดให้มีการปรับหลักเกณฑ์การคัดเลือกและหลักสูตรการอบรมขึ้นใหม่ จัดให้มี อสรจ. ที่ปฏิบัติงานในสัดส่วน ๑ คน ต่อผู้ต้องขัง ๕๐ คน จัดให้มีการอบรมครู ก. เพื่อพัฒนาครูฝึก อสรจ. และมีการจัดทำสื่อ วีดีโอพระราชทาน เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนต้นแบบในการให้ความรู้และทบทวนบทเรียนให้กับผู้ต้องขัง

๓) การพระราชทานความช่วยเหลือด้านมาตรฐานของสถานพยาบาล เพื่อยกระดับการดูแลสุขภาพผู้ต้องขัง ให้ได้รับการรักษาพยาบาลเท่าเทียมกับบุคคลภายนอก และเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) การให้บริการด้านการแพทย์ ณ สถานพยาบาลเรือนจำ โดยโรงพยาบาลแม่ข่ายจัดบุคลากรทางการแพทย์เข้าไปตรวจรักษาผู้ต้องขังในเรือนจำ ตามเกณฑ์มาตรฐานการขอรับการสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติหน้าที่แพทย์จิตอาสาในเรือนจำ ตลอดจนการจัดให้มีสถานที่หรือช่องทางเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ควบคุมผู้ต้องขังออกมารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ

(๒) การพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ในสถานพยาบาลเรือนจำ อยู่ระหว่างการขออัตรากำลังภารกิจด้านการส่งเสริมสุขภาพและการรักษาพยาบาลเพิ่มเติม จำนวน ๖๖๔ อัตรา และดำเนินการกำหนดตำแหน่งสายการแพทย์ให้มีระดับที่สูงขึ้น เช่น จัดให้มีตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ เกษีชกร นักเทคนิคการแพทย์ ให้เป็นระดับชำนาญการพิเศษ

(๓) การปรับปรุงอนามัยสิ่งแวดล้อม การป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพในเรือนจำ โดยการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง (มาตรฐาน ๕ ด้าน) ได้แก่ มาตรฐานด้านที่นอน โรงเลี้ยง สุทกรรม สถานพยาบาล ขยะและสิ่งปฏิกูล นอกจากนี้ ยังได้รับความช่วยเหลือจากคณะจิตอาสาพระราชทาน เราทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ในด้านต่าง ๆ เช่น การช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องการบำบัดน้ำเสียของเรือนจำ/ทัณฑสถานทั้ง ๑๐ เขตทั่วประเทศ จิตอาสาทำความสะอาดเรือนจำ จิตอาสาชุดลอกคูคลอง การเตรียมข้อมูลช่วยเหลือปัญหาภัยแล้งในเรือนจำ เป็นต้น

(๔) การบริหารจัดการโรคติดต่อในเรือนจำ โดยการจัดให้มีแดนหรือสถานที่สำหรับผู้ต้องขังรับใหม่ตามระยะเวลาจนกว่าจะได้รับการตรวจคัดกรอง เช่น เอ็กซเรย์ปอด ตรวจเลือด รวมทั้งจัดให้มีห้องแยกโรคติดต่อหรือกรณีเกิดโรคระบาดในเรือนจำ เช่น ห้องแยกวัณโรค ห้องแยกโรคไข้หวัดใหญ่ การจัดทำแผนรองรับโรคระบาดหมู่ในเรือนจำ

และสำหรับการพระราชทานเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในระยะที่ ๒ ในเรือนจำอำเภอ ๑๙ แห่ง จะได้จัดให้มีขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

ประมวลภาพโครงการพัฒนาระบบการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ
ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การพระราชทานเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์

การพระราชทานความช่วยเหลือด้านบุคลากรและการอบรมให้ความรู้

การพระราชทานความช่วยเหลือด้านมาตรฐานของสถานพยาบาล
การให้บริการด้านการแพทย์ ณ สถานพยาบาลเรือนจำ

การบริหารจัดการโรคติดต่อในเรือนจำ

ห้องควบคุมผู้ต้องขังป่วยที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ

การปรับปรุงอนามัยสิ่งแวดล้อม

การจัด Big cleaning โดยประสานจิตอาสา 904

โครงการร่ายกัมที่บึงสุข เรאתำความ ดี ด้วยหัวใจ

คุณนันทวรรณใหญ่จิตอาสาประสานงาน จังหวัดสงขลา จัดกิจกรรม Big Cleaning Day ตามโครงการร่ายกัมที่บึงสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ณ เรือนจำกลางสงขลา ในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยมีนายจรัสวัฒน์ เทลิ้งเทลา ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ที่ได้เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลแก่หน่วยงานที่ประสานงาน ร่วมกับจิตอาสา 904 ที่โดยรอบเรือนจำกลางสงขลา

ข่าวกรมราชทัณฑ์

โครงการร่ายกัมที่บึงสุข เรאתำความ ดี ด้วยหัวใจ

ข่าวกรมราชทัณฑ์

เรือนจำกลางเขาบิน

เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๐๐ น. เรือนจำกลางเขาบิน ได้จัดกิจกรรม Big Cleaning Day ระยะที่ ๑ พร้อมกันเรือนจำประมาณ ๒๕ แห่ง ตามโครงการร่ายกัมที่บึงสุขทำความ ดี ด้วยหัวใจ จำนวนเรือนจำที่เข้าร่วมคือ ๔ - ๔๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยนายชัชวาล จันทร ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ประชุมในวิดีโอ มีหัวหน้าส่วนราชการ ทหาร และประชาชนจิตอาสา เข้าร่วมประมาณ ๑,๐๐๐ คน เรאתำความ ดี ด้วยหัวใจ" เสร็จแล้ว ร่วมกิจกรรมพัฒนา ปรับปรุงแบบบ้านดีมีชัย จุดต่ออุปถัมภ์คนพิการ ทำผ้าเช็ดหน้า และธารพระขวัญ โดยมีผู้เข้าร่วม จำนวน ๑๕๐ คน

เรือนจำจังหวัดฉะเชิงเทรา

โครงการร่ายกัมที่บึงสุข เรאתำความ ดี ด้วยหัวใจ

ข่าวกรมราชทัณฑ์

เรือนจำกลางเขาบิน

เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๐๐ น. เรือนจำกลางเขาบิน ได้จัดกิจกรรม Big Cleaning Day ระยะที่ ๑ พร้อมกันเรือนจำประมาณ ๒๕ แห่ง ตามโครงการร่ายกัมที่บึงสุขทำความ ดี ด้วยหัวใจ จำนวนเรือนจำที่เข้าร่วมคือ ๔ - ๔๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยนายชัชวาล จันทร ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ประชุมในวิดีโอ มีหัวหน้าส่วนราชการ ทหาร และประชาชนจิตอาสา เข้าร่วมประมาณ ๑,๐๐๐ คน เรאתำความ ดี ด้วยหัวใจ" เสร็จแล้ว ร่วมกิจกรรมพัฒนา ปรับปรุงแบบบ้านดีมีชัย จุดต่ออุปถัมภ์คนพิการ ทำผ้าเช็ดหน้า และธารพระขวัญ โดยมีผู้เข้าร่วม จำนวน ๑๕๐ คน

การดำเนินงานภายใต้ข้อกำหนดกรุงเทพฯ (Bangkok Rules)

กรมราชทัณฑ์โดยความร่วมมือของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการส่งเสริมการอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างแบบอย่างในการดำเนินการตามข้อกำหนดกรุงเทพฯ อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน โดยให้เรือนจำ/ทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง จำนวน ๑๐๗ แห่ง ดำเนินการประเมินตนเอง ตามแบบ Penal Reform International (PRI) และดำเนินงานพัฒนาเรือนจำต้นแบบ โดยได้คัดเลือกเรือนจำและทัณฑสถานอย่างเฉพาะเจาะจง โดยคำนึงถึงศักยภาพ และแนวโน้มในการพัฒนาและผลักดันให้เรือนจำและทัณฑสถาน บรรลุการดำเนินงานอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพฯ ได้อย่างมีมาตรฐานเป็นต้นแบบในการศึกษาดูงานด้านข้อกำหนดกรุงเทพฯ ให้กับเรือนจำและทัณฑสถานอื่นๆ ได้ต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ต้องประเมินตนเองเพื่อพัฒนาและรักษามาตรฐานในการดำเนินงาน ตามแบบ PRI จำนวน ๑๐๗ แห่ง และมีเรือนจำที่เคยการประกาศเป็นเรือนจำต้นแบบแล้ว จำนวน ๓๑ แห่ง และกรมราชทัณฑ์ได้ตรวจสอบผลคะแนนตามแบบ PRI ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๐๗ แห่ง และพัฒนาเรือนจำต้นแบบ จำนวน ๑๓ แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลางขอนแก่น เรือนจำกลางอุดรธานี เรือนจำกลางนครพนม เรือนจำจังหวัดชัยนาท เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ เรือนจำจังหวัดน่าน เรือนจำจังหวัดลำพูน เรือนจำจังหวัดพิจิตร เรือนจำจังหวัดสุโขทัย เรือนจำอำเภอลพบุรี และเรือนจำอำเภอไชยา

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดแมนเดลา

กรมราชทัณฑ์ ได้นำข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) หรือข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) มาปรับใช้เพื่อยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

สรุปผลการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์ ร่วมกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) ประกาศขับเคลื่อนการนำข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) เป็นข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสู่การปฏิบัติเต็มรูปแบบ

- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดำเนินการ ณ เรือนจำพิเศษธนบุรี เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 (วันเนลสัน แมนเดลา)
- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กำหนดดำเนินการ ณ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และเรือนจำกลางสมุทรปราการ

การสงเคราะห์ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงระหว่างเดินทางกลับภูมิลำเนา

ผู้พันโทฯที่ไม่มีค่าพาหนะ หมายถึง ผู้ต้องขัง ผู้ต้องกักขัง และผู้ต้องกักกัน ที่ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน ที่ไม่มียอดเงินในบัญชีของผู้พันโทฯ จึงส่งผลให้ประสบปัญหาไม่มีค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงระหว่างเดินทางกลับภูมิลำเนาภายหลังการปล่อยตัว

ผลการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์ อนุมัติโครงการค่าพาหนะเดินทางกลับภูมิลำเนาสำหรับผู้พันโทฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ โดยจัดสรรงบประมาณให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๔๒ แห่ง เพื่อจัดสรรค่าพาหนะให้กับผู้พันโทฯ เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐๐,๐๐๐ บาท

การจัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพหุตินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์ ได้ออกระเบียบว่าด้วยเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง พ.ศ.๒๕๖๓ โดยกำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการจัดเก็บเงินผลพลอยได้ ร้อยละ ๙๕ ไว้เป็นทุนหมุนเวียน เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินกิจการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง และกิจการที่เป็นประโยชน์โดยตรงหรือต่อเนื่องกับการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง และจ่ายเป็นเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขัง และเจ้าพนักงานเรือนจำ และร้อยละ ๕ ให้เรือนจำนำส่งกรมราชทัณฑ์เป็นเงินทุนพัฒนาพหุตินิสัย เพื่อใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง ซึ่งเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพหุตินิสัย ให้นำไปใช้จ่ายดังนี้

- ๑) จำนวนหนึ่งในสิบส่วน ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง
- ๒) จำนวนสี่ในสิบส่วน ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ หรือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจการของกรมราชทัณฑ์

กองพัฒนาพหุตินิสัย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการจัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพหุตินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง (ร้อยละ ๖๐) ซึ่งได้กำหนดแนวทางการขอรับเงินผลพลอยได้ฯ ดังนี้

๑. ส่วนที่ ๑ แบ่งออกเป็นร้อยละ ๔๐ ของเงินผลพลอยได้ฯ ใช้สำหรับการจัดสรรให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ส่งเงินฯ มายังกรมราชทัณฑ์ และมีเงินผลพลอยได้ฯ คงเหลือเพียงพอสำหรับการดำเนินโครงการ กล่าวคือ เป็นโครงการที่มีวงเงินไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของเงิน ๖ ส่วน ที่นำส่งให้กรมฯ ในปีงบประมาณที่ผ่านมา

๒. ส่วนที่ ๒ แบ่งออกเป็นร้อยละ ๓๐ ของเงินผลพลอยได้ฯ ใช้สำหรับการจัดสรรให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณมายังกรมราชทัณฑ์ แต่มีเงินคงเหลือในบัญชีเงินผลพลอยได้ฯ ไม่เพียงพอ

๓. ส่วนที่ ๓ แบ่งออกเป็นร้อยละ ๓๐ ของเงินผลพลอยได้ฯ และให้แบ่งเงินในส่วนนี้ ออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

- ๑) ร้อยละ ๑๕ ให้กันไว้สำหรับใช้ในกรณีฉุกเฉิน/กรณีเกิดภัยพิบัติ
- ๒) ร้อยละ ๑๕ ใช้สำหรับการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังกรณีพิเศษ ได้แก่ การจ่ายเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขังที่ประสบอันตรายจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ต้องขัง ค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ต้องขังกรณีเจ็บป่วยรุนแรงและไม่ได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลจากรัฐบาล รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังที่สำนัก/กองเป็นผู้ดำเนินการเอง

สรุปผลการดำเนินงาน

จัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพหุตินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง (ร้อยละ ๖๐) เป็นเงินจำนวน ๓๒,๔๗๖,๔๑๐.๘๔ บาท โดยมีการดำเนินการดังนี้

๑. จัดสรรให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ส่งเงินฯ มายังกรมราชทัณฑ์ และมีเงินผลพลอยได้ฯ คงเหลือเพียงพอสำหรับการดำเนินโครงการ และใช้สำหรับการจัดสรรให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณมายังกรมราชทัณฑ์ แต่มีเงินคงเหลือในบัญชีเงินผลพลอยได้ฯ ไม่เพียงพอ โดยเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพหุตินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง จำนวน ๙๐ แห่ง จำนวน ๒๒๖ โครงการ เป็นเงิน ๓๑,๙๑๑,๙๓๐.๘๔ บาท

๒. การจ่ายเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขังที่ประสบอันตรายจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จำนวน ๒๘ คน จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๒๒ แห่ง เป็นเงิน ๒๕๑,๐๐๐ บาท

๓. ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ต้องขัง ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ต้องขัง จำนวน ๓,๒๔๐ คน เป็นเงิน ๓๑๓,๔๘๐ บาท

สวัสดิการผู้ต้องขังพิการ

ผู้ต้องขังพิการส่วนใหญ่ประสบปัญหาความเดือดร้อนในด้านต่าง ๆ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการที่อยู่ในความควบคุมดูแล โดยการจัดสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเรือนจำ/ทัณฑสถานแต่ละแห่ง กรมราชทัณฑ์ ได้สำรวจตามความต้องการของผู้ต้องขังพิการที่อยู่ในความดูแลของเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ เพื่อจัดซื้อกายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการให้แก่ผู้ต้องขังพิการแต่ละราย เช่น ไม้เท้าที่ช่วยเดิน ไม้ค้ำยัน เก้าอี้ล้อเข็น เครื่องช่วยฟัง เพื่อให้ผู้ต้องขังพิการสามารถทำกิจวัตรประจำวันและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้นอกเหนือจากนั้นยังมีการจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ โดยประสานแพทย์จากโรงพยาบาลในเขตพื้นที่เข้าตรวจรับรอง และยื่นเอกสารเพื่อจัดทำบัตร เพื่อประโยชน์ในการตรวจรักษาและฟื้นฟูตามสิทธิที่กำหนดมีการจัดทำประวัติผู้ต้องขังพิการรายบุคคล การให้คำปรึกษาและสงเคราะห์ช่วยเหลือตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น การติดต่อญาติ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย การดูแลตนเองและใช้ชีวิตในชุมชน

กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณให้กับเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ควบคุมผู้ต้องขังพิการเพื่อจัดซื้อกายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการ อาทิ เก้าอี้ล้อเข็น ที่ช่วยเดิน ไม้ค้ำยัน เครื่องช่วยฟัง ไม้เท้า ตามที่เรือนจำ/ทัณฑสถานแจ้งความต้องการ เป็นเงิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) ผู้ต้องขังพิการได้รับการจัดสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต กรมราชทัณฑ์จัดสรรค่าใช้จ่ายสำหรับเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่มีผู้ต้องขังพิการอยู่ในความดูแล เพื่อเป็นจัดซื้อเครื่องใช้ที่จำเป็น กายอุปกรณ์และตรวจสุขภาพผู้ต้องขังพิการคนละ ๕๐๐ บาท ผู้ต้องขังพิการ ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๐๗ แห่ง ได้รับการจัดสวัสดิการ จำนวน ๓,๐๐๐ คน เป็นเงิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

สวัสดิการเด็กติดผู้ต้องขังและผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีภาระในการดูแลเด็กติดผู้ต้องขัง หรือเด็กที่ติดมารตามาตลอดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ซึ่งเด็กติดผู้ต้องขังเข้าออกเรือนจำเฉลี่ยเดือนละประมาณ ๓๐๐-๓๕๐ คน ทั่วประเทศ จากสถานการณ์ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าการช่วยให้เด็กได้มีชีวิตเริ่มต้นที่ดีตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ช่วยในการเจริญเติบโต และพัฒนาการอย่างสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลที่ดีให้กับเด็กในอนาคต สุขภาพของมารดาทั้งด้านร่างกายและจิตใจมีอิทธิพลโดยตรงต่อทารกในครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์จึงควรได้รับความรู้ในการปฏิบัติตนขณะตั้งครรภ์ เพื่อส่งผลที่ดีต่อสุขภาพทั้งมารดาและเด็ก จึงถือเป็นภาระหน้าที่ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่กรมราชทัณฑ์ต้องให้การดูแลตามความเหมาะสม เพราะเด็กถือว่าเป็นประชาชนคนหนึ่งที่มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองดูแลในด้านต่างๆ เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป โดยมีกลุ่มเป้าหมายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ คือ ๑) เด็กติดผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน อายุ ๐-๓ ปี ๒) ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๓) เด็กติดผู้ต้องขังและผู้ต้องขังหญิงที่เข้าร่วมโครงการกำลังใจในพระดำริฯ

ผลการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์อนุมัติจัดสรรค่าใช้จ่ายเด็กติดผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เป็นค่าเครื่องอุปโภคอาหาร นมผง สิ่งของเครื่องใช้จำเป็นสำหรับเด็ก และยารักษาโรค คนละ ๖,๐๐๐ บาท/คน/ปี และจัดสรรค่าใช้จ่ายผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ เป็นค่าเครื่องอุปโภค บริโภคจำเป็น สำหรับผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ คนละ ๓,๐๐๐ บาท/คน/ปี

- เด็กติดผู้ต้องขัง ได้รับการจัดสวัสดิการ จำนวน ๒๔๑ คน เป็นเงิน ๑,๕๕๔,๐๐๐ บาท
  - ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ได้รับการจัดสวัสดิการ จำนวน ๒๗๓ คน เป็นเงิน ๘๔๔,๐๐๐ บาท
  - จัดซื้อวัสดุทำจัดทำสื่อเกี่ยวกับการดูแลเด็กติดผู้ต้องขังฯ จำนวน ๙๙,๘๖๕ บาท
- รวมเป็นเงิน ๒,๔๙๗,๘๖๕ บาท

*****

สวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุ

ผู้สูงอายุ คือ ชายและหญิงที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าของชาติ เพราะเป็นผู้ที่ผ่านการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ อีกทั้งยังเป็นผู้นำและเป็นผู้ทำประโยชน์ให้แก่สังคม หากผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและสุขภาพจิตที่ดี จะเป็นมิ่งขวัญของครอบครัว และเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และมรดกทางวัฒนธรรมให้แก่บุตรหลาน และสังคมได้เป็นอย่างดี

สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานว่า ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีประชากรผู้สูงอายุ ร้อยละ ๑๐.๔ ของประชากรทั้งประเทศและคาดว่าจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๗ -๒๕๖๘

ผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่มักมีปัญหาในด้านสุขภาพ เนื่องจากเป็นวัยที่ร่างกายมีการถดถอยและเสื่อมลง เป็นผลทำให้โรคภัยไข้เจ็บต่างๆเบียดเบียน ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะขาดความรู้ในการดูแลตนเองตั้งแต่วัยเด็ก และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ต้องตรากตรำทำงานจนเข้าสู่วัยชรา ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันตลอดจนช่วงชีวิต และมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังสูงอายุภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เนื่องจากอยู่ในสภาพต้องโทษ บุตรหลานไม่สามารถดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดได้ ดังนั้น การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ ได้แก่ การจัดเครื่องอุปโภคบริโภค อาหารเสริม และอุปกรณ์ออกกำลังกาย ฯลฯ จึงเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ ทำให้ผู้ต้องขังสูงอายุรู้สึกว่าคุณค่ามีกำลังใจในการปรับปรุงตนเองเพื่อจะเป็นพลเมืองที่ดีภายหลังต่อไป

ผลการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดสรรค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุ เพื่อเป็นเครื่องอุปโภค บริโภค ต่างๆ ได้แก่ อาหารเสริม นม ยาต้ม ยาหม่อง แวนตา ผ้าอ้อมผู้ใหญ่ ยารักษาโรค อุปกรณ์ออกกำลังกาย (ที่ไม่ใช่ครุภัณฑ์) ฯลฯ คนละ ๕๐๐ บาท

- ผู้ต้องขังสูงอายุ ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๒๓ แห่ง ได้รับการจัดสวัสดิการ จำนวน ๓,๘๐๐ คน เป็นเงิน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท

- จัดซื้อวัสดุทำจัดทำสื่อเกี่ยวกับการดูแลผู้ต้องขังสูงอายุ จำนวน ๙๘,๖๑๒ บาท

รวมเป็นเงิน ๑,๙๙๘,๖๑๒ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ด้านคุณภาพการให้บริการ

เป้าประสงค์ 1 สร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ

กลยุทธ์ที่ 2 การประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

❖ โครงการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

(CARE : Center for Assistance to Reintegration and Employment)

โครงการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ
(CARE: Center for Assistance to Reintegration and Employment)

กรมราชทัณฑ์ ได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE : Center for Assistance to Reintegration and Employment) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีความพร้อมทั้งในเชิงจิตวิทยาและทักษะวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานงานช่วยเหลือผู้พ้นโทษในด้านต่างๆ เพื่อดำเนินการตามนโยบาย ๓ส. ๗ก. ของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในการคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพ มีงานทำภายหลังพ้นโทษ สามารถช่วยเหลือตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ และเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในการให้หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมบูรณาการการทำงานเพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้กระทำผิดอย่างยั่งยืน ในขณะนี้ได้มีการดำเนินการโครงการดังกล่าวภายใน เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๓๗ แห่ง

ผลการดำเนินงาน

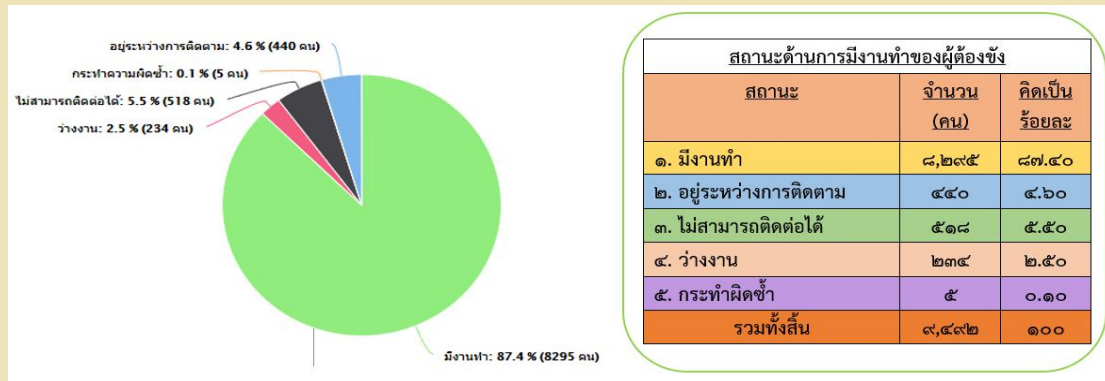
- ข้อมูลการเข้าใช้บริการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE)

รายละเอียดตามแบบฟอร์มการรายงาน	รวมทั้งสิ้น (คน)
๑. จำนวนผู้เข้าใช้บริการ (คน)	๒๐,๔๓๗
๒. การให้ความช่วยเหลือของศูนย์ CARE	
๒.๑ ด้านการมีงานทำ	๑,๑๗๘
- การนำ ผตข. ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการ	๙๕๘
- โครงการจ้างงานคืนคนดีสู่สังคม	๑๒๘
- ได้รับการจ้างงานอื่นๆ (ประสานงานโดยศูนย์ CARE)	๙๒
๒.๒ การแนะนำแหล่งงาน/ตำแหน่งงานว่าง	๑๒,๙๓๓
๒.๓ ผู้ได้รับทุนประกอบอาชีพ (ทุนนายแพทย์ปราเสริฐฯ, ทุนมูลนิธิฯ, ทุน ป.ป.ส. ,ทุน พ.ม. ฯลฯ)	๐
๒.๔ การให้การสงเคราะห์ด้านต่างๆ	๖,๓๒๖
- ค่าพาหนะกลับภูมิลำเนา	๑,๗๕๒
- ทุนการศึกษาบุตรผู้ต้องขัง	๒๙
- ที่พักอาศัยภายหลังพ้นโทษ	๗๑
- ด้านการรักษาพยาบาล	๕๗๑
- การสงเคราะห์ด้านอื่นๆ	๓,๙๐๓

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

- ความคืบหน้าการติดตามผู้พ้นโทษด้วยระบบ CARE Support

ผลการติดตามผู้พ้นโทษด้วย ระบบรายงานผลการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมประพฤติ หรือ CARE Support ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. - ๓๐ พ.ย. ๖๓) พบว่ามีผู้พ้นโทษได้รับการติดตามโดยศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (ศูนย์ CARE) ของกรมราชทัณฑ์ จำนวนทั้งสิ้น ๙,๔๙๒ คน ปรากฏรายละเอียดของผู้พ้นโทษที่ได้รับการติดตาม ดังนี้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๑ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓) ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE) มีผู้เข้าใช้บริการ จำนวน ๒๐,๔๓๗ คน มีผู้ได้รับความช่วยเหลือของศูนย์ CARE ดังนี้

๑. ด้านการมีงานทำ จำนวน ๑,๑๗๘ คน
๒. การแนะนำแหล่งงาน/ตำแหน่งงานว่าง จำนวน ๑๒,๙๓๓ คน
๓. ผู้ได้รับทุนประกอบอาชีพ (ทุนนายแพทย์ปราเสริฐฯ, ทุนมูลนิธิฯ, ทุน ป.ป.ส. , ทุน พ.ม. ฯลฯ) จำนวน ๐ คน
๔. การให้การสงเคราะห์ด้านต่างๆ จำนวน ๖,๓๒๖ คน

เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ใช้ระบบรายงานผลการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมประพฤติ (พัฒนาโดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม) เพื่อเป็นการติดตามผลการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ ที่เข้าใช้บริการศูนย์ CARE บันทึกข้อมูลแล้ว จำนวน ๑๓๗ หน่วยงาน ผู้พ้นโทษได้รับการติดตามแล้ว จำนวน ๘,๒๙๕ คน อยู่ในสถานะมีงานทำ ร้อยละ ๘๗.๔๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ด้านคุณภาพการให้บริการ

เป้าประสงค์ 2 ประชาสัมพันธ์เชิงรุกและสร้างภาพลักษณ์องค์กรใหม่

กลยุทธ์ที่ 1 ประชาสัมพันธ์แนวคิดและนวัตกรรมใหม่

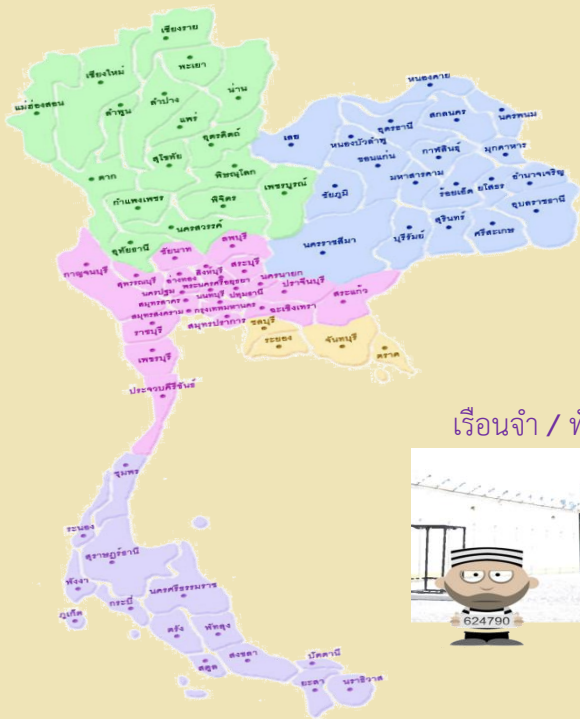
❖ E-Service Government

ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้งาน เพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และการให้บริการประชาชน และมุ่งเน้นให้ มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและสามารถตรวจสอบได้ แต่เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการให้ บริการของเจ้าหน้าที่ยังไม่ครอบคลุมการทำงานของเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการขยายการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถาน ให้สามารถ รองรับการให้บริการกับประชาชน และหน่วยงานราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพให้เป็นไปตามนโยบายภาครัฐที่กำหนดให้ทุกส่วน ราชการเข้าสู่ Digital Government ในการบริการประชาชนในรูปแบบ E-Service Government อย่างแท้จริง กองยุทธศาสตร์และแผนงานเห็นควรจัดทำโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริการ

ผลการดำเนินงาน

๑. ระบบขายสินค้าและเงินฝากผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์ จำนวน ๑๓๑ แห่ง
๒. ติดตั้งระบบบริการบัญชีเงินฝากผู้ต้องขังผ่านระบบเยี่ยมญาติทางไกลด้วย Application Line ๑๔๐ แห่ง
๓. การใช้ระบบสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ Video Conference System ๑๓๗ แห่ง

ระบบรองรับการเชื่อมต่อแบบไม่จำกัดสถานที่

เรือนจำ / ทัณฑสถาน

- การใช้ Video Conference System 137 แห่ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

เป้าประสงค์ 1 อำนาจการและปรับปรุงกระบวนการหลักให้ถูกต้องและรวดเร็ว

กลยุทธ์ที่ 1 อำนาจการปฏิบัติงานหลักในการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์

- ❖ การส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพงานให้บริการและการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

การส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพงานให้บริการและการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นไว้ในหลายมาตรา กล่าวคือหมวดที่ ๒ การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน มาตรา ๘(๓) กำหนดให้ การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการนั้น ก่อนเริ่มดำเนินการ ส่วนราชการนั้น จะต้องดำเนินการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนหรือชี้แจงทำความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับ จากภารกิจนั้น และหมวด ๕ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มาตรา ๒๗ กำหนดให้ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการสั่งการการอนุญาต การอนุมัติการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นใดให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ ในเรื่องนั้นโดยตรงเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพงานให้บริการและการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มพัฒนาระบบบริหารจึงได้เสนอผลงานของ กรมราชทัณฑ์ เพื่อเสนอขอรับรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ กรมราชทัณฑ์ได้รับรางวัลบริหารจัดการ ภาครัฐยอดเยี่ยม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

เป้าประสงค์ 2 อำนาจการและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนให้ถูกต้องและรวดเร็ว

กลยุทธ์ที่ 1 อำนาจการสนับสนุนการปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์

- ❖ โครงการ 9 ตามรอยพ่อ
- ❖ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานราชทัณฑ์
- ❖ การประกวดนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

โครงการ 9 ตามรอยพ่อ

กรมราชทัณฑ์ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาข้าราชการให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริตเสียสละ พากเพียร มุ่งมั่นทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ดำเนินตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถ บพิตร จึงจัดทำโครงการ 9 ตามรอยพ่อ เพื่อรณรงค์ ส่งเสริม และปลูกจิตสำนึกให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงาน ราชการของกรมราชทัณฑ์ ตลอดจนครอบครัว ได้มีโอกาสร่วมทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท เกิดทัศนคติที่ดี ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิต อย่างพอเพียง เป็นแบบอย่างที่ดี และเสริมสร้างกรมราชทัณฑ์ให้เข้มแข็ง มีเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้รับรางวัลตาม โครงการ “9 ตามรอยพ่อ” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ดังนี้

❖ รางวัลโล่ประกาศเกียรติคุณ จำนวน 3 รางวัล ได้แก่

- รางวัลที่ 1 ได้แก่ เรือนจำกลางระยอง
- รางวัลที่ 2 ได้แก่ เรือนจำกลางเชียงราย
- รางวัลที่ 3 ได้แก่ เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี

❖ รางวัลใบประกาศเกียรติคุณชมเชย จำนวน 7 รางวัล ได้แก่

- เรือนจำกลางเพชรบุรี
- เรือนจำจังหวัดสระบุรี
- เรือนจำกลางขอนแก่น
- เรือนจำกลางนครสวรรค์
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง
- เรือนจำกลางพัทลุง
- เรือนจำจังหวัดยโสธร

โครงการ/การดำเนินการ: เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศ

เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน มีหน้าที่ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานราชทัณฑ์ โดยการศึกษา วิเคราะห์ และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เหมาะสมกับภารกิจงานราชทัณฑ์ มาประยุกต์ใช้งานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนลดภาระการปฏิบัติงาน รวมทั้งการวางแผน และการดำเนินงานด้านการจัดทำของงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของภาพรวมกรมราชทัณฑ์ รวมถึงการกำกับ ดูแล และบริหารจัดการการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมราชทัณฑ์ทั้งเรือนจำและทัณฑสถาน และส่วนกลางกรมราชทัณฑ์

วัตถุประสงค์

- 1) บริหารจัดการระบบอินเทอร์เน็ตของกรมราชทัณฑ์
- 2) บริหารจัดการให้มีคอมพิวเตอร์ทดแทนกรณีที่อายุการใช้งานเกิน 7 ปี
- 3) บริหารจัดการระบบลงเวลาปฏิบัติราชการ
- 4) จัดทำค่าของงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมราชทัณฑ์
- 5) การเข้าใช้โปรแกรมสำนักงานที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย

ประกวดนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดคิดค้นและนำนวัตกรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการนำแนวความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ หรือปรับปรุงของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดเวลาและแรงงานในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ผู้ประดิษฐ์คิดค้นและหน่วยงานเกิดความภาคภูมิใจในการคิดค้นเพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Innovation) และเมื่อมีการถ่ายทอดนวัตกรรมซึ่งกันและกันก็จะทำให้มีการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม เป็นการส่งเสริมหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

เรือนจำและทัณฑสถานที่ได้รับรางวัลประกวดนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

❖ ประเภทสิ่งประดิษฐ์

- รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางพิษณุโลก นวัตกรรม “เตาประหยัดพลังงาน”
- รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ นวัตกรรม “สุขาเคลื่อนที่สำหรับผู้ต้องขัง”
- รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำอำเภอสี่คิ้ว นวัตกรรม “เครื่องเพิ่มออกซิเจนในน้ำเพื่อประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสีย”

❖ ประเภทการนำเทคโนโลยีมาใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการทำงาน

- รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางกำแพงเพชร นวัตกรรม “ระบบบริหารจัดการรับส่งข้อมูลภายในเรือนจำผ่านเครือข่าย NAS”
- รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางอุดรธานี นวัตกรรม “โปรแกรมประยุกต์ใช้งานเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัสดุ การเงิน การบัญชี เงินนอกระบบ”
- รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น นวัตกรรม “การนำโปรแกรม EXCEL มาใช้จัดทำข้อมูลด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง”

❖ ประเภทด้านการบริหารจัดการเรือนจำ

- รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว นวัตกรรม “โครงการเปลี่ยนเรือนจำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรตามแนวศาสตร์พระราชา”
- รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางระยอง นวัตกรรม “การบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำ เรือนจำกลางระยอง”
- รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางเชียงใหม่ นวัตกรรม “โครงการเรือนจำแห่งสติ”

❖ รางวัล Popular vote

- ประเภทสิ่งประดิษฐ์ ได้แก่ เรือนัจังหวัดเพชรบูรณ์ นวัตกรรม “สุขาเคลื่อนที่สำหรับผู้ต้องขัง”
- ประเภทการนำเทคโนโลยีมาใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการทำงาน ได้แก่ เรือนัจกลางคลองไฟ นวัตกรรม “เครื่องติดตามตัวผู้ต้องขัง (GPS)”
- ประเภทด้านการบริหารจัดการเรือนัจ ได้แก่ เรือนัจชั่วคราวเขาไม้แก้ว นวัตกรรม “โครงการเปลี่ยนเรือนัจเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรตามแนวศาสตร์พระราชา”

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ด้านคุณภาพการให้บริการ

เป้าประสงค์ 2 ประชาสัมพันธ์เชิงรุกและสร้างภาพลักษณ์องค์กรใหม่

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างราชทัณฑ์ภาพลักษณ์ใหม่

- ❖ โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบรายการโทรทัศน์ “ราชทัณฑ์ นำชม”
- ❖ รายการทีวีเรือนจำ/กำลังใจสู่ชาวเรือนจำ

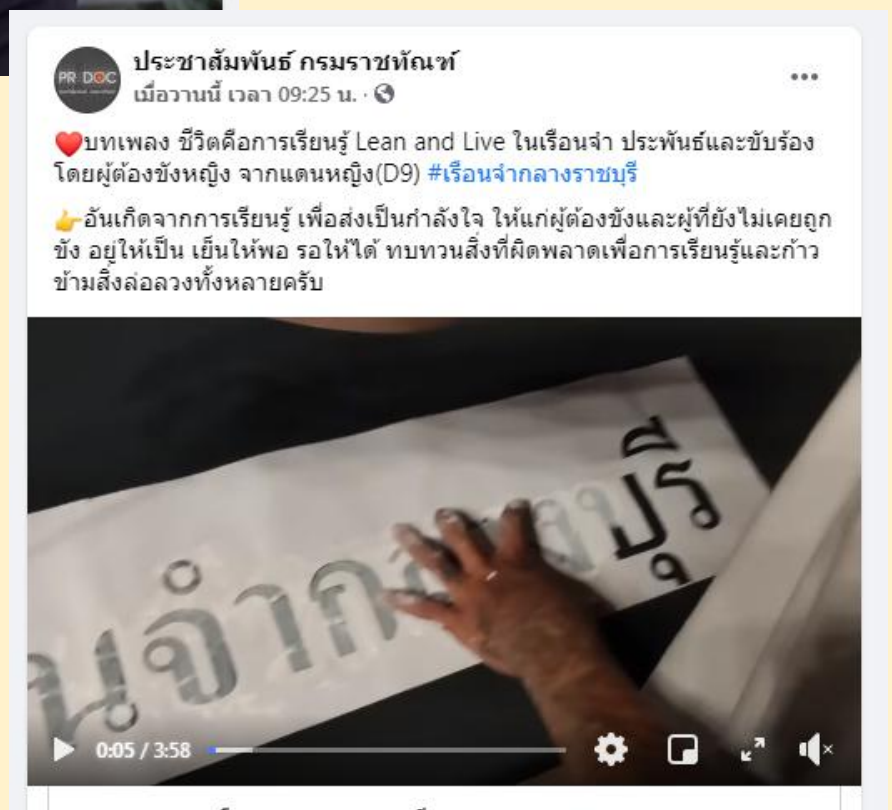
โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบรายการโทรทัศน์ “ราชทัณฑ์ นำชม”

ในปัจจุบันเทคโนโลยีในการผลิตสื่อวีดิทัศน์พัฒนาไปอย่างมากอีกทั้งช่องทางในการเผยแพร่สู่สายตาประชาชนก็เกิดขึ้นมากมายหลายช่องทาง ทำให้แหล่งองค์กรสามารถผลิตสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเองและใช้ช่องทางที่หลากหลายในการเผยแพร่ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีกับองค์กรและสามารถสื่อสารกับประชาชนได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย

กรมราชทัณฑ์จึงเห็นว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบรายการโทรทัศน์ของกรมราชทัณฑ์ขึ้นเอง เพื่อเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่กรมราชทัณฑ์ และเรือนจำ/ทัณฑสถาน ได้ดำเนินการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขัง ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างการยอมรับจากสังคมภายนอก ซึ่งควรเป็นรายการที่จะเผยแพร่ภารกิจ บทบาท หน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ให้ประชาชนได้รับทราบ เช่น การพาชมชีวิตความเป็นอยู่ในเรือนจำ การพาชมการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง การพาไปชมสินค้าที่ผลิตโดยผู้ต้องขัง ตลอดจนความสำเร็จในการประกอบอาชีพและไม่หวนมากระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่พ้นโทษแล้ว อีกทั้ง กิจกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไป นำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางเพจ Facebook “ประชาสัมพันธ์ กรมราชทัณฑ์” ซึ่งเป็นเพจที่ประชาชนและผู้ที่มีส่วนได้เสียกับกรมราชทัณฑ์ติดตามอยู่เป็นจำนวนมาก รวมถึงเว็บไซต์กรมราชทัณฑ์ และสถานีโทรทัศน์ตามความเหมาะสม

เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับสังคมภายนอกได้รับทราบถึงภารกิจต่าง ๆ ของกรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบรายการโทรทัศน์ ใช้ชื่อว่า “ราชทัณฑ์ นำชม” โดยมีผู้ดำเนินรายการเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่น่าสนใจ ภารกิจและบทบาทหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ได้อย่างแท้จริงให้สังคมภายนอกได้รับทราบ โดยอยู่ในรูปแบบวีดิทัศน์ ความยาวประมาณ 5 - 7 นาที และจะกระทำต่อเนื่องตามความเหมาะสมหรือตามที่มีเรื่องราวที่น่าสนใจ

การบันทึกเทปรายการเรื่องเล่าชาวเรือนจำ (ทีวีเรือนจำ)

ความเป็นมาของโครงการ

กระทรวงยุติธรรม มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ยธ 02001/01595 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2563 เรื่อง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการป้องกัน ฝ่าละออง และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) แก่ผู้ต้องขัง ให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการจัดหาช่องทาง หรือวิธีการสื่อสารที่จะสามารถทำให้ผู้ต้องขังได้รับรู้ เข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการป้องกัน ฝ่าละอองมิให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ด้วยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น การจัดทำสื่อในรูปแบบของคลิปวิดีโอที่น่าสนใจและเข้าใจได้ง่าย

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำโครงการนำร่อง “รายการเรื่องเล่าชาวเรือนจำ” ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันดำเนินการเผยแพร่ถึง EP 41 โดยเผยแพร่เป็นประจำทุกวันเสาร์ ในเรือนจำทั่วประเทศ เวลา 17.00 น. ขยายผลการดำเนินรายการเพิ่มเติม คือ รายการกำลังใจสู่ชาวเรือนจำ ปัจจุบันดำเนินการเผยแพร่ถึง EP 33 โดยเผยแพร่ทุกวันพุธ เวลา 17.00 น.

ขั้นตอนการดำเนินงานในรายสัปดาห์

- วันจันทร์ - คัดเลือกเนื้อหาข้อมูลข่าวสารในการนำเสนอ
- วันอังคาร - ถ่ายทำรายการเรื่องเล่าชาวเรือนจำ ณ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
- วันพุธ - ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาเพื่อปรับปรุงแก้ไข
- วันพฤหัสบดี - แก้ไขตามความคิดเห็นกรรมการ
- วันศุกร์ - ส่งตรวจสอบอีกครั้งและส่งผ่านไลน์ (Line) ให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ
- วันเสาร์ - เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศนำไปเผยแพร่ตามที่กำหนด

ช่องทางในการส่งสื่อ ไลน์กลุ่ม (Group Line) “เรื่องเล่าชาวเรือนจำ”

QR CODE “เรื่องเล่าชาวเรือนจำ”

ช่วงเวลาในการเปิดสื่อเรื่องเล่าชาวเรือนจำ ทุกวันเสาร์ เวลา 17.00 น. เป็นต้นไป

EP ๓๐

สัมภาษณ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในเรื่องสิทธิ ประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะได้รับ มาตรการ/ข้อสั่งการกรมราชทัณฑ์ในเรื่อง การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid - ๑๙) ตลอดจนนโยบายและสิ่งที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมอยากจะฝากให้ผู้ต้องขัง ทั่วประเทศได้รับทราบและถือปฏิบัติ

เผยแพร่วันเสาร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

EP ๔๑

คลิปรายการย้อนจำกลางเขาบิน ประกาศลือคตาวน ๔ จังหวัด เสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid - ๑๙) ทั่วโลก ข่าวสาร สาระ ความรู้ เหตุการณ์ปัจจุบันทั้ง ในและต่างประเทศ กิจกรรม ที่เกิดขึ้นในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศ ตลอดจนมาตรการ ข้อสั่งการ แนวทางในการปฏิบัติ ต่างๆของกรมราชทัณฑ์ ให้กับ ผู้ต้องขังได้รับทราบถึงรายละเอียด

เผยแพร่วันเสาร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

EP ๓๐

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมช่วยชาวพัทลุง ถูกหลอกโอนเงินค่ากำไล EM ข่าวสารทั่วไป ช่องทางทำกินนำเสนอครัวคุณหรีด ข้าวต้มมัด ตอนที่ ๒ กิจกรรมเรือนจำ ฝึกวิชาชีพทำเบเกอรี่ เรือนจำจังหวัดชัยนาท การแสดงศิลปะมวยไทย เรือนจำกลางระยอง กำลังใจจาก น้า ภูริตา สุปินชุมภู และ ดีเจพล่ากึ่ง วรชาติ ธรรมวิจิณต์ ตอบจดหมายเรือนจำ

เผยแพร่วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

EP ๓๓

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เตรียมแก้ไข พ.ร.บ ยาเสพติด สมุทรสาครติดโควิดในประเทศเสนอ คลิปจากเรือนจังหวัดชัยนาท ฝึกวิชาชีพ เบเกอรี่ ช่องทางทำกิน เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โรตี่ พารวย กิจกรรมเรือนจำ รถห้องสมุดพร้อมปัญญา เรือนจำกลางระยอง กลัวยทอดชัยภูมิ เรือนจำ จังหวัดชัยภูมิ กำลังใจจาก กาย ณภัทร เสียงสมบุญ และ หนูเล็ก ก่อนบ่าย ภัทรวดี ปิ่นทอง

เผยแพร่วันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

เป้าประสงค์ 2 อำนาจการและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนให้ถูกต้องและรวดเร็ว

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนายุทธศาสตร์และระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

❖ การตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

การตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

การตรวจราชการถือเป็นมาตรการหนึ่งที่มีส่วนในการขับเคลื่อนให้การบริหารราชการสามารถตอบสนองพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓/๑ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เนื่องจากการตรวจราชการที่ดี จะทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจของส่วนราชการเป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้งมีความโปร่งใสและเป็นธรรม สามารถตรวจสอบติดตามความก้าวหน้า แก้ไขปัญหาเร่งด่วนและอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นของหน่วยงาน ในเบื้องต้นได้ทันที นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการปรับปรุงการดำเนินงาน ให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ กำหนดให้ดำเนินการตามแผนการตรวจราชการประจำปีหรือ ตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งระเบียบในส่วนของ การตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการประจำปีนั้น กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้ตรวจราชการร่วมกันจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมของปีงบประมาณนั้น ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.2563 กรมราชทัณฑ์ได้รับงบประมาณ 1,140,080 บาท สำหรับการดำเนินการตรวจราชการปกติ ตามนโยบายของกระทรวงยุติธรรม และนโยบายของกรมราชทัณฑ์ และการตรวจราชการกรณีพิเศษ ตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ได้มีการตรวจบูรณาการร่วมกับคณะทำงานกระทรวงยุติธรรม เรื่อง การตรวจประเมินและเก็บข้อมูลด้านหลักโภชนาการอาหารของผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งมีข้อเสนอแนะจากการตรวจราชการให้ เรือนจำ/ทัณฑสถานนำไปปรับปรุง แก้ไข ในการดำเนินงาน และกำชับเรือนจำ/ทัณฑสถานให้ดำเนินการตามมาตรฐาน เรือนจำที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

เป้าประสงค์ 2 อำนวยความสะดวกและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนให้ถูกต้องและรวดเร็ว

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมกระบวนการงานราชทัณฑ์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการเลือกปฏิบัติ

- ❖ เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการงานราชทัณฑ์
- ❖ ITA
- ❖ การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการงานราชทัณฑ์

ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง และสรุปรายงานผลตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเอกสารหลักฐานที่ปรากฏประกอบกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จนได้ข้อยุติเสนอกรมราชทัณฑ์เพื่อพิจารณาทั้งกรณีมีมูลความจริงและไม่มีมูลความจริง ซึ่งผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์จะได้รับการเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ได้รับความเป็นธรรม หรือการปฏิบัติที่ถูกต้องตามความประสงค์ของผู้ร้องทั้งหมดหรือบางส่วน หรืออาจดำเนินการไม่ได้ตามประสงค์ของผู้ร้อง เนื่องจากเป็นการขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ทางราชการกำหนด หรือเนื่องจากไม่ปรากฏพยานหลักฐานยืนยันให้ฟังได้ว่าข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์เป็นจริง ซึ่งผลการดำเนินการทั้งหมดจะมีกระบวนการที่เป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งกลับไปยังผู้ร้องเรียน/ผู้ร้องทุกข์ทราบ หรือส่งต่อให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทราบหรือมอบหมายให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

สรุปผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินงานโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - 2564 โดย สำนักงาน ป.ป.ช. ได้พัฒนารูปแบบการประเมินให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และได้้นำการประเมินรูปแบบใหม่นี้ทดลองใช้นำร่องในการประเมินสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 และใช้ในการประเมินหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ที่ผ่านมาเป็นปีแรก

การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 เป็นไปภายใต้แนวคิด “Open to Transparency” ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญของการประเมิน ITA ที่มาจากการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานและประชาชนผู้รับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมประเมินหรือแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานภาครัฐผ่านการประเมิน ITA ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใสและนำไปสู่การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของทุกภาคส่วน

กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการตามโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ตามเครื่องมือการประเมิน ตัวชี้วัดการประเมิน และขั้นตอนการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ประกาศผลเรียบร้อยแล้ว **โดยกรมราชทัณฑ์ ได้คะแนน 87.77 คะแนน จัดอยู่ในระดับ A ผ่านเกณฑ์ประเมิน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินทั้งสิ้น จำนวน 8,303 หน่วยงาน และผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 1,095 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 13.19 โดยภาพรวมของประเทศเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับ C ได้คะแนน 67.90 คะแนน**

การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๓ การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มาตรา ๙ (๓) ส่วนราชการจะต้องมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น และต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ ก.พ.ร. กำหนด ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของกรมราชทัณฑ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กลุ่มพัฒนาระบบบริหารดำเนินการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สรุปผลการดำเนินงานตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
ของกรมราชทัณฑ์

ตารางสรุปผลการปฏิบัติราชการตามนโยบายกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓										
☐ รอบ ๖ เดือน ☒ รอบ ๑๒ เดือน										
ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
			๑	๒	๓	๔	๕			
๑. ร้อยละของนักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง หรือพิการ หรืออายุ ๗๐ ปีขึ้นไป ที่เข้าเกณฑ์การพักการลงโทษ และได้รับการพิจารณาให้ได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษ	ร้อยละ	๑๐	๙๖	๙๗	๙๘	๙๙	๑๐๐	๑๐๐	๕	๐.๕๐๐๐
๒. ร้อยละของนักโทษเด็ดขาดที่เข้าเกณฑ์พักการลงโทษและสมควรได้รับการพิจารณาให้มีการพักการลงโทษ	ร้อยละ	๑๕	๙๑	๙๓	๙๕	๙๗	๙๙	๑๐๐	๕	๐.๗๕๐๐
๓. ระดับความสำเร็จของการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ต้องเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สะเทือนขวัญหรือเป็นภัยต่อสังคมก่อนปล่อยตัว	ระดับ	๑๕	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๕	๐.๗๕๐๐
๔. จำนวนผู้เข้าใช้บริการในศูนย์ CARE ต่อปี	จำนวน	๑๕	๔๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๙๓,๑๘๘	๕	๐.๗๕๐๐

ตัวชี้วัดผลการ ปฏิบัติราชการ	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
			๑	๒	๓	๔	๕			
๕. ระดับรายได้จาก การฝึกวิชาชีพและ การทำงานของ ผู้ต้องขัง ๕.๑ ระดับ ความสำเร็จของ รายได้จากการฝึก วิชาชีพและการ ทำงานของผู้ต้องขัง	ระดับ	๑๕	๑,๖๙๒ ลบ.	๑,๗๘๖ ลบ.	๑,๘๘๐ ลบ.	๑,๙๗๔ ลบ.	๒,๐๖๘ ลบ.	๒,๓๒๗ ลบ.	๕	๐.๗๕๐๐
๕.๒ ร้อยละเฉลี่ยของ เงินรางวัลเฉลี่ยต่อหัว นักโทษเด็ดขาดจาก การทำงานและฝึก วิชาชีพ	ร้อยละ	๑๕	๘๐ บาท/ คน/ เดือน	๙๕ บาท/ คน/ เดือน	๑๑๐ บาท/คน /เดือน	๑๒๕ บาท/คน /เดือน	๑๔๐ บาท/คน /เดือน	๑๒๑.๒๔ บาท/คน/ เดือน	๓.๗๕๐๐	๐.๕๖๐๐
๖.ระดับความสำเร็จ ของมูลค่า (เงินสด/วัสดุ) ที่เครือข่ายนำมา สนับสนุนภารกิจ พัฒนาพฤตินิสัย	ระดับ	๑๕	๓๕๐ ลบ.	๔๒๕ ลบ.	๕๐๐ ลบ.	๕๗๕ ลบ.	๖๕๐ ลบ.	๖๗๙ ลบ.	๕	๐.๗๕๐๐
รวม น้ำหนักรอบ ๑๒ เดือนเท่ากับ ๑๐๐ %										๔.๘๑๐๐
ปิดค่าน้ำหนัก/คะแนน เป็น ๑๐๐%										๙๖.๒๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ด้านการพัฒนาองค์กร

เป้าประสงค์ 1 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างมืออาชีพ

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

- ❖ การวิเคราะห์โครงสร้างอายุข้าราชการของกรมราชทัณฑ์และแนวทางบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงระยะ 5 ปี
- ❖ การขอรับการสนับสนุนการจัดสรรอัตรากำลังตั้งใหม่

การวิเคราะห์โครงสร้างอายุข้าราชการของกรมราชทัณฑ์ และแนวทางบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ระยะ ๕ ปี

กรมราชทัณฑ์เป็นกรมขนาดใหญ่ มีอัตรากำลังข้าราชการมากกว่า ๑๓,๑๗๓ อัตรา (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กร พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแล ตามหน้าที่และอำนาจของกรม ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแล ตามหน้าที่และอำนาจของกรม ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักาอาชญาวิทยาและหลักทัณฑ์วิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม

(๔) พัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการ หลักเกณฑ์ มาตรฐาน วิธีการปฏิบัติ และการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ในระหว่างที่ถูกควบคุมตัวเพื่อรอการตรวจพิสูจน์ในสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ตามกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปหน้าที่และอำนาจของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติการกิจดังกล่าวข้างต้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยอัตรากำลังข้าราชการของกรมราชทัณฑ์ในการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล จำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการอัตรากำลังข้าราชการของส่วนราชการให้มีความเหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างอายุของประชากรภายในประเทศ

การวิเคราะห์โครงสร้างอายุตัวข้าราชการ และอายุราชการของข้าราชการพลเรือนของกรมราชทัณฑ์ จะทำให้องค์กรสามารถคาดการณ์และวางแผนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น อันส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ที่จะต้องอาศัยองค์ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่สูงมาก และมีความซับซ้อนของการปฏิบัติงานในระดับสูง ซึ่งการดำเนินการรองรับการเปลี่ยนแปลงในระยะ ๕ ปี จะเป็นการดำเนินการจัดเตรียมกิจกรรม/โครงการ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่ได้จากผลการวิเคราะห์โครงสร้างอายุข้าราชการของกรมราชทัณฑ์ ทั้งในระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาวได้อย่างครอบคลุม อันเป็นประโยชน์ที่จะสามารถทำให้กรมราชทัณฑ์สามารถรับมือปัญหาวิกฤติการขาดแคลนอัตรากำลัง อันเนื่องมาจากการเกษียณอายุราชการจำนวนมากของส่วนราชการ รวมไปถึงอัตราขาดแคลนตลาดแรงงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

การขอรับการสนับสนุนการจัดสรรอัตรากำลังตั้งใหม่

กรมราชทัณฑ์มีความขาดแคลนอัตรากำลังบุคลากรสำหรับปฏิบัติการกิจกรรมในการตรวจค้นตัวผู้ต้องขังไปศาลและกลับจากศาล และภารกิจการควบคุมผู้ต้องขังส่งศาลและรับกลับจากศาล การควบคุมผู้ต้องขังประจำศาลในความรับผิดชอบให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการภายในหน่วยงานตรวจสอบการรับ-ส่งหมายศาล และผู้ต้องขังจากเรือนจำ ตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการปล่อยตัวผู้ต้องขังที่ได้รับการประกัน โดยไม่ต้องกลับไปดำเนินการที่เรือนจำ รวมทั้งภารกิจการควบคุมผู้ต้องขังภายในเรือนจำ ให้เป็นไปตามคำสั่งศาลและคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งในปัจจุบันมีอัตรากำลังไม่เพียงพอและขาดแคลนมากยิ่งขึ้นจากจำนวนศาลเปิดใหม่ ซึ่งเรือนจำมีความจำเป็นต้องเกลี้ยอัตรากำลังไปปฏิบัติงานดังกล่าว ตลอดจนมีความตราบกตร้าจากการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ/ปฏิบัติหน้าที่ตามโครงสร้างการปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์นอกเวลาราชการ ณ เรือนจำ/ทัณฑสถาน

ตลอดจนการขาดแคลนอัตรากำลังสหวิชาชีพสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยเน้นการฟื้นฟูและส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจเป็นหลัก ต่อยอดการดำเนินการตามข้อกำหนดกรุงเทพและมาตรฐานที่สหประชาชาติกำหนดในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินการทั้งในด้านการดูแลสุขภาพจิตผู้ต้องขัง การให้คำปรึกษาและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษและประสานการมีงานทำ ยกกระตือรือร้นการดูแลสุขภาพผู้ต้องขังในสถานพยาบาลเรือนจำทั่วประเทศ และการดูแลโภชนาการและโภชนบำบัดผู้ต้องขัง ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังโดยรวม

อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบการขออัตรากำลังข้าราชการตั้งใหม่ตามคำขอของกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งสิ้น ๑,๙๘๘ อัตรา ขณะนี้การดำเนินการอยู่ระหว่างฝ่ายเลขานุการร่วม คปร. (สำนักงาน ก.พ.) พิจารณาเสนอเรื่อง(คำขอฯ) เพื่อบรรจุเข้าเป็นวาระการประชุม คปร. เพื่อพิจารณาอนุมัติ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติในลำดับถัดไป

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ด้านการพัฒนาองค์กร

เป้าประสงค์ 1 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างมืออาชีพ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาทรัพยากรบุคคลสู่การทำงาน มาตรฐานสูงอย่างมืออาชีพ

- ❖ การสรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2563
- ❖ การคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2562
- ❖ หลักสูตร เจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ 148 - 149
- ❖ โครงการการพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2482

การสรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ผู้คุม นับว่าเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำและทัณฑสถานซึ่งปฏิบัติหน้าที่คลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ต้องขังมากที่สุด ความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่จึงมีค่อนข้างสูงมาก ทำให้มีข้อจำกัดในการทำงานที่แตกต่างจากข้าราชการพลเรือนโดยทั่วไป และผู้คุมต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวันจึงมีความเสี่ยงกับชีวิต ซึ่งส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของข้าราชการที่ทำหน้าที่ผู้คุม ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจ โดยการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้คุมถือว่าเป็นเรื่องสำคัญในสายงานราชทัณฑ์ที่มีอาจจะเลยได้ กอรปกับหลักการบริหารงานบุคคลในปัจจุบันเห็นคุณค่าของ "ทุนมนุษย์" ที่ต้องให้ความสำคัญกับคนในองค์กรเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรให้มีความแข็งแกร่งและดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงได้กำหนดให้มีการสรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องานในหน้าที่ จนเกิดผลดี แก่ทางราชการ โดยมอบโล่ประกาศเกียรติคุณพร้อมเงินรางวัลให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย ผู้คุมดีเด่นชาย จำนวน ๑ คน และผู้คุมดีเด่นหญิง จำนวน ๑ คน

ข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

หลักสูตร เจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ ๑๔๘ - ๑๔๙

กรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานที่มีลักษณะการทำงานแตกต่างจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหน่วยงานหลักของกรมราชทัณฑ์ คือ เรือนจำและทัณฑสถาน ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ นอกจากนี้ประสบการณ์ในการทำงานในหน่วยงานของกรมราชทัณฑ์ เป็นประสบการณ์ที่ไม่มีสถาบันการศึกษา ซึ่งผู้เข้ารับราชการใหม่จะต้องเรียนรู้แนวทางและวิธีปฏิบัติเอง ข้าราชการแรกบรรจุส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในเรื่องความเข้าใจและความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ที่ต้องทำในเรือนจำและทัณฑสถานและผู้ที่มิอทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการแรกบรรจุเหล่านี้ ได้แก่ เพื่อนร่วมงานใกล้ชิดและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ดังนั้น ระบบการสอนงาน โดยเพื่อนร่วมงานจึงมีอิทธิพลมากกว่าการฝึกอบรมในระยะสั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงานที่มีประสบการณ์มาก่อน อาจทำให้ข้าราชการแรกบรรจุได้รับภาพหรือข้อมูลที่ไม่ตรงต่อความเป็นจริง ไม่เหมาะสม หรือก่อให้เกิดความย่อท้อ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งไม่ต้องการทำงานอยู่กับกรมราชทัณฑ์อีกต่อไป

กรมราชทัณฑ์ได้ตระหนัก และให้ความสำคัญประเด็นดังกล่าว จึงได้กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพของข้าราชการราชทัณฑ์ใหม่ให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ศรัทธาต่อการเป็นข้าราชการที่ดี และมีความคิดที่เหมาะสม มีคุณธรรมและจิตสำนึกที่ดีเพื่อเป็นกำลังสำคัญขององค์กรต่อไป

เจ้าพนักงานเรือนจำ (แรกรับ) ตำแหน่งประเภททั่วไประดับปฏิบัติงาน และประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๒๔๐ คน ณ ศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการราชทัณฑ์ประจำภาคตะวันออกเฉียง อําเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ศูนย์ฝึกอบรมยุทธวิธีตำรวจกลางหนองสำราย อําเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา แบ่งเป็น

- ❖ รุ่นที่ ๑๔๘ ระหว่างวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑๒๐ คน
- ❖ รุ่นที่ ๑๔๙ ระหว่างวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ - ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑๒๐ คน

เรียน ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์
สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ขอรายงานการฝึกอบรม หลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ ๑๔๘ จำนวน ๑๒๐ คน วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. นางประภาพรธรรม ขจรวัฒนกุล ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ให้เกียรติเป็นประธานพิธีปิด พร้อมให้โอวาทและมอบใบประกาศแก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรม จำนวน ๑๒๐ คน โดยมีนายวิชา เครือจันทร์ นักวิทยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ กล่าวรายงาน ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ชั้น ๓ อาคารเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ <http://www.correct.go.th/pti/>
๓๓๑ /๓ ถนนนนทบุรี ๑ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๕๐๐๐ โทร ๐๒-๕๖๖๒๑๒๑ ๕๖๖-๕๖๕

เรียน ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์
สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ขอรายงานการฝึกอบรม หลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ ๑๔๙ จำนวน ๑๒๐ นาย วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้รับเกียรติจากครูฝึกตำรวจค่ายกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค ๓ เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น. ออกกำลังกาย เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. มีการตรวจค้นตัวบุคคลเสมือน ท่านั้นและท่านอน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๔๕

สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์
๓๓๑ /๓ ถนนนนทบุรี ๑ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๕๐๐๐

โครงการการพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติ วินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2482

การปฏิบัติงานของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการในเรือนจำ และทัณฑสถานต่างๆ เป็นงานที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากข้าราชการในหน่วยงานอื่น ซึ่งหากมีการกระทำผิดวินัย นอกจากจะต้องถูกดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายทั่วไป คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ยังมีกฎหมายเฉพาะที่ใช้กับข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ ในภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมผู้ต้องขังอีกด้วย นั่นก็คือ พระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ อันอาจทำให้เกิดความสับสนว่าการกระทำผิดลักษณะใด จะถูกดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายใดและจะถูกพิจารณาโทษอย่างไร รวมทั้งความหนักเบาของระดับโทษที่จะได้รับจากพฤติการณ์แห่งการทำความผิดด้วย ซึ่งในความเป็นจริงแล้วหลักการแบ่งแยกว่าการกระทำผิดในลักษณะใดเป็นการกระทำผิดที่จะถูกพิจารณาโทษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ นั้น ยังไม่มีความชัดเจนในหลักการแบ่งแยก เนื่องจากการกระทำผิดวินัยในบางกรณี หากพิจารณาจากพฤติการณ์ของการกระทำผิดจะเห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อันมีลักษณะเกี่ยวเนื่องกับการควบคุม กำกับดูแลผู้ต้องขัง ซึ่งเข้าองค์ประกอบตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ แต่หากการกระทำดังกล่าวนั้น ส่งผลเสียหายอย่างร้ายแรงหรือส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ การกระทำดังกล่าว ก็จะถูกพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

จากความไม่ชัดเจนดังกล่าว ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในเรือนจำและทัณฑสถาน ส่วนใหญ่จะไม่ทราบว่ากรกระทำผิดวินัยบางกรณีแม้เป็นการกระทำผิดวินัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม กำกับดูแลผู้ต้องขัง แต่การกระทำผิดวินัยดังกล่าว อาจส่งผลทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ รวมทั้งอาจส่งผลเสียหายต่อภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจะถูกพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2482 โดยระดับโทษที่ได้รับอาจถึงขั้นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้

จากการรายงานพฤติการณ์การกระทำผิดวินัยของบุคลากรในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ปัจจุบันพบว่า มีข้อผิดพลาดหรือไม่เป็นไปในรูปแบบ แนวทางในการปฏิบัติงานด้านการเงิน ทั้งเงินงบประมาณเงินนอกงบประมาณ และด้านการพัสดุมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของจำนวน 310 สำนวน ทำให้กลุ่มงานวินัยและเสริมสร้างสมรรถภาพข้าราชการ กองบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบในการสืบสวนข้อเท็จจริง และสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติ รวมถึงข้อสั่งการต่างๆ ที่ยังไม่ถ่องแท้และเข้าใจอย่างลึกซึ้งทำให้ใช้เวลาในการสืบค้นพยานเอกสาร หลักฐานต่างๆ ประเด็นในการสอบสวน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและพิจารณาเป็นที่ยุติ

เพื่อเป็นการพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ ตลอดจนทักษะที่ดีแก่นิติกรและผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ทางราชการ จึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการคณะกรรมการสอบสวนการดำเนินการทางวินัยและเสริมสร้างสมรรถภาพข้าราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

สำนวนการดำเนินการทางวินัยในปัจจุบัน มีผู้กระทำความผิดวินัยจำนวนมาก ในการดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ฐานใด มาตราใดนั้น การกระทำนั้น เป็นความผิดวินัยข้าราชการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ของ สำนักงาน ก.พ. และพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2482 การดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยได้กำหนดอำนาจหน้าที่และวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยของข้าราชการ เป็นการกระทำผิดวินัยข้าราชการ จึงให้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัย แก่ข้าราชการคนดังกล่าวให้เสร็จสิ้นขึ้นอยู่กับการสอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานในสำนวนวินัยโดยลำพังนั้นเพียงพอที่จะสามารถรับฟังเพื่อพิจารณาวินิจฉัยความผิดและลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการได้แล้วหรือไม่

ถ้าสำนวนวินัยยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังในการลงโทษข้าราชการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการให้ความเป็นธรรมต่อข้าราชการผู้ถูกดำเนินการ ทั้งสองกระบวนการต่างมีผลกระทบต่อข้าราชการผู้ถูกดำเนินการทางวินัยทั้งสิ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ด้านการพัฒนาองค์กร

เป้าประสงค์ 2 การจัดทำฐานข้อมูลและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ถูกต้อง ทันสมัย และใช้ประโยชน์

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนางานราชทัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ❖ โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการบริหารจัดการข้อมูลผู้ต้องขัง
และเชื่อมโยงภายในกระบวนการยุติธรรม

โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการบริหารจัดการ ข้อมูลผู้ต้องขังและเชื่อมโยงข้อมูลภายในกระบวนการยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพระบบข้อมูลผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์ โดยพิจารณาถึงการเชื่อมโยงและการพัฒนาระบบข้อมูลผู้ต้องขังให้มีความน่าเชื่อถือเพื่อให้ข้อมูลผู้ต้องขังด้านต่าง ๆ ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ รวมทั้งส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ ทั้งในด้านฮาร์ดแวร์ที่ต้องมีจำนวนที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพสูงสุดรับกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลผู้ต้องขังประจำเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ซอฟต์แวร์ที่มีความทันสมัย ใช้งานง่าย และมีประสิทธิภาพ สามารถประมวลผลข้อมูลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ตอบสนองต่อความต้องการด้านข้อมูลของผู้ใช้งาน และการเชื่อมโยงเครือข่าย (GIN) ในเรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่งที่มีเสถียรภาพสูง รวดเร็ว และปลอดภัย อันนำไปสู่การนำข้อมูลที่จัดเก็บในฐานข้อมูลของระบบข้อมูลผู้ต้องขัง ณ เครื่องแม่ข่ายที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ มาวิเคราะห์และประมวลผลให้ได้มาซึ่งข้อมูลสถิติและรายงานสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ให้บริการข้อมูลแก่หน่วยงานทั้งภายในกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานภายในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์อันเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานภายนอกอีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานควบคุมดูแลผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเรือนจำและทัณฑสถานมีหน้าที่ในการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องขังเข้าสู่ระบบที่เกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง เช่น ข้อมูลพื้นฐานของผู้ต้องขัง รายละเอียดเกี่ยวกับคดีและหมายศาล เลขบัตรประจำตัวประชาชน (หากมี) ข้อมูลรูปภาพ ๔ ด้าน ข้อมูลลายนิ้วมือ ประวัติการรักษาพยาบาล ประวัติการอบรมและฝึกวิชาชีพ เป็นต้น จากนั้นข้อมูลที่บันทึกและจัดเก็บจะถูกนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ถูกออกแบบและควบคุมการดำเนินงานโดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมราชทัณฑ์ เพื่อจัดทำสถิติข้อมูล รายงาน ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญต่าง ๆ

๒) เพื่อสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ และกระทรวงยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการบริหารการบังคับโทษตามคำพิพากษาและใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหากระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการช่วยลดปัญหาอาชญากรรมได้ ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ จะดำเนินการจัดเก็บความต้องการของส่วนกลางและเรือนจำทัณฑสถานเพิ่มเติมต่อเนื่องทุกปี เพื่อนำมาวิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบงานในระบบข้อมูลผู้ต้องขังเพิ่มเติมและนำไปใช้ประโยชน์

๓) เพื่อให้ระบบข้อมูลผู้ต้องขังมีความสมบูรณ์เพิ่มมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสำรวจและจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมและเพื่อทดแทนของเดิม ที่มีอายุการใช้งานเกิน ๗ ปี เช่น เครื่องสแกนลายนิ้วมือ อุปกรณ์ถ่ายรูปรูปผู้ต้องขัง ในการดำเนินงานระบบข้อมูลผู้ต้องขังให้เพียงพอต่อการใช้งานของเรือนจำทัณฑสถาน

๔) เป็นศูนย์กลางในการส่งต่อข้อมูลผู้กระทำผิดให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์กว่า ๑๙ หน่วยงาน อาทิ กรมการปกครอง (Linkage Center) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น และยังคงมีหน่วยงานที่ร้องขอข้อมูลมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้กรมราชทัณฑ์จะต้องมีการพัฒนาระบบและเพิ่มประสิทธิภาพ การเชื่อมโยงเพื่อให้บริการข้อมูลเพิ่มเติมให้เข้ากับแต่ละหน่วยงานที่ร้องขอข้อมูลมาอย่างต่อเนื่องทุกปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ด้านการพัฒนาองค์กร

เป้าประสงค์ 3 การพัฒนากรมราชทัณฑ์เป็นองค์กร สมรรถนะสูง

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาหน่วยงานในสังกัดให้เป็นองค์กร สมรรถนะสูง

- ❖ หลักสูตร พศติเรือนจำ รุ่นที่ 69
- ❖ หลักสูตร ผู้คุมมืออาชีพ รุ่นที่ 13 - 15
- ❖ หลักสูตร การขับเคลื่อนเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดกรุงเทพของกรมราชทัณฑ์

หลักสูตร ทัศนคติเรือนจำ รุ่นที่ 69

งานราชทัณฑ์ถือเป็นภารกิจที่มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อสังคม เนื่องจากการปกป้องคุ้มครองประชาชนให้เกิดความปลอดภัย ด้วยการควบคุมและอบรมแก้ไขผู้กระทำผิด มุ่งหวังให้สามารถปรับเปลี่ยนความคิด ทัศนคติในการดำรงชีวิตและพัฒนาปรับปรุงคน โดยไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ดังนั้น งานราชทัณฑ์จึงเป็นงานที่มีความยากลำบาก และต้องอาศัยทักษะความรู้ประสบการณ์เฉพาะทางที่ผ่านกระบวนการอบรมถ่ายทอดอย่างเป็นระบบมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งที่ผ่านมารกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในหลายระดับชั้นตั้งแต่แรกเข้าทำงาน จนถึงระดับหัวหน้า และผู้บัญชาการเรือนจำรวมถึงการขยายขอบเขตเนื้อหาการฝึกอบรมครอบคลุมให้ครบทุกลักษณะงาน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ในการพัฒนาเจ้าพนักงานเรือนจำ ตรีตามตรา 18 ในการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ ซึ่งการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ เป็นการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ เป็นการจัดฝึกอบรมและพัฒนาสมรรถนะขีดความสามารถให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานราชทัณฑ์ด้านต่างๆ อย่างมีอาชีพ โดยเฉพาะข้าราชการราชทัณฑ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทัศนคติเรือนจำ ต้องปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบรองลงมาจากผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถาน ซึ่งมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการช่วยขับเคลื่อนการบริหารเรือนจำและทัณฑสถานตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งบริหารจัดการภารกิจในความรับผิดชอบให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมราชทัณฑ์ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เป็นข้าราชการราชทัณฑ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทัศนคติเรือนจำ จึงได้กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตรทัศนคติเรือนจำ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสมรรถนะในการทำงาน พร้อมทั้งจะนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ทางการปกครองเรือนจำได้อย่างมีอาชีพพร้อมปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีความรับผิดชอบที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งบประมาณในการดำเนินงาน (ถ้ามี) เป็นเงิน 348,560 บาท

ผลการดำเนินงาน

- รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 2 – 13 มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖3

มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 50 คน

หลักสูตร ผู้คุมมืออาชีพ รุ่นที่ 13 - 15

กรมราชทัณฑ์ มีพันธกิจในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมืออาชีพ และบำบัดฟื้นฟูและแก้ไขผู้กระทำผิด ให้กลับสู่สังคมและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข โดยไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบุคลากรของกรมราชทัณฑ์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนพันธกิจสู่ผลสัมฤทธิ์และสร้างความยั่งยืนให้องค์กร โดยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เป็นข้าราชการราชทัณฑ์ 4.0 เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานราชทัณฑ์ มีทักษะในการทำงานที่หลากหลาย มีความเป็นมืออาชีพในงานราชทัณฑ์ สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบร่วมกันในการปฏิบัติงาน (Alignment and Accountability) การปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่กรมราชทัณฑ์ยุคดิจิทัล (Digital Skill and Literacy) การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อเกิดนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน (Creative and Innovation) การสร้างพันธมิตรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงชุมชน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานราชทัณฑ์แบบประชารัฐ (Partnership and Collaboration)

กรมราชทัณฑ์ได้ตระหนัก และให้ความสำคัญในการพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมเชิงกลยุทธ์ จึงได้กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตร ผู้คุมมืออาชีพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสมรรถนะในการทำงาน พร้อมทั้งจะนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

งบประมาณในการดำเนินงาน เป็นเงิน ๓๔๘,๕๖๐ บาท

ผลการดำเนินงาน

- รุ่นที่ 13 ระหว่างวันที่ 10 – 28 สิงหาคม 2563
มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๐ คน
- รุ่นที่ 14 ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 18 กันยายน 2563
มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 53 คน
- รุ่นที่ 15 ระหว่างวันที่ 24 สิงหาคม - 11 กันยายน 2563
มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 80 คน

หลักสูตร การขับเคลื่อนเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดกรุงเทพของกรมราชทัณฑ์

ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง หรือข้อกำหนดกรุงเทพ ได้รับการลงมติรับรองโดยที่ประชุมใหญ่องค์การสหประชาชาติ ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินงานตามข้อกำหนดกรุงเทพ ตามแผนปฏิบัติการการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง ในเรือนจำ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561 – 2564) เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานของกรมราชทัณฑ์ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องภายใต้กระบวนการทัศน์ การเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงาน เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าสะท้อนการทำงานให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (Access to Justice) สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Competitiveness) และยกระดับขีดสมรรถนะขององค์กรและบุคลากรกรมราชทัณฑ์

ดังนั้น ผู้ที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้ต้องขังหญิงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องได้รับการเสริมสร้างองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง ให้สอดคล้องตามข้อกำหนดว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงภายในเรือนจำ สามารถปฏิบัติงานตามแผนการการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ได้อย่างถูกต้องและมีมนุษยธรรม เป็นการพัฒนางานราชทัณฑ์ของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป

งบประมาณในการดำเนินงาน เป็นเงิน 540,200 บาท

- รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 18 – 29 พฤศจิกายน 2562

มีผู้ผ่านเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 58 คน

ส่วนที่ 3

รายงานทางการเงิน

FINANCIAL REPORTING

กรมราชทัณฑ์
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

			(หน่วย : บาท)
	หมายเหตุ	2563	2562
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	1,728,923,217.49,	1,838,801,858.10
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	146,259,370.43,	228,205,956.29
เงินลงทุนระยะสั้น		1,202,192.65,	1,194,859.55
สินค้าคงเหลือ	7	242,990,270.59,	237,916,517.72
วัสดุคงเหลือ	8	120,883,592.29,	125,712,035.11
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	148,878.47,	150,028.57
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		2,240,407,521.92	2,431,981,255.34
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ระยะยาว	10	3,351,331.93,	3,429,802.90
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	11	17,258,321,923.06,	16,574,721,735.54
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	61,207,403.19,	79,908,545.23
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	13	5,780,917.34,	6,026,344.43
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		17,328,661,575.52	16,664,086,428.10
รวมสินทรัพย์		19,569,069,097.44	19,096,067,683.44

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

(นายปราโมทย์ ทองศรี)

ผู้อำนวยการกองบริหารทรัพยากรบุคคล

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

(นายอายุตม์ สินธพพันธุ์)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

		2563	2562
	หมายเหตุ		
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	14	3,850,383,608.60	1,460,782,557.99
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น		11,401.58	6.68
เงินรับฝากระยะสั้น	15	583,381,749.35	932,020,742.20
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	16	2,850.00	534,955.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>4,433,779,609.53</u>	<u>2,393,338,261.87</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	17	91,224,727.10	94,817,782.80
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		6,419,000.00	6,419,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		547,195.91	547,195.91
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>98,190,923.01</u>	<u>101,783,978.71</u>
รวมหนี้สิน		<u>4,531,970,532.54</u>	<u>2,495,122,240.58</u>
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		<u>15,037,098,564.90</u>	<u>16,600,945,442.86</u>
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		10,031,606,878.51	10,032,187,849.21
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		5,005,491,686.39	6,568,757,593.65
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		<u>15,037,098,564.90</u>	<u>16,600,945,442.86</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

(นายปราโมทย์ ทองศรี)

ผู้อำนวยการกองบริหารทรัพยากรบุคคล
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

(นายอายุตม์ สินธพพันธุ์)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

			(หน่วย : บาท)
	หมายเหตุ	2563	2562
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	20	16,641,966,313.56	16,821,831,065.89
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	21	2,428,235,190.07	1,938,765,414.90
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	22	328,641,620.74	87,686,498.41
รายได้อื่น	23	22,701,371.32	11,495,200.98
รวมรายได้		19,421,544,495.69	18,859,778,180.18
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	24	6,828,377,746.50	6,477,054,228.74
ค่าบำเหน็จบำนาญ	25	1,723,591,024.38	1,585,850,300.90
ค่าตอบแทน	26	517,937,012.54	467,612,580.21
ค่าใช้สอย	27	1,059,580,237.14	627,788,286.72
ค่าวัสดุ	28	8,786,622,298.59	6,210,493,539.97
ค่าสาธารณูปโภค	29	807,949,652.22	914,069,736.56
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	30	1,134,256,763.60	1,094,304,114.07
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	31	41,307,916.34	35,156,139.74
ค่าใช้จ่ายอื่น	32	70,722,716.91	51,228,970.57
รวมค่าใช้จ่าย		20,970,345,368.22	17,463,557,897.48
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน		(1,548,800,872.53)	1,396,220,282.70
ต้นทุนทางการเงิน/รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ		(11,401.08)	(58,698.42)
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(1,548,812,273.61)	1,396,161,584.28

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

(นายปราโมทย์ ทองศรี)

ผู้อำนวยการกองบริหารทรัพยากรบุคคล

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

(นายอายุตม์ สินธพพันธุ์)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรมราชทัณฑ์ จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2458 และต่อมาในปี พ.ศ. 2469 ได้ยุบกรมราชทัณฑ์ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม และโอนไปเป็นแผนกราชทัณฑ์ สังกัดกระทรวงมหาดไทย ตามลำดับ ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2479 การราชทัณฑ์ได้ยกฐานะเป็นกรมราชทัณฑ์ และมีการตราพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 มีหน้าที่เกี่ยวกับการเรือนจำ การกักกันผู้มีสันดานเป็นโจรผู้ร้าย การฝึกและอบรมเด็กดัดสันดาน และในส่วนภูมิภาคได้มีการกำหนดเป็นเรือนจำจังหวัดและเรือนจำอำเภอ ในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้โอนย้ายกรมราชทัณฑ์กลับมาสังกัดกระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กร พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแล ตามหน้าที่และอำนาจของกรม ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักอาชญาวิทยา และหลักทัณฑวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม
4. พัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการ หลักเกณฑ์ มาตรฐาน วิธีการปฏิบัติ และการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ในระหว่างที่ถูกควบคุมตัวเพื่อรอการตรวจพิสูจน์ในสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ตามกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กรมราชทัณฑ์ ตั้งอยู่เลขที่ 222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11000

กรอบกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 14,356,566,900.00 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 13,655,829,987.84 บาท) โดยแยกเป็นงบลงทุน จำนวน 2,523,638,400.00 บาท และงบประจำ จำนวน 11,832,928,500.00 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานบุคลากรภาครัฐ(ด้านความมั่นคง) แผนงานบุคลากรภาครัฐด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ แผนงานยุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ และแผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

นอกจากนี้ หน่วยงานยังได้รับการจัดสรรงบบุคลากรเพิ่มเติมอีก จำนวน 310,823,161.29 บาท รวมเป็นเงินงบประมาณ (สุทธิ) จำนวน 14,667,390,061.29 บาท

กรมราชทัณฑ์ มีหน่วยงานระดับหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัด จำนวน 143 แห่ง แบ่งเป็นหน่วยเบิกจ่ายส่วนภูมิภาค จำนวน 142 แห่ง และหน่วยเบิกจ่ายส่วนกลาง จำนวน 1 แห่ง ซึ่งรับผิดชอบบริหารจัดการ เงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในส่วนของแต่ละแห่ง หน่วยเบิกจ่ายดังกล่าวไม่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานและไม่มีการจัดทำรายงานการเงินแยกกัน รายการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายทุกแห่งจึงได้นำมาแสดงรวมไว้ในรายงานการเงินฉบับนี้

รายการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายได้รวมเงินนอกงบประมาณประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้มีความรู้ และการจัดอบรมวิชาชีพ และการฝึกหัดงานการทำงานในแต่ละวิชาชีพตามความถนัด เช่น โรงพิมพ์ ช่างไม้ ช่างเชื่อมช่างก่อสร้าง ประกอบอาหาร นวดแผนไทย ตัดเย็บเสื้อผ้า ทอผ้า เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ และการทำประโยชน์แก่สังคม เช่น การลอกท่อระบายน้ำ การทำความสะอาดสาธารณสุขสมบัติ เป็นต้น เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการจากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขังได้รับอนุมัติให้เก็บไว้เป็นทุนฝึกวิชาชีพและการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง และจ่ายเป็นเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขังและเจ้าพนักงานเรือนจำ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0406.3/11438 ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2559

2. เงินบำรุงทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ เป็นเงินที่โรงพยาบาลได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์จากการดำเนินงานในกิจการของโรงพยาบาลรวมถึงดอกผลที่เกิดจากเงินดังกล่าว และจะนำไปก่อกั้นผูกพันหรือจ่ายได้เฉพาะกรณีที่พึงจ่ายได้จากเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อกิจการในหน้าที่ของโรงพยาบาล และเสริมสร้างระบบบริการและคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและผู้ต้องขัง ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยเงินบำรุงทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2562

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/ว 357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่น ในนโยบายการบัญชี

รายงานการเงินของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลาง และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่อยู่ภายใต้สังกัดกรม รายการที่ปรากฏในรายงานการเงิน รวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาลและอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการ ให้แก่รัฐบาลภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของรายงานการเงิน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่

ในระหว่างปีปัจจุบัน กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ ที่จะมีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต โดยถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2563 ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากการไม่แลกเปลี่ยน

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินทดรองราชการ เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อท่อดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อย ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ และต้องคืนให้รัฐบาลเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้เงิน การใช้จ่ายเงินทดรองราชการจะบันทึกควบคุมโดยทะเบียน ยอดบัญชีเงินทดรองราชการจะเป็นยอดคงที่ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ เมื่อหน่วยงานใช้จ่ายเงินทดรองราชการแล้วจะรวบรวมหลักฐานการจ่ายเพื่อเบิกเงินงบประมาณมาชดใช้เงินทดรองราชการ หน่วยงานจะบันทึกรับรู้เงินทดรองราชการเมื่อได้รับเงินควบคู่ไปกับการบันทึกเงินทดรองราชการรับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน

- รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินฝากสถาบันการเงิน เงินฝากคลัง และเงินลงทุนระยะสั้น ที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำ

4.2 ลูกหนี้

- ลูกหนี้ค่าขายสินค้าหรือบริการ รับรู้ตามจำนวนเงินที่มีสิทธิได้รับชำระ
- ลูกหนี้เงินยืม รับรู้ตามจำนวนเงินในสัญญายืม

4.3 เงินลงทุน

- เงินลงทุนแยกแสดงในงบแสดงฐานะการเงิน เป็นเงินลงทุนระยะสั้นภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน และเงินลงทุนระยะยาวภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
- เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน หากมีความตั้งใจจะถือไว้เกินกว่า 1 ปี จะจัดเป็นเงินลงทุนระยะยาว
- หน่วยงานจัดประเภทเงินลงทุนเมื่อได้มา และทบทวนการจัดประเภททุกสิ้นปี

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินค้าสำเร็จรูป งานระหว่างทำ วัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ในการผลิตเพื่อขายหรือให้บริการ แสดงตามราคาทุนของวัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ในการผลิตเท่านั้น ค่าแรงงานในการผลิตเป็นเงินรางวัลจ่ายให้กับผู้ต้องซึ่งรับรู้เป็นค่าตอบแทนในรายงานการเงิน ค่าใช้จ่ายในการผลิตรับรู้เป็นต้นทุนขายในรายงานการเงิน

4.5 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีความซับซ้อนถาวร แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO)

4.6 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างแสดงตามราคาทุน
- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป ยกเว้นรายการที่ได้มาก่อนปี 2563 รับรู้เป็นสินทรัพย์เมื่อมีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
- ราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิมถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
- ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ ดังนี้

<u>ประเภทสินทรัพย์</u>	<u>อายุการใช้งาน (ปี)</u>
อาคารสำนักงานและอาคารเพื่อประโยชน์อื่น ที่มีโครงสร้างเป็นคอนกรีต	30 - 40
อาคารและบ้านพักอาศัยและอาคารเพื่อประโยชน์อื่น ที่มีโครงสร้างเป็นไม้	10 - 30
สิ่งปลูกสร้างถาวร	25 - 30
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราว	12 - 15
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า ตามอายุสัญญาเช่าหรือไม่เกิน	10
ครุภัณฑ์สำนักงาน	3 - 12
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3 - 5
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5 - 15
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5 - 10
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	2 - 10
- ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และงานระหว่างก่อสร้าง	

4.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2 - 20 ปี
--------------------	-----------

4.8 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสินทรัพย์รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการได้รับเงินสดที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดในการใช้จ่ายเงิน ซึ่งหน่วยงานยังไม่อาจรับรู้รายได้

รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

4.9 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการขอรับเงินเข้าบัญชีหน่วยงาน
- 2) เมื่ออนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงินแล้วในกรณีเป็นการจ่ายตรงให้กับผู้มีสิทธิรับเงิน
- 3) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการเบิกหักผลส่งไม่รับตัวเงิน

4.9 รายได้จากเงินงบประมาณ (ต่อ)

หน่วยงานแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินตามจำนวนเงินงบประมาณที่ขอเบิกสิทธิจากเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน งบประมาณเบิกแทนกันแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานผู้เบิกแทน

4.10 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

รายได้จากการขายสินค้าและบริการ เป็นรายได้ที่หน่วยงานได้รับอนุญาตให้เก็บรายได้นั้นไว้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงาน จะรับรู้เป็นรายได้เมื่อหน่วยงานส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับผู้ซื้อ

4.11 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ด้วยยอดสุทธิหลังจากหักส่วนที่จัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณตามที่ได้รับการยกเว้น รายได้แผ่นดินและรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

4.12 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากเงินโอนและเงินบริจาคจากบุคคลอื่นนอกจากหน่วยงานภาครัฐ รับรู้เมื่อได้รับเงินยกเว้นในกรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้จ่ายเงิน หรือได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานเกินหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น หรือเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินสดในมือ	25,065,759.36	34,914,173.14
เงินทรงรอราชการ	6,419,000.00	6,419,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	428,133,021.26	409,802,415.07
เงินฝากคลัง	1,269,305,436.87	1,387,666,269.89
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	<u>1,728,923,217.49</u>	<u>1,838,801,858.10</u>

เงินสดในมือ เป็นเงินสดและเช็คธนาคาร นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อรอนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินสดในมือ จำนวน 25,065,759.36 บาท แต่ยอดตามรายละเอียด จำนวน 22,743,097.29 บาท ประกอบด้วย เงินฝากของผู้ต้องขัง จำนวน 9,867,471.90 บาท เงินประกันอื่น จำนวน 3,662,396.00 บาท (หมายเหตุ 15) เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จำนวน 9,165,017.29 บาท และเงินนอกงบประมาณอื่น จำนวน 48,212.10 บาท ยอดตามบัญชีสูงกว่ายอดตามรายละเอียด จำนวน 2,322,662.07 บาท เกิดจากการบันทึกบัญชีในระบบ GFMS ไม่ถูกต้อง ซึ่งได้ปรับปรุงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 แล้ว

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ต่อ)

เงินทรองราชการ จำนวน 6,419,000.00 บาท เป็นเงินที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในสำนักงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทรองราชการ พ.ศ. 2562 ซึ่งจะต้องส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่าย ยอดคงเหลือสิ้นปี ประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร และใบสำคัญที่เบิกจากเงินทรองราชการแล้วรอเบิกชดเชย

เงินฝากสถาบันการเงิน เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับธนาคารของรัฐ ภายใต้ข้อกำหนดของกระทรวงการคลัง โดยมีดอกเบี้ยซึ่งต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เงินฝากสถาบันการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานตามปกติได้

เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 428,133,021.26 บาท แต่ยอดตามรายละเอียด จำนวน 427,987,961.27 บาท ประกอบด้วย เงินฝากของผู้ต้องขัง จำนวน 14,700,915.59 บาท เงินรับโอนจากกรมบัญชีกลางรอจ่ายให้ผู้มีสิทธิ จำนวน 93,708,149.53 บาท เงินประกันสัญญา จำนวน 9,807,049.78 บาท เงินรับบริจาค จำนวน 12,399,753.28 บาท เงินอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น จำนวน 29,345,842.93 บาท เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จำนวน 261,674,305.25 บาท เงินกองทุนโลก จำนวน 5,466,685.15 บาท และเงินนอกงบประมาณอื่น จำนวน 885,259.76 บาท ยอดตามบัญชีสูงกว่ายอดตามรายละเอียด จำนวน 145,059.99 บาท เกิดจากการบันทึกบัญชีในระบบ GFMS ไม่ถูกต้อง ซึ่งได้ปรับปรุงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 แล้ว

เงินฝากคลัง เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมาย โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัดในการใช้จ่ายและเป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเพื่อจ่ายต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎหมายอันเป็นที่มาของเงินฝากคลัสนั้น หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติได้ แต่มีหน้าที่ถือไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง

เงินฝากคลัง จำนวน 1,269,305,436.87 บาท แต่ยอดตามรายละเอียด จำนวน 1,268,723,803.36 บาท ประกอบด้วย เงินฝากของผู้ต้องขัง จำนวน 405,829,994.34 บาท เงินประกันอื่น จำนวน 114,943,836.51 บาท เงินบำรุงทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 110,810,000.00 บาท เงินบำรุงสถานพยาบาลเรือนจำกลางบางขวาง จำนวน 12,636,674.38 บาท เงินบำรุงสถานพยาบาลเรือนจำจังหวัดนนทบุรี จำนวน 3,082,168.50 บาท (หมายเหตุ 15) เงินบริจาค จำนวน 15,472,097.38 บาท เงินบูรณะทรัพย์สิน จำนวน 888,515.02 บาท เงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จำนวน 603,300,409.27 บาท และเงินนอกงบประมาณอื่น จำนวน 1,760,107.96 บาท ยอดตามบัญชีสูงกว่ายอดตามรายละเอียด จำนวน 581,633.51 บาท อยู่ระหว่างการตรวจสอบหาสาเหตุเพื่อปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้อง

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ลูกหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ	2,000,800.75	2,060,780.61
ลูกหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	79,517,588.18	80,390,287.04
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	353,997.02	253,464.00
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	243,716.00	692,400.00
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์	7,405,323.59	6,328,125.77
เงินจ่ายล่วงหน้า	1,692,137.04	380,584.00
รายได้ค้างรับ	49,577,333.01	140,656,687.77
ลูกหนี้เจ้าหนี้ระหว่างกัน	4,924,426.95	3,166,108.24
ลูกหนี้อื่น	544,047.89	609,735.34
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น	146,259,370.43	228,205,956.29

ลูกหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ ลูกหนี้การค้า-บุคคลภายนอก และลูกหนี้อื่น-บุคคลภายนอก หน่วยงานไม่มีนโยบายสำหรับการกำหนดระยะเวลาในการชดใช้

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

ลูกหนี้เงินยืม				(หน่วย:บาท)
	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2563				
ในงบประมาณ	235,797.02	-	118,200.00	353,997.02
นอกงบประมาณ	95,650.00	-	148,066.00	243,716.00
นอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์	5,163,548.40	-	2,241,775.19	7,405,323.59
2562				
ในงบประมาณ	202,914.00	-	50,550.00	253,464.00
นอกงบประมาณ	530,600.00	-	161,800.00	692,400.00
นอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์	4,590,461.77	-	1,737,664.00	6,328,125.77

หมายเหตุ 7 สินค้าคงเหลือ

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
วัตถุดิบ	149,050,144.23	177,035,969.20
สินค้าระหว่างผลิต	8,120,299.28	5,921,526.31
สินค้าสำเร็จรูป	85,819,827.08	54,959,022.21
รวม สินค้าคงเหลือ	<u>242,990,270.59</u>	<u>237,916,517.72</u>

หมายเหตุ 8 วัสดุคงเหลือ

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
วัสดุคงคลัง	120,883,592.29	125,712,035.11
รวม วัสดุคงเหลือ	<u>120,883,592.29</u>	<u>125,712,035.11</u>

วัสดุคงเหลือ จำนวน 120,883,592.29 บาท เป็นวัสดุของเงินงบประมาณ จำนวน 5,798,793.25 บาท และของเงินนอกงบประมาณ (เงินผลพลอยได้) จำนวน 115,084,799.04 บาท

หมายเหตุ 9 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	52,413.47	53,563.57
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	96,465.00	96,465.00
รวม สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	<u>148,878.47</u>	<u>150,028.57</u>

หมายเหตุ 10 ลูกหนี้ระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินขาดบัญชี	3.03	-
เงินจ่ายล่วงหน้าระยะยาว	6,000.00	14,870.00
ลูกหนี้ระยะยาว	3,345,328.90	3,414,932.90
รวม ลูกหนี้ระยะยาว	<u>3,351,331.93</u>	<u>3,429,802.90</u>

หมายเหตุ 11 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ที่ดิน	-	832,653.90
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	19,982,846,515.31	18,162,564,314.75
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(7,446,384,206.44)	(6,844,395,351.16)
อาคารและสิ่งปลูกสร้างสุทธิ	2,536,462,308.87	11,318,168,963.59
ครุภัณฑ์	6,533,626,679.47	6,052,719,499.78
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	(4,423,712,469.14)	(3,935,211,687.33)
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	2,109,914,210.33	2,117,507,812.45
งานระหว่างก่อสร้าง	2,611,945,403.86	3,138,212,305.60
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	17,258,321,923.06	16,574,721,735.54

หมายเหตุ 12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	189,161,280.00	189,136,280.00
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม-สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	127,953,876.81	109,227,734.77
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ	61,207,403.19	79,908,545.23

หมายเหตุ 13 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	5,780,917.34	6,026,344.43
รวม สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	5,780,917.34	6,026,344.43

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น คือ สวนป่า หมายถึง พรรณไม้ที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ปลูกไว้เพื่อใช้เป็นวัสดุให้ผู้ต้องขังฝึกวิชาชีพก่อนปล่อยตัวออกจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ได้แก่ ไม้ยืนต้น เช่น ยูคา ยางพารา

หมายเหตุ 14 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เจ้าหนี้การค้า	189,881,576.94	143,571,023.66
เจ้าหนี้อื่น	3,012,134,402.99	469,509,221.45
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	485,354,680.20	581,401,136.51
ใบสำคัญค้างจ่าย	131,748,374.46	215,710,741.78
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น-หน่วยงานภาครัฐ	1,160.00	1,767.00
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น-บุคคลภายนอก	31,263,414.01	50,588,667.59
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	3,850,383,608.60	1,460,782,557.99

หมายเหตุ 15 เงินรับฝากระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินรับฝากอื่น		
1. เงินฝากของผู้ต้องขัง	430,398,381.83	628,296,003.71
2. เงินบำรุงทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	-	78,410,000.00
3. เงินบำรุงสถานพยาบาลเรือนจำกลางบางขวาง	-	11,463,021.43
4. เงินบำรุงสถานพยาบาลเรือนจำจังหวัดนนทบุรี	3,082,168.50	-
5. เงินรับฝากอื่น	9,262,310.28	13,745,497.56
รวม เงินรับฝากอื่น	442,742,860.61	731,914,522.70
เงินประกันผลงาน	11,213,320.86	42,179,545.58
เงินประกันอื่น	129,425,567.88	157,926,673.92
รวม เงินฝากระยะสั้น	583,381,749.35	932,020,742.20

เงินฝากของผู้ต้องขัง เป็นเงินที่กรมราชทัณฑ์รับฝากจากผู้ต้องขังภายในเรือนจำ/ทัณฑสถานไว้เป็นเงินสด และนำฝากธนาคารพาณิชย์ภายในวงเงินที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ส่วนที่เกินวงเงินจะนำฝากคลัง

เงินฝากของผู้ต้องขัง จำนวน 430,398,381.83 บาท ประกอบด้วย เงินสดในมือ จำนวน 9,867,471.90 บาท เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 14,700,915.59 บาท และเงินฝากคลัง จำนวน 405,829,994.34 บาท (หมายเหตุ 5)

เงินบำรุงสถานพยาบาลเรือนจำจังหวัดนนทบุรี เป็นเงินที่สถานพยาบาลเรือนจำจังหวัดนนทบุรีได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์จากการดำเนินงานในกิจการของโรงพยาบาลรวมถึงดอกผลที่เกิดจากเงินดังกล่าว เก็บรักษาไว้เป็นเงินสด และเงินฝากธนาคารภายในวงเงินที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ส่วนที่เกินวงเงินจะนำฝากคลัง

หมายเหตุ 15 เงินรับฝากกระยะสั้น (ต่อ)

เงินประกันอื่น เป็นเงินประกันสัญญาและเงินประกันของ จำนวน 129,425,567.88 บาท แต่ยอดตามรายละเอียด จำนวน 129,189,230.26 บาท ประกอบด้วย เงินสดในมือ จำนวน 3,662,396.00 บาท เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 9,920,850.88 บาท เงินฝากคลัง จำนวน 114,943,836.51 บาท (หมายเหตุ 5) และเงินประกันของเงินผลพลอยได้จากการฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง จำนวน 662,146.87 บาท ยอดตามบัญชีสูงกว่ายอดตามรายละเอียด จำนวน 236,337.62 บาท เกิดจากการบันทึกบัญชีในระบบ GFMS ไม่ถูกต้อง ซึ่งได้ปรับปรุงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 แล้ว

หมายเหตุ 16 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

	2563	2562
รายได้ค่าบริการรับล่วงหน้า	2,850.00	534,955.00
รวม หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>2,850.00</u>	<u>534,955.00</u>

หมายเหตุ 17 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

	2563	2562
รายได้รอการรับรู้	91,224,727.10	94,817,782.80
รวม เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	<u>91,224,727.10</u>	<u>94,817,782.80</u>

หมายเหตุ 18 ภาระผูกพัน

18.1 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

หน่วยงานในฐานะผู้เช่ามีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ดังนี้

	2563	2562
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	205,656,000.00	308,484,000.00
รวม	<u>205,656,000.00</u>	<u>308,484,000.00</u>

18.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

	2563	2562
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้		
ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	2,904,082,775.81	1,600,463,727.40
รวม	<u>2,904,082,775.81</u>	<u>1,600,463,727.40</u>

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดหาสินทรัพย์

หมายเหตุ 18 ภาวะผูกพัน (ต่อ)

18.3 ภาวะผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

หน่วยงานมีภาวะผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2562	2562
ไม่เกิน 1 ปี	-	28,647,490.00
รวม	-	28,647,490.00

หมายเหตุ 19 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

กรมราชทัณฑ์มีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการผูกพันคดีรายที่สำคัญ ดังนี้

19.1 ผู้ฟ้องเรียกเงินดอกเบี้ยที่เกิดจากกรณีกรมราชทัณฑ์ค้างชำระเงินค่าเครื่องอุปโภคบริโภค สำหรับใช้เลี้ยงผู้ต้องขังของเรือนจำกลางลพบุรี เรือนจำจังหวัดอ่างทอง เรือนจำกลางสมุทรสงคราม เรือนจำพิเศษพัทยา และเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยกรมราชทัณฑ์ได้เบิกจ่ายเงินค่าเครื่องอุปโภคบริโภค สำหรับใช้เลี้ยงผู้ต้องขังให้กับผู้ฟ้องไปครบถ้วนแล้ว คงเหลือส่วนของดอกเบี้ยจำนวน 17,925,527.24 บาท อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

19.2 กรณีก่อสร้างเรือนจำกลางชลบุรี ผู้ฟ้องเรียกเงินค่าจ้างที่หักไว้เป็นค่าปรับเกิน จำนวน 3,984,000.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันที่ 3 มิถุนายน 2560 จนถึงวันฟ้อง เป็นระยะเวลา 2 ปี คิดเป็นเงินจำนวน 597,000.00 บาท และเรียกเงินค่าจ้างงานที่หักไว้เป็นค่าปรับ จำนวน 60,092,000.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันที่ 15 มีนาคม 2559 จนถึงวันฟ้อง รวมระยะเวลา 3 ปี 2 เดือน 19 วัน เป็นเงินจำนวน 14,509,714.61 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 79,182,714.61 บาท โดยคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนนทบุรี

19.3 กรณีจ้างปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์ ผู้ฟ้องคดีแจ้งส่งแผนงานก่อสร้างเบื้องต้นและอ้างว่า ได้เข้าทำงานในพื้นที่และพบปัญหาอุปสรรคที่ขวางการทำงานและอ้างว่าได้แจ้งกรมราชทัณฑ์หลายครั้งแล้ว แต่กรมราชทัณฑ์ยังไม่แก้ไขและไม่แจ้งแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงออกจดหมายยกเลิกสัญญาจ้าง และขอหลักประกันสัญญาคืน จำนวน 174,000 บาท และฟ้องเรียกเงินชดเชยค่าเสียหาย จำนวน 1,085,350.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ตั้งแต่วันฟ้องจนกว่าจะฟ้องเสร็จ โดยคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ผูกพันร้องแล้ว และเชื่อมั่นว่าเมื่อคดีถึงที่สุด จะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างมีสาระสำคัญ

หมายเหตุ 20 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบบุคลากร	5,365,820,790.95	5,018,670,695.66
รายได้จากงบดำเนินงาน	6,632,074,525.52	6,738,167,683.36
รายได้จากงบลงทุน	1,086,734,563.44	655,036,007.45
รายได้จากงบอุดหนุน	6,641,694.24	6,679,952.40
รายได้จากงบกลาง	2,346,366,813.68	2,202,254,707.81
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	6,791,741.00	5,833,500.00
รวม	15,444,430,128.83	14,626,642,546.68
หัก เบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ	(12,298,028.64)	(16,888,469.09)
รวมรายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน-สุทธิ	<u>15,432,132,100.19</u>	<u>14,609,754,077.59</u>
รายได้จากงบประมาณปีก่อนๆ (เงินกันไว้เบิกเหลือมปี-เบิกจ่ายปีปัจจุบัน)		
รายได้จากงบดำเนินงาน	94,935,221.36	183,241,220.42
รายได้จากงบลงทุน	1,097,748,219.03	972,249,117.99
รายได้จากงบอุดหนุน	168,423.00	31,229.00
รายได้จากงบกลาง	16,982,349.98	1,056,189,491.07
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	-	365,929.82
รวมรายได้จากงบประมาณปีก่อนๆ	<u>1,209,834,213.37</u>	<u>2,212,076,988.30</u>
รวม รายได้จากงบประมาณ	<u><u>16,641,966,313.56</u></u>	<u><u>16,821,831,065.89</u></u>

หมายเหตุ 21 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้จากการขายสินค้า	2,400,556,108.62	1,919,287,131.86
รายได้จากการให้บริการ	27,679,081.45	19,478,283.04
รวม รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	<u><u>2,428,235,190.07</u></u>	<u><u>1,938,765,414.90</u></u>

หมายเหตุ 22 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้จากการช่วยเหลือฯ-หน่วยงานภาครัฐ	125,914,156.26	43,531,770.00
รายได้จากการช่วยเหลือฯจากแหล่งอื่น	298,530.00	1,512,625.96
รายได้จากการรับโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงาน	15,834,861.31	4,280.53
รายได้จากการบริจาค	186,594,073.17	42,637,821.92
รวม รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	328,641,620.74	87,686,498.41

หมายเหตุ 23 รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	39,937.65	1,053.34
รายได้อื่น	22,661,433.67	11,494,147.64
รวม รายได้อื่น	22,701,371.32	11,495,200.98

หมายเหตุ 24 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินเดือน	4,944,637,373.44	4,697,816,325.69
ค่าล่วงเวลา	774,915,571.00	779,969,414.00
เงินประจำตำแหน่ง	-	31,500.00
ค่าจ้าง	60,635,480.12	56,986,975.57
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	297,023,731.34	279,030,554.58
เงินช่วยค่าครองชีพ	6,651,020.18	6,667,739.54
เงินรางวัล	93,170.00	110,000.00
ค่ารักษาพยาบาล	389,767,227.54	395,683,558.92
เงินช่วยการศึกษาบุตร	41,241,447.50	45,518,379.00
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	3,205,594.75	3,463,851.96
เงินชดเชย กบข	66,322,668.35	64,467,827.44
เงินสมทบ กบข	99,484,002.39	96,695,996.06
เงินสมทบ กสจ	874,627.35	882,325.80

หมายเหตุ 24 ค่าใช้จ่ายบุคลากร (ต่อ)

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	13,327,122.45	14,219,757.66
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	302,503.61	408,193.79
ค่าเช่าบ้าน	15,851,181.26	14,499,923.19
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	114,045,025.22	20,601,905.54
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	6,828,377,746.50	6,477,054,228.74

หมายเหตุ 25 ค่าบำเหน็จบำนาญ

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
บำนาญ	1,201,899,557.78	1,091,997,181.84
เงินช่วยค่าครองชีพ	92,058,899.77	93,828,842.01
บำเหน็จ	13,528,261.70	14,352,113.90
บำเหน็จตกทอด	68,109,311.23	57,270,880.33
บำเหน็จดำรงชีพ	100,922,374.85	91,431,361.20
ค่ารักษาพยาบาล	234,695,126.02	218,579,343.26
เงินช่วยการศึกษาบุตร	3,674,041.59	3,299,657.75
บำเหน็จบำนาญอื่น	8,703,451.44	15,090,920.61
รวม ค่าบำเหน็จบำนาญ	1,723,591,024.38	1,585,850,300.90

หมายเหตุ 26 ค่าตอบแทน

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ค่าตอบแทนตามตำแหน่ง	4,500.00	27,245.00
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน	517,897,462.54	465,887,309.31
ค่าตอบแทนอื่น	35,050.00	1,698,025.90
รวม ค่าตอบแทน	517,937,012.54	467,612,580.21

หมายเหตุ 27 ค่าใช้สอย

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	69,111,957.58	94,940,745.99
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	46,685,619.40	56,221,396.01
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	71,916,042.92	78,078,150.10
ค่าจ้างเหมาบริการ	723,336,647.25	331,161,362.85
ค่าธรรมเนียม	2,206,964.71	17,685,516.87
ค่าจ้างที่ปรึกษา	1,413,125.00	892,500.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	3,826,456.65	8,049,916.00
ค่าเช่า	105,153,578.02	1,375,228.02
ค่าใช้จ่ายหลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	45,808.50	12,414.61
ค่าประชาสัมพันธ์	157,205.00	93,784.00
ค่าใช้สอยอื่น	35,726,832.11	39,277,272.27
รวม ค่าใช้สอย	1,059,580,237.14	627,788,286.72

หมายเหตุ 28 ค่าวัสดุ

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ค่าวัสดุ	7,117,008,243.73	5,108,168,908.45
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	114,699,176.68	110,750,536.47
ครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์	67,761,914.78	17,925,304.08
ต้นทุนขาย	1,487,152,963.40	973,648,790.97
รวม ค่าวัสดุ	8,786,622,298.59	6,210,493,539.97

หมายเหตุ 29 ค่าสาธารณูปโภค

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
ค่าไฟฟ้า	421,215,189.04	456,433,854.00
ค่าประปา	349,056,684.58	413,267,574.52
ค่าโทรศัพท์	13,159,159.25	14,496,149.16
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	15,822,369.79	22,133,889.97
ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	8,696,249.56	7,738,268.91
รวม ค่าสาธารณูปโภค	807,949,652.22	914,069,736.56

หมายเหตุ 30 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

		(หน่วย : บาท)
	2563	2562
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	606,047,867.10	572,512,826.89
ครุภัณฑ์	509,452,754.46	503,012,427.80
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18,756,142.04	18,778,859.38
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	<u>1,134,256,763.60</u>	<u>1,094,304,114.07</u>

หมายเหตุ 31 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

		(หน่วย : บาท)
	2563	2562
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน-หน่วยงานภาครัฐ	995,821.94	1,190,050.00
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน-องค์กรไม่หวังผลกำไร	5,470,973.07	753,147.89
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน-องค์กรระหว่างประเทศ	45,654.60	-
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนดำเนินงานรัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	21,879.70	20,160.63
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น	34,773,587.03	33,192,781.22
รวม ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	<u>41,307,916.34</u>	<u>35,156,139.74</u>

หมายเหตุ 32 ค่าใช้จ่ายอื่น

		(หน่วย : บาท)
	2563	2562
กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	2,652,355.27	16,343,457.53
รายได้-ค่าใช้จ่ายระหว่างกัน	(4,819,836.53)	(6,249,279.89)
ค่าใช้จ่ายอื่น	72,890,198.17	41,134,792.93
รวม ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>70,722,716.91</u>	<u>51,228,970.57</u>

กรมราชทัณฑ์
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - ภาษี	-	-
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	39,600,736.91	48,127,119.20
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	<u>39,600,736.91</u>	<u>48,127,119.20</u>
หัก		
รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	-	-
รายได้แผ่นดินจัดสรรตามกฎหมาย	-	-
รายได้แผ่นดินจัดเก็บสุทธิ	<u>39,600,736.91</u>	<u>48,127,119.20</u>
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	39,600,743.09	48,185,810.94
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	<u>(6.18)</u>	<u>(58,691.74)</u>
ปรับ	(11,394.90)	(6.68)
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	<u><u>(11,401.08)</u></u>	<u><u>(58,698.42)</u></u>

รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ จำนวน 11,401.08 บาท เกิดจากรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง ณ วันสิ้นงวดของทัณฑสถานหญิงกลาง จำนวน 181.58 บาท และเรือนจำจังหวัดจันทบุรี จำนวน 11,220.00 บาท

รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี

	(หน่วย : บาท)	
	2563	2562
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	2,544,360.68	3,142,649.66
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	904,791.57	542,606.17
รายได้อื่น	36,151,584.66	44,441,863.37
รวม รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	<u><u>39,600,736.91</u></u>	<u><u>48,127,119.20</u></u>

ส่วนที่ 4

สถิติผู้ต้องขัง

THE DEPARTMENT OF CORRECTIONS
STATISTICS

ตารางที่ 1
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามกำหนดโทษตามหมายศาล
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

แยกตามกำหนดโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 เดือน	129	20	149	0.05
จำคุกกว่า 3-6 เดือน	1,550	123	1,673	0.57
จำคุกกว่า 6 เดือน-1 ปี	2,825	209	3,034	1.03
จำคุกกว่า 1-2 ปี	14,474	2,069	16,543	5.63
จำคุกกว่า 2-5 ปี	112,189	16,071	128,260	43.61
จำคุกกว่า 5-10 ปี	55,383	7,028	62,411	21.22
จำคุกกว่า 10-15 ปี	20,455	3,301	23,756	8.08
จำคุกกว่า 15-20 ปี	10,818	2,099	12,917	4.39
จำคุกกว่า 20-50 ปี	33,454	5,723	39,177	13.32
จำคุกมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	1,306	199	1,505	0.51
จำคุกตลอดชีวิต	3,890	637	4,527	1.54
ประหารชีวิต	111	15	126	0.04
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	256,584	37,494	294,078	100

ตารางที่ 2
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามโทษที่ยังเหลือจะต้องจำต่อไป
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

โทษที่ยังเหลือจะต้องจำต่อไป	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 เดือน	11,692	1,257	12,949	4.40
จำคุกกว่า 3-6 เดือน	10,079	1,269	11,348	3.86
จำคุกกว่า 6 เดือน-1 ปี	24,255	3,371	27,626	9.39
จำคุกกว่า 1-2 ปี	54,019	7,804	61,823	21.02
จำคุกกว่า 2-5 ปี	76,110	10,463	86,573	29.44
จำคุกกว่า 5-10 ปี	32,906	5,191	38,097	12.95
จำคุกกว่า 10-15 ปี	11,595	2,007	13,602	4.63
จำคุกกว่า 15-20 ปี	6,876	1,293	8,169	2.78
จำคุกกว่า 20-50 ปี	24,910	4,168	29,078	9.89
จำคุกมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	241	22	263	0.09
จำคุกตลอดชีวิต	3,553	607	4,160	1.41
ประหารชีวิต	348	42	390	0.13
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	256,584	37,494	294,078	100

ตารางที่ 3
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามอายุ
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

แยกตามอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 18 ปี	416	40	456	0.16
กว่า 18-20 ปี	6,431	606	7037	2.39
กว่า 20-21 ปี	5,762	516	6278	2.13
กว่า 21-25 ปี	33,274	3,587	36861	12.53
กว่า 25-30 ปี	52,083	6,531	58614	19.93
กว่า 30-35 ปี	50,424	7,189	57613	19.59
กว่า 35-40 ปี	46,080	6,704	52784	17.95
กว่า 40-45 ปี	28,269	4,826	33095	11.25
กว่า 45-50 ปี	15,050	3,072	18122	6.16
กว่า 50-60 ปี	14,157	3,405	17562	5.97
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	4,638	1,018	5656	1.92
รวมทั้งสิ้น	256,584	37,494	294,078	100

ตารางที่ 4
สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติ แยกตามชั้น
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

แยกตามชั้น	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ชั้นเยี่ยม	59,240	11,697	70,937	24.12
ชั้นดีมาก	29,298	4,852	34,150	11.61
ชั้นดี	36,852	5,836	42,688	14.52
ชั้นกลาง	82,750	11,087	93,837	31.91
ชั้นต้องปรับปรุง	38,443	3,300	41,743	14.19
ชั้นต้องปรับปรุงมาก	10,001	722	10,723	3.65
รวมทั้งสิ้น	256,584	37,494	294,078	100

ตารางที่ 5
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษ
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

จำนวนครั้งที่ต้องโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ต้องโทษครั้งที่ 1	162,070	28,189	190,259	64.70
ต้องโทษครั้งที่ 2	68,697	7,136	75,833	25.79
ต้องโทษครั้งที่ 3	18,381	1,544	19,925	6.78
ต้องโทษครั้งที่ 4	4,956	407	5,363	1.82
ต้องโทษ 5 ครั้งขึ้นไป	2,480	218	2,698	0.92
รวมต้องโทษมากกว่า 2 - 5 ครั้งขึ้นไป	94,514	9,305	103,819	35.30
รวมทั้งสิ้น	256,584	37,494	294,078	100

ตารางที่ 6
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามลักษณะความผิด
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

แยกตามลักษณะความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	15,956	3,326	19,282	6.56
พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย	208,266	32,434	240,700	81.85
ความผิดต่อชีวิต	15,229	465	15,694	5.34
ความผิดต่อร่างกาย	1,528	57	1,585	0.54
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	8,916	339	9,255	3.15
ภัยอันตรายต่อประชาชน	41	3	44	0.01
อื่น ๆ (หลายประเภท เช่น พรบ.ป่าไม้, การพนัน,อาวุธปืน,พรบ.คนเข้าเมือง, ลหุโทษ ฯลฯ)	6,648	870	7,518	2.56
รวมทั้งสิ้น	256,584	37,494	294,078	100

ตารางที่ 7
สถิตินักโทษเด็ดขาด พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทตัวยา
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า)	159,475	24,389	183,864	76.39
ยาไอซ์	23,342	5,172	28,514	11.85
กัญชา	2,009	151	2,160	0.90
เฮโรอีน	909	135	1,044	0.43
พืชกระท่อม	1,053	31	1,084	0.45
แอมเฟตามีน	317	69	386	0.16
เมทิลีนไดออกซีเมทแอมเฟตามีน (ยาอี)	244	64	308	0.13
ฝิ่น	210	55	265	0.11
โคคาอิน(โคเคน)	119	85	204	0.08
มอร์ฟีน	229	32	261	0.11
อื่นๆ	20,359	2,251	22,610	9.39
รวมทั้งสิ้น	208,266	32,434	240,700	100

ตารางที่ 8
สถิตินักโทษเด็ดขาด พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทคดี
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

ประเภทความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เสพ	10,085	624	10,709	4.45
ครอบครอง	5,652	693	6,345	2.64
เสพและครอบครอง	8,273	684	8,957	3.72
รวมประเภทเสพ	24,010	2,001	26,011	10.81
จำหน่าย	18,011	2,991	21,002	8.73
ครอบครองเพื่อจำหน่าย	162,186	26,642	188,828	78.45
อื่น ๆ (ผลิต/นำเข้า/ส่งออก ฯลฯ)	4,059	800	4,859	2.02
รวมประเภทจำหน่าย	184,256	30,433	214,689	89.19
รวมทั้งสิ้น	208,266	32,434	240,700	100

ตารางที่ 9
สถิตินักโทษเด็ดขาด พ.ร.บ. ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทอายุ
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

แยกตามอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 18 ปี	8	1	9	0.00
กว่า 18-20 ปี	6,100	614	6,714	2.79
กว่า 20-21 ปี	4,913	473	5,386	2.24
กว่า 21-25 ปี	27,330	3,265	30,595	12.71
กว่า 25-30 ปี	43,372	5,902	49,274	20.47
กว่า 30-35 ปี	41,711	6,314	48,025	19.95
กว่า 35-40 ปี	38,418	5,810	44,228	18.37
กว่า 40-45 ปี	22,921	4,036	26,957	11.20
กว่า 45-50 ปี	11,426	2,475	13,901	5.78
กว่า 50-60 ปี	9,687	2,737	12,424	5.16
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	2,380	807	3,187	1.32
รวมทั้งสิ้น	208,266	32,434	240,700	100

ตารางที่ 10
สถิติการรับตัว
ข้อมูล ณ 1 ตุลาคม 2563

ประเภท	นักโทษเด็ดขาด		ผู้ต้องขังระหว่าง				รวม		รวมทั้งสิ้น
			อุทธรณ์ฎีกา		พิจารณา-ไต่สวน-สอบสวน				
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
รับตัว ตามหมายศาล	268	73	1,577	238	6,803	839	8,648	1,150	9,798
ปฏิบัติผิดเงื่อนไขพักการลงโทษ	2	1	0	0	1	1	3	2	5
ปฏิบัติผิดเงื่อนไขวันลควินต้องโทษ	6	0	0	0	0	0	6	0	6
หนีจับได้หรือกลับเข้ามาเอง	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งสิ้น	276	74	1,577	238	6,804	840	8,657	1,152	9,809

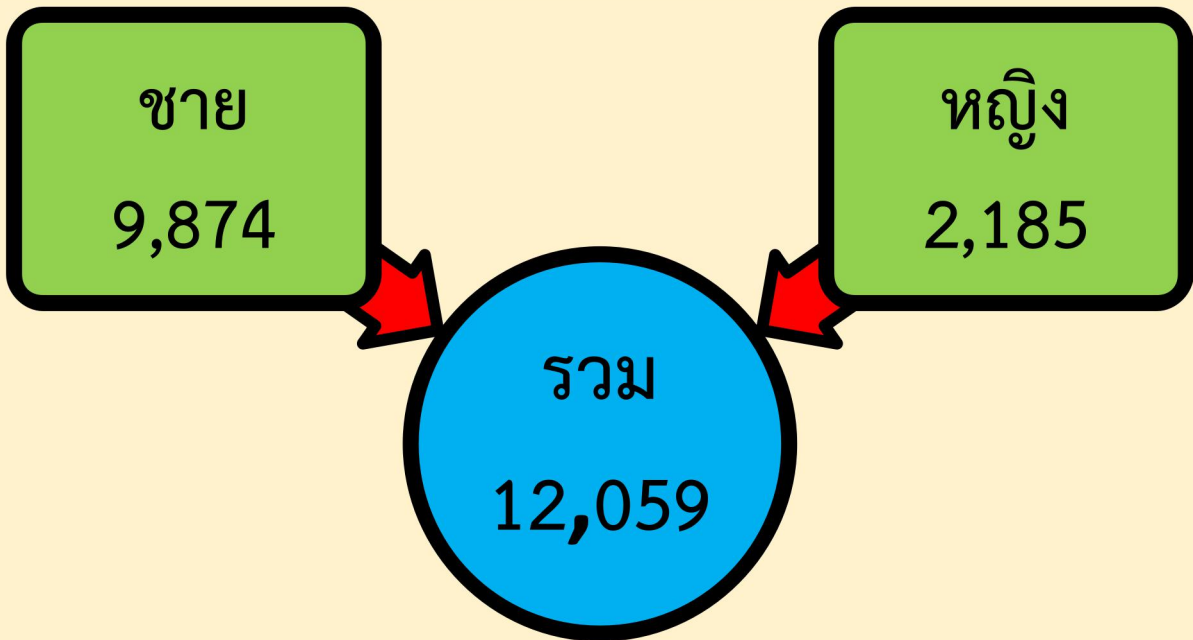
ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

แยกตามเพศ

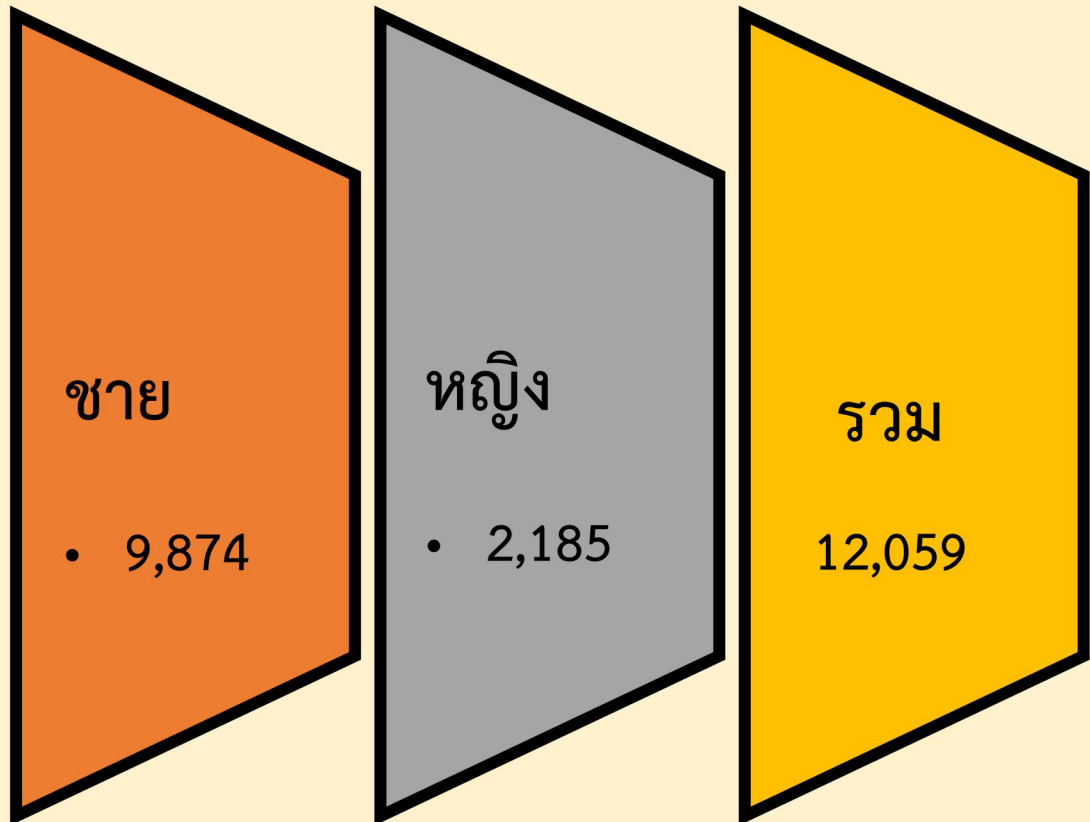
ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

แยกตามเพศ

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

แยกตามเพศ

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

แยกตามเพศ

ชาย จำนวน 9,847 คน

หญิง จำนวน 2,185 คน

รวม 12,059 คน

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ แบ่งตามคดี

คดีทั่วไป

- จำนวน 3,758 คน

คดี
ยาเสพติด

- จำนวน 8,301 คน

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ มากที่สุด 10 อันดับ

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ มากที่สุด 10 อันดับ

ที่		สัญชาติ	จำนวน
1		พม่า	4,837
2		ลาว	2,694
3		กัมพูชา	1,429
4		ไนจีเรีย	347
5		มาเลเซีย	314
6		จีน	261
7		เวียดนาม	178
8		ไต้หวัน	96
9		ปากีสถาน	44
10		ฟิลิปปินส์	40

สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ แยกตามทวีป

ทวีปเอเชีย

Asia

จำนวน 10,181 คน

ทวีปแอฟริกา

Africa

จำนวน 497 คน

ทวีปยุโรป

Europe

จำนวน 159 คน

ทวีปอเมริกาเหนือ

North Ameri

จำนวน 36 คน

ทวีปอเมริกาใต้

South America

จำนวน 42 คน

ทวีปออสเตรเลีย

Australia

จำนวน 18 คน

ไม่ระบุสัญชาติ

Nationality not specified

จำนวน 1,126 คน

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

อธิบดีกรมราชทัณฑ์	
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	ฝ่ายบริหาร
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	ฝ่ายปฏิบัติการ
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	ฝ่ายพัฒนา
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	ฝ่ายวิชาการ

คณะผู้จัดทำ

นางวรรณุช ผ่องนพคุณ	ผู้ตรวจราชการกรม
นายกลยุทธ์ พานาสันต์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์แผนงาน
นางสาวศิริินภา นาคธน	หัวหน้ากลุ่มงานติดตามและประเมินผล
นางสาวมณิรัตน์ พงศ์วัฒนาสันต์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นายภาณุวัฒน์ เนียมฤทธิ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวแพรวไพลิน โคตรพรหม	นักทัศนวิทยาปฏิบัติการ
นายกฤษณ์ ทินมณี	เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ปฏิบัติงาน
นางสาวนิชาภา กองทรัพย์โต	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
นางสาวจิตรลดา นาคธน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

บรรณาธิการ

นางสาวนิชาภา กองทรัพย์โต	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
--------------------------	-------------------------

ขอขอบคุณหน่วยงานที่เอื้อเพื่อข้อมูลและภาพประกอบ

สำนักผู้ตรวจราชการกรม	สำนักทัศนปฏิบัติ	สำนักทัศนวิทยา
สำนักพัฒนาพฤตินิสัย	กองกฎหมาย	กองบริการทางการแพทย์
เลขานุการกรม	กองบริหารการคลัง	กองบริหารทรัพยากรบุคคล
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมราชทัณฑ์	หน่วยตรวจสอบภายใน	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
กองมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์		
สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์	เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ	